

आर्थिक वर्ष २०८१/०८२ को नीति तथा कार्यक्रम

महाशिला गाउँपालिका गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय

बालाकोट, पर्वत

गण्डकी प्रदेश

नेपाल

आर्थिक वर्ष २०८१/८२ बै के:ते: प्येताँ
(नीति निबै कार्यक्रम)

महाशिला नाँसपालिका
नाँस कार्यपालिकाए कार्यालय
वालाकोट, पर्वत
गण्डकी प्रदेश
नेपाल

जसंका बसु onccn.org तं रस कसु

यसंका बसु
जसं कसु
बसु, रस
बसु
इस

संरक्षक:

अध्यक्ष: श्री इश्वरी प्रसाद भुसाल
उपाध्यक्ष: श्री धनसुवा बि.क.
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत: श्री देवेन्द्र पाण्डेय

विषयगत समितिका संयोजक

आर्थिक विकास समिति संयोजक: श्री पूर्ण बहादुर मल्ल
सामाजिक विकास समिति संयोजक: श्री गोविन्द बहादुर बि.क.
पूर्वाधार विकास समिति संयोजक: श्री तिल बहादुर मल्ल
वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन समिति संयोजक: श्री दिपक गुरुङ
संस्थागत विकास तथा सेवा प्रवाह, सुशासन समिति संयोजक: श्री कर्ण प्रताप गुरुङ

कम्प्यूटर

रमेश प्रसाद शर्मा
कम्प्यूटर अपरेटर

गाउँसभाको १७औं अधिवेशन

राष्ट्रिय शिक्षा दिवस २०८१ को अवसरमा विद्यालय,
वि.न्य.स.अध्यक्ष र शिक्षकहरुलाई सम्मान कार्यक्रम

महाशिला गाउँपालिका गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय

प.सं. : ०८१/०८२

बालाकोट, पर्वत

च.नं. :

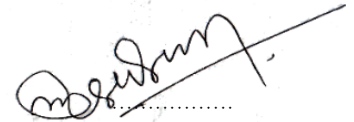
गण्डकी प्रदेश, नेपाल

अध्यक्षको भनाई

नेपालको संविधान (२०७२) ले गरेको राज्य पुनःसंरचना पश्चात नागरिककेन्द्रित सेवा र विकास केन्द्रित क्रियाकलापमा स्थानीय तहहरूले गरेको योगदान र पूर्ण गर्दै गरेको जिम्मेवारी मापन गर्न सकिने छैन। सिमीत श्रोत र साधन तथा कठिन भौगोलिक अवस्थाका कारण अपेक्षाकृत रूपमा र गतिमा कार्य गर्न नसके तापनि यस स्थानीय तहले नागरिकको खुशी सिर्जना गरी समृद्ध नागरिकः सुखी नेपालीको राष्ट्रिय उद्देश्य प्राप्तिका लागि कार्य गर्दै आएको छ। शिक्षा र कृषि क्षेत्रलाई विशेष प्राथमिकता प्रदान गरी वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्ने कार्यलाई आगामी वर्ष समेत प्राथमिकता प्रदान गर्ने गरी नीति अख्तियार गरिएको छ। नागरिकको घरआगनमा ठोकिने सेवा र विकास कार्यलाई विशेष प्राथमिकता प्रदान गरिएको छ। चालु आ.व.को नीति तथा कार्यक्रमले समृद्ध महाशिलाको मार्गचित्र स्पष्ट पार्न सघाउ पुग्ने विश्वास लिएको छ।

धन्यवाद।

इश्वरी प्रसाद भुसाल
अध्यक्ष

महाशिला गाउँपालिका गाउँसभामा प्रस्तुत आ.व. २०८१/०८२ को नीति तथा कार्यक्रम

सभा सदस्यहरु

स्थानीय सरकार जनताको प्रत्यक्ष सरोकार राख्ने र जनचाहना अनुरूप नागरिकहरुको घरदैलोमा सेवा प्रदान गर्ने आधारस्तम्भको रूपमा रहेकाले महाशिला गाउँपालिकाले संविधानको मूल मर्म समन्वय, सहकार्य र सहअस्तित्वलाई आत्मसाथ गर्दै नागरिकलाई केन्द्रमा राखी विभिन्न क्षेत्रमा कार्य गरिरहेको छ । महाशिला गाउँपालिकाले जनतालाई केन्द्रमा राखी नीति तथा कार्यक्रमहरु संचालन गर्दै उत्कृष्ट स्थानीय सरकारको रूपमा आफूलाई अब्बल सावित गरेको विदितै छ । हाल देशमा उत्पन्न आर्थिक शिथिलताले समग्र देशको अर्थतन्त्रलाई गम्भिर असर पारेको हुँदा हरेक क्षेत्रमा अर्थतन्त्रको प्रभाव परिरहेको अवस्था विद्यमान रहेको छ । नागरिकहरुको असिमित अपेक्षाहरुलाई पुरा गर्न गाउँपालिकालाई संघीय सरकार र प्रदेश सरकारबाट प्राप्तहुने अनुदान घटेर आउनु र पालिकाको आन्तरिक स्रोत कमजोर हुनुको कारणसिमित बजेटको परिधिमा रही नागरिकको वृहत्तर हितको लागि आफ्नो स्रोत साधनलाई अधिकतम परिचालन गर्ने गरी संयुक्त राष्ट्रसंघले दिएका दिगो विकासका लक्ष्यहरुको आन्तरिकीकरण गर्दै योजनावद्ध विकासलाई ध्यानमा राखेर अगाडी बढ्नु पर्ने कुरा यस सभा समक्ष जानकारी गराउँदछु । नीति तथा कार्यक्रमको लागि आफ्नो महत्वपूर्ण सुझाव दिनुहुने सम्पूर्ण महानुभावहरु प्रति हार्दिक आभार प्रकट गर्दछु । नीति तथा कार्यक्रम तय गर्दा विगतका वर्षहरुको अनुभव, विभिन्न महानुभावहरुले दिनुभएको अमूल्य राय सुझाव, दिगो विकासका लक्ष्यहरु, गाउँपालिकाका विभिन्न विषयगत समितिहरुको सिफारिस समेतलाई आधार लिईएको छ । नीति तथा कार्यक्रम निर्माणमा सहयोग गर्नुहुने सम्पूर्ण जनप्रतिनिधि एवं राष्ट्रसेवक कर्मचारीहरुमा हार्दिक आभार व्यक्त गर्दछु ।

सभा सदस्यहरु,

देश निर्माणमा प्रजातान्त्रिक, लोकतान्त्रिक, गणतान्त्रिक र संघीयता सहित सामाजिक मुक्ति आन्दोलनमा सहभागी जनसमुदाय प्रति सम्मान व्यक्त गर्दै नेपाली आमाका थुप्रै सपुतहरुले वलिदानी पूर्ण संघर्ष र सहादत प्राप्त शहिदहरु प्रति भावपूर्ण श्रद्धान्जली अर्पण गर्दछु । साथै घाईते र अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरु प्रति सु-स्वास्थ्यको कामना सहित उहाँहरुको योगदानको उच्च सम्मान व्यक्त गर्न चाहान्छु ।

आजको आवश्यकता दिगो विकासका लागि समृद्ध नेपाल सुखी नेपालीको राष्ट्रिय लक्ष्य पुरा गर्नु हो । शासन व्यवस्थाको ढाँचा परिवर्तन भएपनि सोच र कार्यशैली परिवर्तन नहुनुले संघीयताको मूल मर्मको अनुभूति जनताले गर्न पाएका छैनन् । पारदर्शीता, शुसासन साथै भ्रष्टाचारमुक्त समाज निर्माणकालागि राजनैतिक नेतृत्व र राज्य संयन्त्रको शुद्धिकरण आजको अपरिहार्य आवश्यकता हो । दिगो विकास, मानव अधिकार, संस्थागत सुशासन, पारदर्शीता, जवाफदेहीता र कानुनी राज्यकालागि केन्द्र, प्रदेश र स्थानीय सरकारको सहकार्य साथै समन्वय विना सम्भव छैन र जसका लागि स्थानीय सरकारलाई अधिकार सम्पन्न र मजबुत बनाउन ध्यान दिन जरुरी छ । आमसर्वसाधारणले प्रत्यक्ष प्रत्याभूत गर्ने तथा समाजवादको आधार निर्माण गर्ने जनताको प्रत्यक्ष सरकार भनेको स्थानीय सरकार नै हो ।

सभा सदस्यहरु,

नेपालको संविधान, २०७२ ले ल्याएको संघीय शासन प्रणालीले आज हामी जनताको निकटतम सारथी बन्ने अवसर पाएका छौं । देशमा बढ्दो व्यक्तिगत स्वार्थ र दलिय राजनैतिक गैह्र चरित्रले पुनः द्वन्द्व र अस्थिरता तर्फ देश धकेलिने खतरा र प्रवृत्ति चुनौतिको रूपमा हाम्रो सामु देखा परेको छ । जसले गर्दा राजनैतिक वितृष्णा र स्वयम् व्यवस्था प्रति खतराका संकेतहरु समेत देखिन थालेका छन् । यस गाउँसभाको अवसरमा सभासदस्यहरु लगायत गाउँपालिकालाई विभिन्न कार्यमा

साथ र सहयोग गर्नु हुने सम्पूर्ण महाशिला गाउँपालिकाका आदरणीय आमा-बुवा, दिदी-बहिनी तथा दाजु-भाईहरु, निर्वाचित सम्पूर्ण जनप्रतिनिधि एवं क्रियाशिल राजनैतिक दलहरु तथा सामाजिक विकास अभियन्ताहरु, राष्ट्रसेवक कर्मचारीहरु, शिक्षक मित्रहरु, क्रियाशिल पत्रकारहरु एवं विभिन्न कार्यालय, संघ, संस्था लगायत सम्पूर्णका प्रति हार्दिक आभार व्यक्त गर्न चाहन्छु। यस गाउँ सभाले **“शिक्षा, कृषि, रोजगार, स्वास्थ्य र पुर्वाधार: सुन्दर-समृद्ध महाशिला विकासको आधार”** भन्ने नारालाई सफलभूत पार्न यस गाउँपालिकाको समग्र विकासको लागि आ.व.२०८१/०८२ को वार्षिक नीति, कार्यक्रम यस सम्मानित सभा समक्ष प्रस्तुत गर्न पाउँदा गौरवान्वित छु। आवाधिक योजनाले निर्दिष्ट गरेका लक्ष्य, उद्देश्य तथा रणनीति र कार्यनितिहरुका साथै विगतका अधुरा कार्यक्रमहरुलाई सम्पन्न गर्ने गरी नीति तथा कार्यक्रम तय गरिएको जानकारी गराउन चाहन्छु। सम्मानित यस सभामा पेश हुने नीति तथा कार्यक्रममा व्यापक छलफल गरी वस्तुपरक नीति तथा कार्यक्रम पारित हुने अपेक्षा गर्दै आ.व. ०८१।०८२ को नीति तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गर्ने अनुमती चाहन्छु।

उपस्थित सभा सदस्य ज्यूहरु, यस गाउँपालिकाको समग्र विकासको पक्षमा ध्यान दिदै आगामी आ.व.०८१/०८२ को गाउँपालिकाको नीति तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्दा लिइएका आधारहरु देहाय बमोजिम रहेको व्यहोरा म यस सम्मानित सभा समक्ष अनुरोध गर्न चाहन्छु।

- ✓ नेपालको संविधान २०७२ ,
- ✓ स्थानिय सरकार संचालन २०७४ ,
- ✓ संघ तथा प्रदेशका निति नियम, ऐन कानुन साथै महाशिला गाउँपालिका सभाद्वारा पारित विभिन्न कानुन तथा नियम तथा नितिहरु,
- ✓ कार्यक्रम तथा बजेट तर्जुमासम्बन्धी मार्गदर्शन,
- ✓ योजनाको आधारपत्रमा उल्लिखित व्यवस्थाहरु,
- ✓ नेपाल सरकार, प्रदेश सरकार र विभिन्न मन्त्रालयका मार्गदर्शन तथा निर्देशन र सुझावहरु,
- ✓ विभिन्न राष्ट्रिय तथा अन्तरराष्ट्रिय सन्धी संझौता र प्रतिवद्धताहरु,
- ✓ दिगो विकास लक्ष्यमा आधारित भई नेपाल सरकार र गण्डकी प्रदेश सरकारले प्राथमिकीकरण गरेका योजनाहरु,
- ✓ महाशिला गाउँपालिकाको ५ वर्षे आवाधिक योजनामा आधारित योजनाको आधार,
- ✓ वस्तिगत, टोल विकास संस्था र वडास्तर, विषयगत समिति, योजना तर्जुमा समिति हुँदै सहभागितामूलक योजना तर्जुमा प्रक्रियाद्वारा प्राथमिकीकरण सहित प्राप्त भएका आयोजना, कार्यक्रम तथा स्थलगत रुपमा अनुगमनमा जनतावाट आएका सुझावहरुका आधारमा यो नीति तथा कार्यक्रम तयार पारिएको छ।

आदरणीय सभासद ज्यूहरु, आगामी आर्थिक वर्षको नीति तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन पश्चात देहायका उद्देश्यहरु हासिल हुने अपेक्षा गरिएको छ।

क. जनताको जीवन स्तरलाई समृद्धिको मार्गमा लैजादै महाशिलाको आर्थिक, सामाजिक,सास्कृतिक विकासलाई साकार पार्न **“शिक्षा, कृषि, रोजगार, स्वास्थ्य र पूर्वाधार: सुन्दर-समृद्ध महाशिला विकासको आधार”** भन्ने मूल नाराका साथ शिक्षामा गुणस्तर, कृषिमा दीर्घकालीन विकास योजनासहित अगाडि जाने नीति अवलम्बन गर्नु,

ख. पर्यटन विकासमा पूर्वाधार निर्माण, विकास स्वयंसेवक परिचालन, कृषि तथा गैर-कृषि क्षेत्र, उद्यम विकासको क्षेत्रमा जोड, स्थानीय उत्पादनमा जोड दिई आत्मनिर्भरतातर्फ उन्मुख गरी व्यवसायीकरणकका साथै केन्द्र तथा प्रदेश सरकारसंग सहकार्य र अन्य दातृसंस्था र गैससरकारी संस्थाहरूसंग सहलगानीमा कार्यक्रम गर्नु,

- ग. जेष्ठ नागरिक, महिला, दलित, जनजाति, अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूलाई वडामै सामाजिक सुरक्षा भत्ता, लाभवाट बञ्चित समुदायहरूको स्रोत र साधनमा पहुँचमा वृद्धि गर्ने र वजारवाट गाँउ आएका, विदेशवाट फिर्ता भएका, रोजगारी गुमाएका युवाहरूमा रोजगारी सिर्जना गरि आर्थिक विकास तथा उत्पादनमा जोड दिनु,
- घ. सामाजिक परिचालनद्वारा विकास संस्था गठन परिचालन, महिला समुह, क्लब तथा संघ संस्था सहकारीहरूसंग सहकार्य गरी सामाजिक परिचालनलाई संस्थागत रुपमा अगाडि बढाई पूर्णखोप, शून्य होमडेलिभरी, वाल मैत्रि, अपाङ्ग मैत्रि, पूर्ण सरसफाईयुक्त गाउँपालिका, सामाजिक विकृति जाँड, रक्सी, जुवा, तास विभिन्न दुर्व्यसनी, अपराध र महिलाहिंसा एवम् बालहिंसाको विरुद्धको अभियान र सामाजिक सुरक्षाका कार्यक्रम गर्नु तथा जनसहभागितामा आधारित योजनालाई विशेषः प्राथमिकता दिनु,
- ङ. सामुदायिक विद्यालयको शिक्षाको गुणस्तर अभिवृद्धि गरी आधारभूतहमा पढ्ने सबै बालबालिकालाई पालिकाभित्रका विद्यालयमा नै पढाउन अभिभावकलाई प्रेरित गरीशिक्षक,अभिभावक र गाउँपालिकाको साभेदारीमा **एक वडा एक आवसीय विद्यालय** कार्यक्रमलाई क्रमिक रुपमा विद्यार्थिले **पढ्दै कमाउदै** गर्ने विद्यालयमा विकास गर्दै गर्नु र उच्च शिक्षा अध्ययन र उच्च मावि अध्ययन सहयोग कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइ प्राविधिक जनसक्ती तयार गर्ने, गाउँपालिका भित्रका सम्पूर्ण स्वास्थ्य संस्था, वडा कार्यालय र सामुदायिक विद्यालयहरूको अनगुगमन मा प्रविधिको प्रयोग गर्नु,
- च. भौतिक पूर्वाधार विकासमा दिगो विकासको अवधारणा समेतलाई मध्यनजर गर्दै गाउँपालिका सेवा क्षेत्र भरी रहेका सामुदायिक विद्युतलाई विद्युत प्राधिकरणलाई हस्तान्तरण गर्ने, १ घर १ धारा, टोल सम्म पुग्ने सबै सडक वाटै महिना संचालनमा ल्याउने जस्ता कार्यक्रमले जनताको जीवनस्तर सहज हुनुका साथै विकासमा जनताको पहुँच वृद्धि हुने, वडा कार्यालयहरूको भवन संघ र प्रदेश सरकारसँगको समन्वयमा क्रमश निर्माण गर्नु,
- छ. आन्तरिक आय वृद्धि, करको दायरा फराकिलो बनाउने एवं राजश्व संकलनमा आम नागरिक र निजी क्षेत्रसँग सहकार्य गर्नु, स्वेच्छिक कर तिर्ने वातावरण तयार गरी करबाट संकलित आयलाई जनताको प्रत्यक्ष विकासका लागि खर्च गर्न आवश्यक प्रबन्ध मिलाउनु,
- ज. सबै नागरिकलाई स्वच्छ पिउने पानीमा पहुँच पुर्याउनका लागि लिफ्ट खानेपानी योजनाहरूको विद्युत महशुल निःशुल्क गर्नु तथा सम्पूर्ण योजनाको नियमित सञ्चालन एवम् सुरक्षाको लागि गाउँपालिकाले १ /१जना स्वयम् सेवकको व्यवस्थापन गरि निरन्तरता दिनु,
- झ. भ्रष्टाचारमुक्त समाज निर्माणमा जोड दिनु, उत्तरदायित्व र जवाफदेहिता वृद्धि गर्न सार्वजनिक सुनुवाईलाई चौमासिक रुपमा अनिवार्य गर्ने नीति लिनु ।

सभासदस्यहरु,

यस महाशिला गाउँपालिकाका विद्यमान भौगोलिक क्षेत्र एवं जातजाति, सम्प्रादय मौलिक कला संस्कृति, भाषा, भेषभुषा, इतिहास, कला, संस्कृति, प्राकृतिक स्रोत साधनको सर्वेक्षण, संरक्षण र व्यावसायिक उत्पादन विशेष जोड दिन जरुरी रहेको छ । यो गाउँसभामा प्रस्तुत नीति तथा कार्यक्रमले यस क्षेत्रको विकासका लागि सकारात्मक र महत्वपूर्ण योगदान गर्नेछ भन्ने कुरामा मैले पूर्ण विश्वास लिएको छु । हाम्रा विगत वर्षका उपलब्धीहरु प्रस्तुत गर्दछु ।

आर्थिक विकास क्षेत्र

- महाशिला विकास स्वयंसेवक एकघर एक रोजगार कार्यक्रम अन्तर्गत विपन्न २५१ भन्दा बढी नागरिकहरु शिक्षा, स्वास्थ्य, खानेपानी, विद्युत, कृषि, पर्यटकिय स्थल, निर्माण र उत्पादनका काममा परिचालित भएका छन् । प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम अन्तर्गत ६७ जनाले १०० दिन कार्य गरेका छन् । एक घर एक टनेल कार्यक्रम यस महाशिला गाउँपालिका भरी लागु भएको छ ।

- आन्तरिक पर्यटक पर्वद्धनका लागि गाउँपालिकाका ७ स्थानमा होम स्टेको शुरुवातका भएकाले आन्तरिक र बाह्य पर्यटक आउने क्रम बढेको छ ।
- महाशिलाका सेभेन प्वाइन्टको रुपमा महाशिलाको शिलाक्षेत्र, बालारानी गंगाधर गुफा क्षेत्र, पैयूकोट, गोर्ल्याङ्ग क्षेत्र, चिसापानी क्षेत्र, दुक्तान वसाह क्षेत्र, फलामखानी धुँवाकोट क्षेत्र ७ स्थानलाई विकास गर्ने काममा स्थानीय सरकार अग्रसर रहेको छ । महाशिला क्षेत्र १०० गन्तव्य सुचिकृत भई गणेश मन्दिर, शिला क्षेत्रको घेरावार तथा आश्रम भवन निर्माण, शिला परिक्रमापथ जस्ता कामहरु सम्पन्न भएका छन् भने चिसापानीमा भ्यूटावर निर्माण र पैयूकोटमा पर्यटकपथ परिक्रमा मार्ग सहितका पूर्वाधार निर्माणधिन अवस्थामा छन् ।
- उत्पादन महाअभियानले खसी, बोकामा प्रति के.जी.रु २५ र तरकारीमा प्रति के.जी.रु. ५ को दरले अनुदान उपलब्ध गराइएको छ । महिला सहकारी मार्फत होश्राङ्गदीमा र पाखापानिमा सहकारी पसल समेत संचालनमा आएका छन् । हेफरसंगको साभेदारीमा होश्राङ्गदी र पाखापानिमा २ वटा सहकारीका लागि बोलेरो जीप प्राप्त भएका छन् । आएका छन् । महाशिला गाउँपालिकामा कार्यक्षेत्र रहेका जम्मा २२ सहकारी मध्ये ९ वटा सहकारी संस्थालाई कोपोमिसको प्रयोगकर्ता नाम र पासवर्ड उपलब्ध गराइएको छ ।
- होश्राङ्गदीमा र बालकोटमा सामुहिक कफि फर्म र फलामखानीमा चिया विकासको काम भई रहेको छ । यसै गरी भोक्सिङ, होश्राङ्गदी, बालाकोट, पाखापानि र दुक्तानमा सुन्तला, भोगसींगमा अलैची फर्म र सबै वार्डहरुका विभिन्न स्थानमा आलु, तरकारी र फलामखानिमा किवी खेतीको पकेट क्षेत्र बनेका छन् । वडा नं.१ देखी ५ सम्म सुन्तला उत्पादन क्षेत्रको रुपमा विकाश गरिएको छ । तरकारी फर्महरु संचालन भएका छन् । सुन्तला बाहिर निकासी हुन थालेको छ ।
- सबै वडाहरुमा बाखा पकेट क्षेत्र, कुखुरा, वंगुर, मौरी पालनलाई व्यवसायिक रुपमा संचालन भइ रहेका छन् । उद्यमीहरुको लाइ मौरी पालन संबन्धि क्षमता विकासको लागि तालिम सञ्चालन गरिएको छ ।
- गरिवी निवारणका लागि लघु उद्यम विकास कार्यक्रम मार्फत छोटो अवधिको विभिन्न सीप विकास तालिम प्रदान गरि ११५ जना नयाँ उद्यमी सिर्जना गरिएको छ ।
- मुख्यमन्त्री नवप्रवर्तन कार्यक्रम अन्तर्गत महाशिलाबाट बर्षेनी हुने बसाइसराइलाई निरुत्साहित गर्नको लागि र महाशिलामा जग्गा राखेर बाहिर बसेका महाशिलाबासी आय आर्जन गर्न सहज हुने गरी संचालन गरिएको बाँझो जमिन सदुपयोग परियोजना अनुसार सिँचाइ पाइप र मल्लिङ प्लाष्टिक सहित किसानहरुलाई १०००० दाँते ओखरका कलमी विरुवा बाँझो जमिनमा लगाइएको ।
- गत वर्ष लगाइएको तरुल र फर्सीको उत्पादन राम्रो भई बजार निकाशि हुन शुरु भएको र बजारमा माग वृद्धि भएकोले यस वर्ष पनि कृषकको माग बमोजिम प्रयाप्त तरुल र फर्सीको विऊ वितरण गरिएको ।
- खाद्यन्न बालीको उन्नत विऊ प्रयोगमा ५०% अनुदान (गहुँ ५५० केजी) वितरण गरिएको ।
- किसान सँग महाशिला कृषि कार्यक्रम अन्तर्गत महाशिला गाउँपालिका र हेफर नेपाल इन्टरनेशनको साभेदारीमा गाउँपालिका भित्रका विपन्न किसानहरुलाई ७६ वटा माउ बाखा २२ बोका वितरण गरिएको साथै बाखा खोर निर्माण १०० वटा र भकारो सुधार ५० ओटा निर्माणाधिन अवस्थामा रहेको छ । घरघरमानै स्वास्थ्यकर अर्गानिक तरकारी उत्पादनको लागि सबै वडाका कृषकहरुलाई प्लाष्टिक टनेल निर्माण सहित तरकारी उत्पादन सम्बन्धि तालिम सञ्चालन गरि बेमौसमी तरकारीको विऊ तथा विरुवाहरु तत्पादन गरि वितरण गरिएको छ ।

- मौरीपालन व्यसायको उच्च सम्भावन रहेकाले कृषकहरुको मागलाई मध्यनजर गर्दै ५५ जना कृषकहरुलाई खालि मौरी घर वितरण गरिएको छ ।
- कृषि औजार सहयोग कार्यक्रम मार्फत च्याम्सो, मिल र हलो वितरण गरिएको ।
- गोठ गोठमा पशु स्वास्थ्य प्राविधिक कार्यक्रम अन्तरगत प्रत्येक घर धुरीमा पुगी सवै पशुलाई जुका माटेको औषधि र प्राविधिक सेवा उपलब्ध गराईएको । लिमि पाराकोटे भैसीका पाडापाडी संरक्षण कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिईएको छ ।
- आयतित मदिरालाई निरुत्साहित गर्दै गाउँपालिका भित्रैबाट स्थानिय कच्चा पदार्थमा आधारित रक्सी ब्रान्डिङ गर्ने कार्यको अनुसन्धान र लागु पदार्थ सेवनलाई नियन्त्रण गर्न योजना गरिएको छ ।

सामाजिक विकास क्षेत्र :

शिक्षा

- महाशिला गाउँपालिकाको समग्र सिकाई उपलब्धि शैक्षिक सत्र २०७९ को तुलनामा शैक्षिक सत्र २०८० मा १४.९ प्रतिशतले सिकाई उपलब्धि वृद्धि भएको । विद्यालय तहमा सञ्चालन हुने विभिन्न तहका परीक्षालाई मर्यादीत एवं व्यवस्थित बनाउँदै पालिका स्तरिय कक्षा १, ३, ५ र ८ को शैक्षिक उपलब्धि मापन परिक्षा सञ्चालन गरि शैक्षिक समीक्षा गरिएको छ ।
- विद्यालयको शैक्षिक स्तर अभिवृद्धि साथै अभिभावकको चाहना बमोजिम प्रारम्भिक बालविकास देखि कक्षा ७ सम्म अंग्रेजी माध्यममा पठनपाठन भएको छ ।
- माध्यमिक र आधारभूत तहबाट शुरु गरिएको एक शिक्षक एक ल्यापटप, एक कक्षा एक प्रोजेक्टर कार्यक्रमले प्रविधिमैत्रि शिक्षणको शुरुवात भएको छ । गाउँपालिका अन्तरगत सञ्चालित विद्यालयका सम्पुर्ण शिक्षकहरुलाई प्रविधिमैत्रि शिक्षक विकास तालिम अन्तरगत कम्प्युटर सम्बन्धि आधारभूत तालिम प्रदान गरिएको छ ।
- स्थानिय स्तरमा दक्ष जनशक्ति उत्पादन गर्न साथै आर्थिक अभावमा आफ्नो क्षमता र योग्यता अनुसारको उच्च शिक्षा हासिल गर्ने अधिकारलाई मध्यनजर गर्दै विभिन्न संकायमा अध्ययन गर्ने ८ जना विद्यार्थीहरुलाई उच्च शिक्षा अध्ययन कार्यक्रम साथै उच्च माध्यमिक शिक्षा सहयोग कार्यक्रम मार्फत ४ जनालाई प्रोत्साहन गरिएको छ ।
- शैक्षिक गुणस्तर अभिवृद्धि तथा विद्यार्थीहरुमा सामाजिक,साँस्कृतिक,संवेगात्मक,नैतिक आचरण एवं अन्य प्रतिभाको पहिचान र प्रष्फुटन गराउन श्री महेन्द्रज्योती मा.वि. लुंखु, स्वधर्म मावि पाखापानीमा दिवा आवाशिय र श्री गोर्ल्याङ्ग धाम आ.वि. होश्राङ्गदीमा पुर्ण आवासिय कार्यक्रम पालिको आर्थिक तथा अभिभावक जिन्सी साभेदारीमा सञ्चालन गरिएको छ ।
- शिक्षकहरुको ज्ञान,सिप र क्षमतामा पुनर्ताजगी प्रदान गरि सिकाइलाई जिवन्त र चिरस्थायी बनाउन प्रारम्भिक बालविकास केन्द्रका शिक्षकलाई शैक्षिक सामग्री निमाण तालिम साथै अन्य तहका शिक्षकलाई पाठ्यक्रम प्रबोधिकरण र विषयगत तालिम सञ्चालन गरिएको छ ।
- सम्पुर्ण विद्यालयका विद्यार्थीहरुलाई होमवर्क डायरी र शिक्षकहरुलाई शिक्षक डायरी उपलब्ध गराइएको छ ।
- विद्यार्थीहरुलाई नैतिवान र चरित्रवान बनाउँदै कठिन परिस्थितिमा आफुलाई सहजरुमा जिवनयापनको निमित्त तयार पार्ने उद्देश्यले ८ वटा माध्यमिक विद्यालय र ४ वटा आधारभूत विद्यालयका शिक्षकलाई ७ दिने खेलकुद र योग प्रशिक्षक तालिम प्रदान गरिएको छ ।

- आवाशिय कार्यक्रम सञ्चालन भएका विद्यालयहरुमा पढ्दै कमाउँदै कार्यक्रम अन्तरगत श्री स्वधर्म माध्यमिक विद्यालय र श्री गोल्यार्ङ्ग धाम आधारभूत विद्यालयमा आलु र च्याउ खेति गरि उत्पादन गरि प्राप्त भएको रकम विद्यार्थीलाई एकमुष्ठ रुपमा वितरण गरिएको छ ।
- अस्थायी करार शिक्षक तथा कर्मचारी नियुक्ति गर्दा लागेको सम्पूर्ण खर्च पालिकाले नै व्यहोर्दै आएको छ ।
- विषयगत शिक्षक समुह गठन तथा आवश्यकता अनुसार परिचालन गरिएको छ ।
- पालिकाको शैक्षिक कार्यपात्रो मार्फत पालिका भित्र एकै किसिमको शैक्षिक अभ्यास साथै विभिन्न विद्यालयको असल अभ्यास अवलोकन र प्रत्यक्ष अनुभवलाई आदनप्रदान गर्ने उद्देश्यले पालिकाको आयोजना र विद्यालयको व्यवस्थापनमा विभिन्न अतिरिक्त क्रियाकलापलाई विकेन्द्रिकरण गरिएको छ ।

स्वास्थ्य

- सवै वडामा बर्थिङ्गसेण्टर संचालन गरी आमा र नवशिशुको मृत्यु दरलाई शुन्य गरिएको छ ।
- अध्यक्ष सुत्केरी भेटघाट कार्यक्रम अन्तर्गत सुत्केरी महिलाहरुलाई ३ पटक सुत्केरी जाँच गरि उनीहरुको पोषण अवस्थालाई सुधार गर्नको लागि रु २०००/- बराबरको कुखुराको भाले, अण्डा तथा घ्यू वितरण गरिएको छ ।
- भोक्सिड र पाखापानीमा स्वास्थ्य चौकी भवन निर्माण कार्य सम्पन्न भएको छ । बालाकोट र फलामखानी स्वास्थ्य चौकीको निर्माण कार्य अन्तिम चरणमा रहेको छ । १५ शैयाको आधारभूत अस्पताल निर्माणको लागि स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालयबाट डि.पि.आर.स्वीकृति भइ काम सुचारु भइ रहेको छ ।
- ७० वर्ष माथिका ज्येष्ठ नागरीक तथा दिर्घ रोगीहरुलाई तिन तिन महिनामा घर घरमा गई स्वास्थ्य परीक्षण गरी प्रेसर, सुगर जाँच गर्नुका साथै निःशुल्क औषधी वितरण गरिएको छ ।
- यस पालिका भित्र रहेका १५ महिना सम्मका सम्पूर्ण बालबालिकाहरुलाई नियमानुसार पाउन सम्पूर्ण खोपहरु पूरा गरी पूर्ण खोप सुनिश्चितता तथा दिगोपना युक्त वडा तथा पालिका घोषणा गरिएको छ ।
- पालिका स्थित सम्पूर्ण माध्यामिक तहका विद्यालयहरुमा किशोरी शिक्षा कार्यक्रम संचालन गरिएको छ ।
- यस पालिका अन्तर्गत रहेका गर्भवति महिलाहरुलाई सुरक्षित सुत्केरि हुनको लागि स्वास्थ्य संस्था सम्म जान र आउनका लागि निःशुल्क एम्बुलेन्सको व्यवस्था साथै जटिल प्रकारको प्रसुति भएमा मान्यता प्राप्त स्वास्थ्य संस्था सम्म जानको लागि पनि निःशुल्क एम्बुलेन्सको व्यवस्था गरिएको छ । यस पालिका अन्तर्गत रहेका गर्भवति महिलाहरुलाई निःशुल्क क्याल्सीयम वितरण गरिएको छ ।
- यस पालिका अन्तर्गतका प्रत्येक वडामा ३/३ महिनामा गर्भवती महिलाहरुको लागि निःशुल्क ग्रामिण अल्ट्रासाउण्ड भिडियो एक्सरे) सेवा प्रदान भएको छ ।
- यस पालिकामा विगत २ वर्ष देखि घरमा हुने सुत्केरीलाई शुन्य गरिएको छ ।
- महाशिला आधाभूत अस्पतालमा वैकल्पिक उर्जा जेनेरेटरको व्यवस्था गरिएको छ ।
- स्वास्थ्य सेवाको पहुँच कम भएको क्षेत्र पहिचान गरि ति स्थानहरुमा सामुदायिक स्वास्थ्य इकाई मार्फत स्वास्थ्य सेवा प्रवाह निरन्तर गरिएको छ ।
- महाशिला वासिहरुको स्वास्थ्यलाई मध्येनजर गर्दै आवश्यकता अनुसार विभिन्न स्वास्थ्य शिविरहरुको आयोजना गरि विशेषज्ञ सेवा प्रदान गरिएको छ ।

सामाजिक न्याय

- जुवा, तास र मदिरा नियन्त्रण कार्यक्रम संचालनले मदिरा सेवन र घरेलु हिंसा केही न्युनिकरण भएको छ ।

खानेपानी

- खानेपानीमा १ घर १ धारा ६ वटै वाडामा निरन्तर संचालन भइरहेको छ भने हाल सम्म १ घर १ धारा को काम गाउँपालिका भित्र १३६८ घरधुरीको खानेपानी धारा सम्पन्न भइसकेको र हाल ४९८ धारा सम्पन्न हुन बाँकि रहेको छ । लिफ्ट खानेपानी सञ्चालन भएका योजनाहरुको विधुत महशुल निःशुल्क गरि लिफ्ट योजनाको सञ्चालनको लागि १/१ जना पालिकाले परिश्रमीक व्यहोर्ने गरि स्वयंसेवक उपलब्ध गराईएको छ ।
- उर्जा, जलस्रोत तथा खानेपानी मन्त्रालय, गण्डकी प्रदेश सरकार सँग सम्झौता गरि खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता (वास) योजना अनुसार सबै वडाको खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता सम्वन्धि विद्यालय, स्वास्थ्य संस्था र घरधुरीको सर्वेक्षणको लागि २ जना गणकहरु नियुक्ति गरि डाटा संकलन कार्य अगाडी बढाइएको छ ।

भौतिक पूर्वाधार क्षेत्र :

- सबैको चासो रहेको महाशिला चक्रपथको ट्याक ओपन भएकोमा सुधार विस्तारको काम अगाडी बढेको छ ।
- गाउँपालिकाले डिपिआर गरेका ५ कि.मी. गानावाङ्ग लुंखु सडक गाउँपालिकाले आफै पिच गरी सम्पन्न गरेको छ । दुक्तान सिम्ले सडकको पिच शुरु भएको छ भने लुंखु बालाकोट पिच गर्ने काम अगाडी बढिरहेको छ । डिपिआर बनेका ५ वटा सडकको सुधार विस्तरको काम भई रहेको छ ।
- चालु आ.व. २०८०।०८१ मा २,४२५ मिटर सडक ढलान गर्ने कार्य सम्पन्न हुनुका साथै २,६६५ मिटर सडकको नयाँ ट्रयाक खोल्ने कार्य सम्पन्न भएको छ ।
- यस पालिकाको भोक्सिङ्ग, पाखापानी र फलामखानीमा स्वास्थ्य चौकी भवन निर्माण कार्य सम्पन्न भएको छ ।
- पैयुँकोटमा १९० मिटर फ्ल्याट स्टोन र रेलिड सहितको परिक्रमा मार्गको निर्माण कार्य सम्पन्न भएको छ ।
- प्रमुख प्रशासकिय भवन निर्माण कार्य सम्पन्नको अन्तिम चरणमा रहेको र महाशिला क्षेत्रमा आश्रम भवन निर्माण कार्य सम्पन्न भएको छ ।
- स्थानीयलाइ रोजगार दिने उद्देश्यले सुरु भएको प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम तथा महाशिला विकास स्वयंसेवक कार्यक्रम मार्फत करिब ३ किलोमिटर सडक सोलिड गर्ने कार्य सम्पन्न भएको छ ।

विपत तथा वातावरण संरक्षण क्षेत्र :

- महाशिला गाउँपालिकामा विपत व्यावस्थापन कोष निर्माण गरि विपदमा परेकाहरुलाइ तत्काल आर्थिक सहायता उपलब्ध गराइएको छ ।
- स्थानीय पोखरी कुवा संरक्षणको कामलाई निरन्तरता दिईएको छ ।

संस्थागत सेवा प्रवाह र शुसासन क्षेत्र:

- सबै वार्ड कार्यालय, विषयगत कार्यालय र गाउँपालिकाको अत्यावश्यक सेवा प्रवाहकालागि आफ्नै भवनहरुबाट भएको छ ।
- महाशिला गाउँपालिकाको O&M तयार भएको ।
- लै.स.सा.स. योजना, मध्यकालिन खर्च संरचना र राजश्व सुधार योजना निर्माण भएको छ ।

- आवश्यक ऐन, नियम र कानून निर्माण गरिएको छ ।
- वार्षिक निति तथा योजना र बजेट किताव नियमित प्रकाशन हुने परिपाटी बसेको छ ।
- सबै सूचना सार्वजनिक गर्ने र गाउँपालिकाको वेबसाईडमा प्रकाशन गर्ने परिपाटी बसेको छ ।
- वित्तीय सुशासन जोखिम मुल्याङ्कन FRA मा ७० अंक प्राप्त गरी पर्वतका स्थानीय तहहरूमा दोस्रो तथा स्थानीय तह क्षमता स्वमूल्याङ्कन (LISA) मा ७५.७५ अंक प्राप्त गरी तेस्रो स्थानमा रहेको अवस्था छ ।
- आन्तरिक लेखापरिक्षण तथा अन्तिम लेखापरिक्षणबाट देखिएको बेरजु मध्ये असुल बेरजु रु २९३८४६ असुल गरिएको छ भने महालेखा परिक्षकको २०८१ को प्रतिवेदनमा बेरजु (.....प्रतिशत) रहेकोले पर्वत जिल्लामा सबै भन्दा कम बेरजु हुने गाउँपालिका तथा गण्डकी प्रदेश भरिमा तेस्रो कम बेरजु हुने पालिकामा परेको रहेको छ । . अन्तरिक आयमा यस वर्ष जेठ ३२ सम्मको तथ्याङ्कलाई हेर्दा विगत ६ वर्षको औषत आय भन्दा बढि संकलन भएको छ ।
- गत आ.व. सम्ममा जम्मा २६१ वटा व्यवसाय तथा कृषि फर्महरु संचालन रहेकोमा यस वर्ष थप ३१ वटा व्यवसाय तथा फर्म दर्ता भइ जम्मा २८२ वटा संचालनमा रहेका छन ।
- बैंकको पहुँचबाट टाढा रहेका जेष्ठ नागरिक, फरक क्षमता भएका साथै अन्य लाभग्राही लाभग्राहीको सेवालाई मध्येनजर गर्दै बैंक र गाउँपालिकाको सहकार्य घुम्ती शिविर सञ्चालन गरि १ र ६ न. वडाबाटै सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण गरिएको छ ।
- समाजिक सुरक्षा भत्ता EFT System बाट भुक्तानी गरिएको छ ।

आ.व. २०८१।०८२ का लागि विषयगत नीति तथा कार्यक्रमहरु यस प्रकार रहेका छन : क्षेत्रगत नीतिहरु

क). आर्थिक विकास क्षेत्र

१. कृषि तथा पशुविकासका लागि उत्पादनमा आधारित अनुदान, कृषि उपजको बजारिकरण, सहकारीकरण तथा उद्यमीहरुलाई प्रोत्सहानको लागि उचित प्रवन्ध मिलाइने छ । **एक टोल एक उत्पादन कार्यक्रम**लाई साभेदारी कार्यक्रम मार्फत क्रमिक रुपमा अगाडी बढाइने छ ।
 २. महाशिला विकास स्वयंसेवक कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिदै ५०० भन्दा बढी नागरिकलाई रोजगार दिने नीति अवलम्बन गरिने छ ।
 ३. लिमे, पाराकोटे जातका भैसी र पाडापाडीहरुको संरक्षण गर्न सबै वार्डमा सबै भैसी सुत्केरी भैसीका पाडा पाडी संरक्षण कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइएको छ।
 ४. स्थानिय गाई, भैसी, वाखा, कुखुरा, सुँगुरहरुको संरक्षण साथै नश्लसुधारको कार्यक्रम संचालन गरिने छ ।
 ५. महाशिलाका पर्यटकिय क्षेत्रको विस्तृत परियोजना प्रतिवेदन तयार गरी श्रोत परिचालनमा जोड दिईने छ ।
 ६. घर फर्क प्यारा प्यारी कार्यक्रमलाई विदेश तथा बजारबाट फर्केका अन्य युवाले उत्पादन मुलक व्यवसाय गर्न चाहेमा बैंक संग समन्वय गरि रु १० लाख सम्मको ऋणको व्याज २ वर्ष सम्म गाउँपालिकाबाट तिरीदिने निति लिइने छ भने उक्त व्यवसायलाई सफल बनाउन आवश्यक तालिम र नियमित प्राविधिक सेवा निसुल्क उपलब्ध गराईने छ ।
- महाशिलामा जग्गा जमिन छाडी वसाईसरी गएका परीवार पुन वसाई सरी आफ्ना जग्गामा खेति गर्ने गरी फर्की आएमा घर भत्कीएको भए घर निर्माणको लागि रु १ लाख र सो परिवारलाई ६ महिनासम्म खान पुग्ने गरीप्रति परीवार सदस्य रु २००० मासिक खाद्यान्न

अनुदान दिने नीति लिइने छ । निजलेउत्पादन मुलक व्यवसाय गर्न चाहेमा बैक संग समन्वय गरि रु १० लाख सम्मको ऋणको व्याज २ वर्ष सम्म गाउँपालिकाबाट तिरीदिने नीति लिइने छ भने उक्त व्यवसायलाई सफल बनाउन आवश्यक तालिम र नियमित प्राविधिक सेवा निसुल्क उपलब्ध गराइने छ ।

७. कृषि बाली तथा पशु विमा अभियान सञ्चालन गर्ने नीति लिइनेछ ।
८. लघु उद्यम कार्यक्रम स्थानिय स्तरमावाट बजेट विनियोजन गरी शुरु गरिने छ । लघु उद्यम कार्यक्रम मार्फत अनिवार्य रुपमा **एक घर एक व्यवसाय** भन्ने नाराका साथ विशेषत दलित, महिला, विपन्न तथा बेरोजगार युवाहरुलाई विशेष प्राथमिकता दिने नीति लिइनेछ । जसका लागि आवश्यक तालिम तथा औजार उपकरणमा अनुदानको व्यवस्था गरिनेछ ।
१०. पालिकाको सेवा क्षेत्र भित्र पशुचौपायको स्वास्थ्यलाई लक्षित गरि चौमासिक रुपमा जुकामाटे तथा वर्षामा लाग्ने पशु रुघा काँसोका औषधी प्राविधिक मार्फत गोठमै निशुल्क खुवाउने व्यवस्था मिलाइने छ । भ्याक्सिन लगाउने तथा गोठको स्तरोन्नति गर्न आवश्यक अनुदानको व्यवस्था मिलाइ **स्वस्थ पशु: सुरक्षित गोठ कार्यक्रम** लागू गरिने छ । साथै कानुनि रुपमा दर्ता एवं नविकरण भएका कृषि तथा पशुपक्षि फर्मलाई निशुल्क प्राविधिक सेवा मासिक रुपमा उपलब्ध गराउने नीति लिइनेछ । साथै कृषि तथा पशु फर्ममा गएर निशुल्क तालिम प्रदान गरिनेछ ।
११. गाउँपालिका भित्रका कृषि उपजहरुको समर्थन मूल्य निर्धारण गर्न वार्डस्तरमा मूल्य निर्धारण समिति गठन गरिनेछ । साथै सामुहिक खेति प्रणाली र जग्गा चक्काबन्दीको कार्यक्रमलाई यसै आर्थिक वर्ष देखि अगाडी बढाइने छ ।
१३. स्थानिय रुपमा प्रत्येक वार्डमा वार्ड कार्यालयको समन्वयमा १/१ वटा सहकारी सस्तो पसल संचालन गर्न प्रत्येक सहकारीलाई रु १ लाख अनुदान दिइने छ ।
१४. बाँझो जग्गामा स्वयं आफुले खेती गरेमा वा अरुको जमीनमा खेती गरेमा प्रतिरोपनी रु.१००० बाँझो जग्गा खन्नको लागि गाउँपालिकाले अनुदान दिने छ । साथै रुख फल खेति तथा फलफुल खेति तथा अन्य बाली लगाउने अभियान सञ्चालन गरिनेछ ।
१५. मौरीपालनको विकासका लागि तथा मह उत्पादनमा वृद्धिका लागि घरमा ५०% अनुदान दिइने छ ।
१६. कृषिमा यान्त्रिकीकरण गर्न व्यवसायिक कृषक र कृषक समूहलाई वढीमा ५०% सम्म अनुदानको व्यवस्था गरिनेछ ।
१७. यस महाशिला गाउँपालिका अन्तरगतका आर्थिक विकास योजना तथा अन्य पूर्वाधार क्षेत्रका कार्यक्रमहरुमा केन्द्र, प्रदेश सरकार र अन्य साभेदार सरकारी तथा गैर सरकारी संस्थाहरुसँग साभेदारी गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्नको लागि आवश्यक समपुरक कोषको लागि बजेट व्यवस्था गरिनेछ ।
१८. स्थानीय उत्पादनलाई जोड दिइ ग्रामीण अर्थतन्त्रमा सुधार गर्नका लागि बडास्तरमा हाट बजार र पर्व बिशेष वा समय अनुसार मेला एवं महोत्सवहरु सञ्चालन गर्ने नीति लिइने छ । साथै कृषि उत्पादनको बजारिकरणको लागि सहकारी तथा व्यक्तिलाई कार्यविधि बनाइ रु १ लाख सम्म जनही अनुदानको प्रबन्ध मिलाइने छ ।
१९. परम्परागत कृषि प्रणालीमा परिवर्तन गर्नका लागि ग्रामीण कृषि व्यवसायलाई आधुनिकीकरणमा जोड दिन **एक गाउँ एक उत्पादन कार्यक्रम** संचालन कार्यका लागि संस्थागत सहयोग गर्ने नीतिलाई अगाडि बढाइने छ । जसका लागि अनुदानको समेत उचित व्यावस्था गरिने छ ।

२०. उद्योगग्राम स्थापना गर्नका लागि प्रदेश सरकारसँग समन्वय गरी उद्योग क्षेत्रको विकास गर्न उद्योगग्रामको जग्गा छनौट भएको वार्ड नं. ५,३,२ मा पर्ने सिस्नेखाल्टा देखि अर्खभञ्ज्याङ्ग सम्ममा जग्गाको व्यवस्थाको लागि आवश्यक प्रकृया अगाडि बढाइने छ ।
२१. युवाहरुलाई स्वरोजगार बनाउनका लागि **एक युवा एक उद्म** कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ।
२२. स्वयंसेवकहरुलाई उद्मी बनाउन **स्वयंसेवक सहकारी स्थापना** गरिनेछ । निर्माण स्वयंसेवक लाई **काम अनुसारको दाम** मोडलमा काममा लगाइने छ । निर्माण स्वयंसेवक लाई मासिक रु १०००० को काम दिइने छ जस मध्य कार्यविधि बनाइ कम्तीमा रु १००० मासिक अनिवार्य बचत गर्न लगाइने छ ।
२३. उत्पादन महाअभियान कार्यक्रम अन्तरगत उत्पादनलाई बढावा दिन प्रति लिटर दुधमा रु. १०, खसीवोका जिउँदो मासुमा प्रति केजी रु २५ दीदै आएकोमा सोलाइ कायमै राखि यस वर्ष वाट ताजा तरकारी, सुन्तला कागति, अलैची को विक्री गर्ने कीसानलाई प्रति केजी रु ५ अनुदान सहकारी मार्फत उपलब्ध गराइने छ ।
२३. व्यावसायिक फर्म संचालन गर्ने कृषकहरुलाई एकमुष्ट अनुदानको व्यवस्था गरिने छ । अर्गानिक खेतलाई प्रोसाहित गरीनेछ । कम्पोष्ट मल उत्पादन कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइने छ ।
२४. गाउँपालिकामा एक श्रम बैंक स्थापना गरि सबैप्रकारका दक्ष, अर्धदक्ष र अदक्ष जनशक्तिको रोजगार शाखाको संयोजनमा उचित संयोजन गरिनेछ ।
२५. महाशिला गाउँपालिका अन्तरगतका खानि तथा खनिज पदार्थ, विभिन्न धातु, ढंगा, गिटि, वालुवा ,लगाएतका पदार्थको प्रचुरता संभाव्यतालाई दृष्टिगोचर गरि स्थानिय वासीलाई अग्रअधिकार दिदै आवश्यकता अनुसार खानि दर्ता र विक्र वितरणको लागि आवश्यक सम्भव्यता अध्यायन गरिने छ ।
२६. यस महाशिलाको गाउँपालिका भित्रको निजि, सामुदायिक, वन, सरकारी, प्रतिजग्गाको विवरण तयार गरी स्थानिय रुपमा उपयोगकालागि कार्यविधि बनाई काम गरिनेछ ।
२७. निजि, सामुदायिक, वन, सरकारी, पर्ति जग्गामा विभिन्न जातको घाँस विकास गर्ने र स्थानिय घाँस सहितको दाना उद्योग संचालनकालागि केन्द्र र प्रदेश सरकारसँग सहकार्य गरिने छ ।
२८. गाउँपालिका स्तरीय सहकारी समन्वय समिति स्थापना गरि सोही मार्फत सहकारि संस्थाहरुलाई अभि व्यावहारिक सरलिकरण तथा प्रभावकारी बनाउदै संचालन गरिनेछ ।
२९. स्थानीय कच्चापदार्थमा आधारित लघु तथा घरेलु उद्यमीहरुको प्रवृद्धन गर्न सीपमुलक तालिमको व्यवस्था गरि उत्पादित वस्तुहरुको बजारीकरणको सुनिश्चिता प्रदान गरिनेछ ।
३०. लोप हुन लागेका स्थानीय सीपहरुको खोजी गरि संरक्षण तथा प्रवृद्धनको लागि सिप विकास तालिमहरु सञ्चालन गरिनेछ ।
३१. प्रत्येक वडामा युवा लक्ष्मीत**एक वडा एक लघु उद्योग कार्यक्रम** सञ्चालन गरिनेछ । जसको लागि रोजगारी श्रृजनाको अवस्थालाई हेरी कार्यविधि बनाई वढीमा रु ५००००० सम्म अनुदान दिइने छ । जस्ले रोजगारी र उत्पादनमा वृदि गर्नेछ ।
३२. गरिबी निवारणका लागि लघुउद्यम कार्यक्रमबाट तथा अन्य सीप विकास सम्बन्धि तालिम हासिल गरि उद्यमी बन्नुभएका उद्यमीहरुले वडाहरुमा ५ जनाभन्दा बढीलाई रोजगारी प्रदान गर्न सक्ने गरि लघु उद्योग सञ्चालन गरेमा अनुदानको व्यवस्था गरिने छ । एक घर एक टनेल कार्यक्रम लाई सुधार गरी अगाडी बढाइने छ ।
३३. गाँजा खेति अनुसन्धानको लागि प्रदेश र संघ सरकार संग समन्वय गरिने छ ।

३४. स्थानिय रक्सी सम्भाव्यताको अनुसन्धानको लागि ल्याव परिक्षण गरिएको रिपोर्टको आधारमा संघ र प्रदेश सरकारको समन्वयमा गुणस्तर युक्त स्थानिय रक्सीलाई ब्रान्डीङ्गको प्रकृया अगाडि बढाइने छ ।

ख) सामाजिक विकास क्षेत्र

शिक्षा

१. शिक्षा क्षेत्रको विकास माफत समृद्ध महाशिलाको आधार तय गर्न **गुणस्तरीय शिक्षा महाशिला विकासको आधार प्रविधि मैत्री कक्षाकोठा तथा बालमैत्री पूर्वाधार** को नितिलाइ अगाडि लैजान आवश्यक प्रबन्ध मिलाइने छ ।
२. शैक्षिक गुणस्तर सुदृढीकरणका लागि नमूना आधारभूत कक्षा व्यवस्थापन तथा एक वडा एक आवसीय विद्यालय कार्यक्रम हाल ४ वटा विद्यालयमा संचालन भएको मा यस वर्ष थप २ वटा सामुदयीक माविलाई आवसीय मावि संचालनको लागि आवश्यक व्यवस्था मिलाइने छ ।
३. शैक्षिक जनशक्तिको क्षमता विकासका लागि शैक्षिक तालिम तथा कार्यशालाका लागि उचित व्यवस्था गरिने छ । शैक्षिक सामग्री प्रयोग र निर्माणका लागि प्रोत्साहनको नीति अवलम्बन गरिने छ ।
४. शैक्षिक संस्थाहरुको शैक्षिक गुणस्तर मापन तथा सिकाइ उपलब्धि मापन गरी नतिजालाई शिक्षक प्रोत्साहन सँग आवद्ध गरिने नीति लिइने छ ।
५. हाल अंग्रेजी माध्यमका कक्षा ७ सम्म संचालन भैरहेको विद्यालयको पढाईलाई व्यवस्थित गर्दै आधारभूत तह सम्म विस्तार गर्दै लगिने छ । नमुना शिक्षण कार्यलाई क्रमश लागु गरिने नीति लिइनेछ ।
६. विद्यालय सुशासन प्रवद्धन गर्ने नीति अनुरूप विद्यालयमा ई-हाजिरी तथा बैज्ञानिक लेखा प्रणालीमा कडाई गरिनेछ ।
७. विद्यालयमा पढाई संगै स्थानिय पाठ्यक्रम माफत विधार्थी लाई विभिन्न सिप र प्रविधि युक्त शिक्षणको व्यवस्था मिलाइने छ ।
८. विधार्थीले विद्यालयमा आफुले सिक्दै गरेको काम बाट आयको पैसा सम्बन्धीत विधार्थीको नाममा बैकमा पैसा जम्मा गर्ने व्यवस्था मिलाई विधार्थीले विद्यालयबाट पढाइ सकि विद्यालय छोडी जाँदा जम्मा भएको पैसा लीएर जाने **पढ्दै कमाउँदै विधार्थी पेवा** कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
९. समाजिक परीक्षण, विद्यालय सुधार योजना र त्यसको कार्यान्वयन तथा विद्यालयको शैक्षिक वातवरणको आधारलाई प्र.अ. तथा शिक्षकको मूल्याङ्कनको आधार बनाई पुरस्कार र सचेतनाको नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
१०. सम्पूर्ण शैक्षिक क्षेत्रलाई प्लाष्टिक तथा जंक फुड निषेधित गरिने छ । साथै विद्यालयमा नै निर्मित स्थानीय स्तरमा उत्पादित खाद्यान्नको प्रयोग गरि दिवा खाजाको खुवाउने नीति लिइनेछ ।
११. प्रधानाध्यापकसँग कार्यसम्पादन करार गरी विद्यालय प्रशासनलाई चुस्त,दुरुस्त र व्यवस्थित बनाइने छ साथै उचित प्रोत्साहन स्वरुप गाउँपालिकाको आन्तरिक स्रोतबाट प्रधानाध्यापकहरुलाई आधारभूत तह (१-३) लाई रु ५०० /- (१-५) लाई रु ७०० /- (१-८)लाई रु १०००/- र मावि तह (१-१२) लाई रु १५००/- मासिक प्र.अ.प्रोत्साहन भत्ता प्रदान गरिनेछ ।
१२. शैक्षिक क्षेत्रलाई व्यवसायिक र प्रविधि मैत्री बनाउन एक शिक्षक एक ल्यापटप र एक कक्षा एक प्रोजेक्टर कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइने छ ।

१२. महाशिला गाउँपालिकाबाट कृषी, पशु, इन्जीनियर तथा डक्टर जस्ता प्राविधिक विषयमा स्नातक पढ्ने विद्यार्थीहरूलाई शैक्षिक प्रोत्साहन तथा सहायताको लागि वार्षिक ४ जना गरिव तथा जेहेन्दार विद्यार्थीलाई समग्र पढाई अवधिमा जनही रु ४ लाख छात्रवृत्ति दिने कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइने छ ।
१३. विद्यालयमा गणित र विज्ञानको शिक्षक नपाइने अवस्था लाई मध्यनजर गरि महाशिला भित्रका सामुदायिक विद्यालय वाट एस ई ई पास गरि गणित र विज्ञान विषयमा कक्षा ११ पढ्ने गरिव तथा जेहेन्दार ६ जना विद्यार्थीलाई वार्षिक जनही रु ५०००० को दरले स्नातक सम्म पढ्न प्रोत्साहन स्वरुप छात्रवृत्ति दिइने कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइने छ ।
१३. विद्यालयमा अतिरिक्त क्रियाकलाप संचालनलाई बढवा दिने र रेडक्रस सर्कल, स्काउट, वालक्लव गठन गर्ने तथा सामुहिक क्रियाकलापमा विद्यार्थीहरूलाई परिचालन गर्ने कार्यलाई अगाडी बढाउन आवश्यक व्यवस्था मिलाइनेछ । यस वर्ष सबै मा.वि(विद्यालयमा स्काउट गठन गरिनेछ ।
१४. पालिकाको संयोजन र विद्यालयको व्यवस्थापनमा अतिरिक्त कृयाकलापलाई सक्रिय रुपमा लागु गरिने नीति लिइनेछ।
१५. विद्यालयमा कार्यरत बाल सहयोगी कार्यकर्ता तथा विद्यालय कर्मचारीहरूलाई नेपाल सरकारले दिने वाहेकको रकम थप गर्ने नीतिलाई निरन्तरता दिइने छ ।
१६. स्वास्थ्य शाखाको समन्वयमा विद्यालयमा मासिक रुपमा एक दिन स्वास्थ्य शिक्षा कक्षा संचालन गर्न **एक विद्यालय एक स्वास्थ्यकर्मी** कार्यक्रम संचालन गरिने छ ।
१७. महाशिला गाउँपालिका असाहय तथा अभिभावक विहिन बालबालिकाहरु तथा विपन्नताका कारण पढ्न नपाएका बालबालिकाहरूलाई विद्यालय शिक्षाको सुनिश्चित गर्न **‘असाहय विद्यार्थी सँग अध्यक्ष’** कार्यक्रम मार्फत आवाशिय विद्यालयमा खाना वस्न सहित निशुल्क पढ्ने व्यवस्था गरिने छ ।
१८. विद्यालयमा सञ्चालन हुने वार्षिक परीक्षा र करार शिक्षक नियुक्तिलाई थप व्यवस्थित गर्नका लागि पालिका स्वयंले दायित्व लिइ परीक्षा सञ्चालन, व्यवस्थापन तथा निर्देशन समिति गठन गरि सम्पूर्ण परीक्षाहरूलाई व्यवस्थित लिइ गरिने छ ।
३१. आधारभूत तहमा स्थानीय पाठ्यक्रम निर्माण लागू गरिने छ ।
३२. निजामति सेवा र शिक्षक सेवा आयोगका परिक्षामा पहुँच बृद्धि गर्नका लागि इच्छुक व्यक्तिलाई शिक्षक सेवा र लोक सेवा आयोगका कक्षाहरु प्रतक्ष्य तथा निशुल्क रुपमा सञ्चालन गरिनेछ ।
३३. शिक्षाको गुणस्तर वृद्धीको लागि अभिभावक शिक्षा संचालन गरिने छ ।
३४. **"सुसाशनलाई मनन, प्रविधीयुक्त अनुगमन"** भन्ने नाराका साथ सबै विद्यालयमा सिसि क्यामरा जडान गरि पालिकाको कन्टोल रूम वाट अनुगमन गर्ने परिपाटी स्थापित गरिने छ ।
३५. गाउँपालिकाको सीमित स्रोत साधनलाई परिपूर्ति गर्न सार्वजनिक निजी साझेदारी मोडेलमा गर्न सकिने शीतभण्डार, गोदामघर, सार्वजनिक शभागृह, खनिज जन्य पदार्थको उत्खनन् र निकासी, सौर्य ऊर्जा, कृषि, खानेपानी, फोहोरमैला प्रसोधन, विद्यालय भवन लगायतका अन्य उपयुक्त आयोजनाहरूको सम्भाव्यता अध्ययन गरी गाउँपालिकाको आवश्यकता अनुसार कार्यक्रम अगाडि बढाइने छ।

महिला र सामाजिक समावेशिकरण न्याय

१. साभेदारी कार्यक्रम र सहकारी मार्फत महिलाको मागका आधारमा उद्यम तथा क्षमता विकासका कार्यक्रम सञ्चालन गरी आय आर्जनमा बृद्धिमा विशेष जोड दिइने छ ।

२. समाजमा रहेका लैंगिक हिंसा तथा विभेदको अन्त्य गर्न वडा स्तरमा मेलमिलाप केन्द्र र सहजकर्तालाई परिचालन गरिने छ ।
३. सुरक्षित मातृ शिशु सेवा कार्यक्रम प्रभावकारी रूपमा सञ्चालन गरि आमा र शिशुको सुरक्षा गरिने छ ।
४. यस महाशिला गाउँपालिका क्षेत्रभित्र अवैधरूपमा सञ्चालित मदिरा व्यवसायलाई करको दायरामा ल्याइने छ साथै मदिरा सेवनका कारण महिला, बालबालिका तथा वृद्ध समुदायमा परेको असरका कारण पहिचान गरि यसको नियन्त्रणका लागि “जाँड रक्सी, जुवा तास, गर्छ यसले सर्वनाश” भन्ने नाराका साथ सबै लाई सचेत गर्दै यसको नियन्त्रणका लागि टोल विकास समिति, महिला समुह, आमा समुह र बालक्लवद्वारा सचेतना कार्यक्रम संचालन गरि तोकीएको समय र तोकीएको उमेर का व्याक्तीहरुलाई मात्र विक्री गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ ।
५. अध्यक्ष सुत्केरी भेटघाट कार्यक्रममा रु २००० दिदै आएकोमा यस वर्ष देखि रु २५०० दिइने छ । कुन देखि कोरा सम्म कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइने छ ।
६. सबै खालका सामाजिक विभेद न्युनिकरण गर्नका लागि जागरणमुलक अभियान सञ्चालन गरिनेछ । सामाजिक विभेदको न्युनिकरण सम्बन्धी कार्ययोजना समेत तयार गरी लागु गरिनेछ ।
७. सामाजिक समावेशीकरण सम्बन्धी स्थानीय नीति तथा कार्यक्रम तर्जुमा गरि लागु गरिनेछ ।

बालबालिका

१. विद्यालय स्तरमा बाल क्लव र प्रत्येक वडामा बाल सञ्जाल पुर्नगठन गरी बालमैत्री वडा बनाउने काम गरिनेछ ।
२. बालविवाह, बालशोषण जस्ता गैरकानुनी कार्यको अन्त्य गर्न विद्यालयमा सचेतना कार्यक्रम विद्यालय स्तरमा संचालन गरिने छ ।
३. सबै तहका बालबालिकालाई शिक्षाको मुल धारमा ल्याउन जोड दिइनेछ ।

जेष्ठ नागरिक तथा सामाजिक सुरक्षा

१. सार्वजनिक स्थल तथा सबै भौतिक संरचनाहरु निर्माण गर्दा अनिवार्यरूपमा अपांग मैत्री बनाउनुपर्ने नीति लिइनेछ ।
२. अपाङ्गको वर्ग पहिचान गरि माग र क्षमता अनुसार व्यावसायिक सहयोग गरिनेछ ।
३. अपाङ्गहरुको सहज आवातजावत गर्नको लागि सहायक सामग्री दिइने छ ।
४. बैंक सँग समन्वय गरी सामाजिक सुरक्षा भत्तालाई प्रत्येक वडा वडामा वितरण गर्ने प्रबन्ध मिलाइनेछ ।
५. सबै वार्डका स्वास्थ्य संस्थाहरुको समन्वयमा दुई दुई महिनमा एक पटक जेष्ठ नागरिक, दिर्घ रोगी तथा अपाङ्ग हरुको घरमै स्वास्थ्य परिक्षण साथै निशुल्क सुगर परिक्षण गरिने छ ।
७. जेष्ठ नागरिकको अनुभवलाई पुस्तान्तरण गर्नको लागि समय समयमा अन्तरपुस्तेनी संवाद स्थलको अवधारणालाई कार्यान्वयनमा ल्याइने छ ।

स्वास्थ्य सेवा

१. महाशिला गाउँपालिकाका सबै नागरिकहरुको पारिवारीक स्वास्थ्य प्रोफाल तयार गरिनेछ । सबै वार्डहरुमा वर्थिङ्ग सेन्टर स्थापना भई सकेकोले घरमा सुत्केरी गराउने शुन्य संख्यालाई निरन्तरता दिइने छ । जसको लागि गर्भवति महिलालाई प्रसुति हुँदा निशुल्क घरबाट अपस्तालसम्म लैजान एम्बुलेसको प्रबन्ध गरिनेछ ।
३. साथै गर्भवति महिलाहरुलाई स्वास्थ्य संस्थाबाट निशुल्क क्याल्सियम वितरण गरिनेछ ।

२. सबै स्वास्थ्य संस्थाहरुबाट सुगरको निशुल्क परिक्षण गरिनेछ ।
२. पालिका भित्र वाईकाठ, गढी, दुक्तान, हिरुखर्क , अर्घाउँदी तथा धुवाकोटमा संचालन भएका ६ वटै सामुदायिक स्वास्थ्य इकाइलाई निरन्तरता दिइने छ ।
३. विभिन्न विद्यालयहरुमा स्वास्थ्य, शिक्षा, सुरक्षित मातृत्व, पोषण र खोप जस्ता विषयहरुमा विद्यालय र समुदायहरुमा स्वास्थ्य शिक्षा सचेतना कार्यक्रम स्वास्थ्यकर्मीद्वारा संचालन गरिने छ ।
४. सबै स्वास्थ्य संस्थाहरुमा निशुल्क औषधीको आपूर्तिलाई प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र मार्फत नियमित गरिने छ ।
५. गाउँपालिकाका स्वास्थ्य कर्मी तथा आवश्यकता अनुसार विशेषज्ञ डाक्टरहरु परिचालन गरी घुम्ती शिविर संचालन गरिने छ ।
६. गाउँपालिकाको लुंखु देउरालीमा १५ सैयाको अस्पताल निर्माण कार्यलाई निरन्तरता दिइने छ ।
७. यस गाउँपालिका भित्रका नागरिकहरुलाई कडा रोग जस्तै क्यान्सर, हेपटाइटिस बी, मृगौला मुटुरोग तथा अन्य जटिल रोगको उपचारको लागि अवस्था हेरी बढीमा रु ५००००/- सम्म आर्थिक सहयोग दिने कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
८. सबै व्यक्तिहरुलाई स्वास्थ्य विमाका पहुँचका लागि आवश्यक पहल गरिने छ ।
८. महाशिला भित्र हाल बसी रहेका सबै दलित परिवारका पशुको पशु विमा निशुल्क गरिने कार्यक्रम लाई निरन्तरता दिइने छ ।
९. आयुर्वेदिक केन्द्र आरोग्य संस्थाको सेवालाई थप व्यवस्थित गर्न सहयोग गरिनेछ ।
११. सबै वडाहरुमा गर्भवति महिलाहरुको लागि वडा स्तरमै भिडियो एक्सरे सेवा प्रदान गरिने छ ।

खानेपानी

१. केन्द्र र प्रदेश सरकार र अन्य निकायहरु संग समेत सहलगानी गरि सबै घरधुरीमा १ घर १ घारा कार्यक्रम २ वर्ष भित्र पुरा गरिने छ ।
- लिफ्ट खानेपानि योजनाको विधुत खर्च निशुल्क गरि ५ वटा लिफ्ट योजनाका संचालनको लागि १/१ जना स्वयंसेवक उपलब्ध गराइने छ ।
- खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता (वास) योजना अनुसार सबै वडाको खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता सम्बन्धि विद्यालय, स्वास्थ्य संस्था र घरधुरीको सर्वेक्षणको लागि गणकहरु खटाइ डाटा संकलन कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
२. यस गाउँपालिकालाई भित्रका सम्पूर्ण वडाहरुलाई ३ वर्ष भित्र पूर्ण सरसफाई युक्त वडा घोषणा गरिने छ ।
३. पुराना मुल कुवा र धारा पोखरीहरु संरक्षण गरिने छ ।

खेलकुद तथा मनोरञ्जन

१. खेलको माध्यमबाट युवाहरुलाई विकास गर्न गाउँपालिका स्तरीय कृष्णगोपाल स्मृति खेलमैदानको प्रदेश सरकारको सहयोगमा विस्तृत सम्भाव्यता अध्ययन गरी एक पालिका एक खेल मैदानको अवधारणा अनुरूप नमुना खेल मैदान बनाउन पहल गरिने छ ।
२. सबै मावि तथा आधारभूत तहका विद्यालयहरु विचमा प्रतिस्पर्धा गरिने राष्ट्रपति रनिङ्गशिल्ड कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइने छ ।
३. वार्ड र पालिकास्तरमा खेलकुद विकास समिति गठन गरी विभिन्न विधाका खेलकुदहरु संचालन गरिने छ ।
४. गाउँपालिकामा दर्ता भएका विभिन्न क्लब तथा समुहका कार्यक्रमलाई सहयोग गरिने छ ।

संस्कृति

१. गुरुङ्ग, मगर, नेवार, ठकुरी, दलित, बाहुनका साथै अन्य समुदायहरुको संस्कृति भल्किने गरि वडा स्तरमा समुदायले संचालन गर्ने कार्यक्रम लाई सहयोग गरिने छ ।
२. धार्मिक पर्यटन विकासका लागि लगानी मैत्री बातावरणको निर्माण गरि धुवाँकोट, गोर्ल्याङ्गम फलामका धाऊ निकालेका सुरुङ र धुवाँकोट-गढि क्षेत्रको अध्ययन गरिनेछ ।
४. समुदाय विशेषका पुराना लोपहुन लागेका सामग्री, सीप, पेशा, वाद्यवादन सामग्री, गित, नाच र संस्कार र संस्कृतिको संरक्षणमा जोड दिइने छ ।

ग) पूर्वाधार विकास क्षेत्र

१. “समृद्धिको आधार, हरियाली सडक हाम्रो पूर्वाधार” भन्ने नारालाई आत्मसात गर्दै यस महाशिला गाउँपालिका अन्तर्गतका ग्रामिण सडकहरु र महाशिला भित्रका मुख्य सडक बाह्रै महिना सवारी साधन चल्ने गरि व्यावस्था गरिने छ । सडक गुरुयोजना तयार गरी क वर्गका सबै सडकहरु स्तरउन्नती ग्राभेल र कालोपत्रे गर्न प्रदेश र संघ समन्वयन गरिनेछ । सबै टोल सम्म बाह्रै महिना गाडी चल्ने बनाउन सडक विस्तार तथा स्तरउन्नतीको नीति लिइनेछ ।
२. महाशिला गाउँपालिका भित्र निर्माण हुने सबै भवन र घरहरु नक्सा पास गरि मापदण्ड बमोजिम भू-कम्प प्रतिरोधात्मक बनाउने नीति लिइने छ ।
३. जग्गाको स्थानीय स्तरमा लगत तयार गरि स्थानीय भू-उपयोग नीति तय गरि क्रमश अनुसरण गरिने छ ।
४. ‘हामी सबैको भावना, उज्यालो गाउँ बनाउने’ हाम्रो चाहना भन्ने नारालाई सार्थक बनाउन सबै सार्वजनिक स्थल, बजार चोकहरुमा सौर्य बत्ति लगायत बैकल्पिक उर्जा मार्फत उज्यालो महाशिला कार्यक्रम लाई निरन्तरता दिइने छ ।
६. सम्पूर्ण सरकारी निकाय तथा बजार तथा वस्ती क्षेत्रमा इन्टरनेटको पहुँच पुर्याइनेछ । सूचना तथा सञ्चार क्षेत्रलाई आम जनताको पहुँचमा पुर्याउने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
७. कुनै पनि सडक तथा भौतिक पूर्वाधार निर्माण गर्दा भई रहेको पूर्वाधार नोक्सान नहुने गरी गर्नुपर्ने र नोक्सान हुने भए सोही योजनावाट मर्मत सम्भार गर्नु पर्ने नीति अवलम्बन गरिने छ ।
९. सार्वजनिक निर्माणको क्षेत्रहरुलाई पूर्ण रुपमा वालमैत्री तथा अपांगमैत्री पूर्वाधार विकासको नीति अवलम्बन गरिने छ ।
१०. सिँचाई सुविधाबाट वञ्चित खेती योग्य जमिनमा आवश्यक सिँचाई गर्न लिफ्ट तथा बोरिङ सिँचाई लगायत बैकल्पिक सिँचाई प्रणालीका सबै सुविधाहरु विस्तार गर्ने नीति लिइने छ ।
११. घर नभएका विपन्न परिवारलाई उचित वास व्यवस्थापनका लागि रु.१ लाख सम्म अनुदान दिइनेछ ।
१२. पूर्वाधार निर्माणमा वातावरणीय प्रभाव मूल्याङ्कन तथा डिपिआर तयारका लागि आवश्यक व्यवस्था मिलाइने छ ।
१३. श्रमिकबाट गरिने सबैजसो काम काम अनुसार दाम स्वयंसेवक कार्यक्रम माफृत गर्ने नीति लिइने छ ।
१४. कन्टेनरजेन्सीको ४ प्रतिशत रकम मध्ये १ प्रतिशत विपतकोषमा र बाकी ३ प्रतिशत कार्यविधि बनाई खर्च गरिने छ ।

घ) वन वातावरण विपत व्यवस्थापन क्षेत्र

१. खाली रहेको जमीनमा वृक्षारोपण गरि सरकारी तथा सामुदायिक वनमा रहेका जडीबुटीको पहिचान, उत्पादन र वितरण तथा गैरकाष्ठ पैदावरमा आधारित उद्यम संचालन गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ । जडीबुटी खेतीका लागि सामुदायिक वन र

- निजि क्षेत्रको पनि संलग्नतामा सहकारी र निजि फर्मलाई समेत लिजमा दिने नीति अख्तियारी गरि जनका लागि वन कार्यक्रमको शुरुवात गरिने छ ।
२. मुख्य सडक र शाखा सडकहरुको छेउछाउमा वृक्षरोपण गरि हरीयाली सडक बनाउने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
 ३. स्थानीय जलवायु अनुकुलन योजना तयार गरि सोही अनुसार कार्यक्रम लागु गरिने छ ।
 ४. आपतकालीन बाढी पहिरोबाट जोखिममा रहेको बस्तीहरु स्थानान्तरण सहयोग गर्न गरिने छ
 ५. पूर्ण सरसफाई युक्त महाशिला गाउँपालिका बनाउन सरसफाईमा समुदाय कार्यक्रम अगाडी बढाइने छ ।
 ६. फोहोरमुक्त पालिका निर्माण अभियानलाई सार्थक तुल्याउन टोल विकास संस्था , आमा समुह, स्थानिय कलब र अन्य समुहहरुलाई परिचालन गरिने छ ।
 ६. प्लाष्टिक भोलाको प्रयोग मुक्त पालिका बनाउन महाशिला भित्रका सबै घरमा महाशिला भित्रकै उधमिले निर्माण गरेका ३ तिन वटा भोला प्रत्येक घर निशुल्क वितरण गरि वातावाणमा सुधार र स्थानिय उधमीलाई प्रोत्साहन हुने कार्यक्रम संचालन गरिने छ ।
 ७. जिल्ला वन कार्यालयहरुसंगको सहकार्यमा सामुदायिक वन क्षेत्रमा र अन्य क्षेत्रमा दिगो वन व्यवस्थापन कार्यक्रम संचालन गरिने छ । सामुदायिक वनलाई थप व्यवस्थित बनाउन पालिकास्तरको वन ऐन अनुसार दर्ता र व्यवस्थापन साथै नियमनलाई अनिवार्य गरिनेछ ।
 ८. जलवायु परिवर्तनकलागि पालिकास्तर र वन समुहमा भएको समुदाय अनुकुलन योजना कार्यन्वयनमा प्राथमिकता दिने र जिविकोपार्जनका लागि अन्य सहयोगी संस्था, गैसस र प्रदेश एवं केन्द्र सरकारसंग कार्यक्रमका लागि सहकार्य गरीने छ ।
 ९. विपत व्यवस्थापन पूर्व तयारीका लागि विपत व्यवस्थापन कोष परिचालन महाशिला विकास स्वयंसेवक नगर प्रहरी, नेपाल प्रहरी र रेडक्रस र संस्थालाई परिचालन गरिने छ । साथै वार्ड वार्डमा आवश्यक राहत सामाग्रीको समूचित प्रवन्ध गरिने छ ।
 १०. पहिरो, स-साना गल्छी तथा खोलाहरुको भूक्षय रोक्न संरक्षणका कार्यक्रमहरुमा घाँस तथा विरुवा र तारजाली व्यवस्थापनमा लगानी गरीने छ ।
 ११. मानव तथा वन्यजन्तु विचको द्वन्द्व व्यावस्थापन र खाद्य सुरक्षा कार्यक्रमलाई खेति योग्य जमिन र घर वरीपरी १५ मिटर रुख हटाउन अभियान संचालन गरीने छ ।
 १२. विद्युत मेन लाईन र शाखा लाईनका वरपरीका रुखहरु १० मिटर वरिपरिका सबै रुखहरु कटान गरी विद्युत सेवालाई सुचारु गर्ने नीति लिइनेछ।
 १३. सबै टोल विकास संस्थाहरुलाई वार्षिक रु १०,०००/- मसलन्द खर्च उपलब्ध गराईने छ ।
 १४. सिमसार संरक्षणका लागि यस महाशिला गाउँपालिकाका बाह्रै महिना पानी रहने पोखरी संरक्षणका लागि प्रदेश सरकारसंग सहलगानीमा कार्यक्रम गरिने छ ।

ड) वित्तिय श्रोत व्यवस्थापन तथा संस्थागत सेवा प्रवाह तथा शुसासन क्षेत्र

१. आवधिक योजना अनुसारका प्राथमिकताका क्षेत्र निर्धारण गरी वार्षिक योजना बनाईने छ । संयुक्त राष्ट्रसंघले २०१६-३० सम्मका लागि जारी घोषणा दिगो विकासका लक्ष्यहरुको क्रमशः आन्तरिकिकरण गरिने छ । साथै SDG Linkage सहितको आवधिक र वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रमको दस्तावेज तयार गरि लागु गरिनेछ ।
२. गाउँपालिकाका लागि आवश्यक ऐन, कानुन र नीति कार्यक्रम निर्माण, परिमार्जन समय अनुकुल गरिनेछ ।

३. महाशिला गाउँपालिकाका विभिन्न सिमाना तथा दोवाटोमा आवतजावतलाई सहज बनाउन पालिकाको पहिचान भल्किने गरी नक्साङ्कन सहितको सूचना बोर्ड राखिनेछ ।
४. जग्गाको किसिम, प्रकृति र भौगोलिक क्षेत्र अनुसार करको दायरा आवश्यकता अनुसार परिमार्जन गरिनेछ ।
५. यस गाउँपालिका भित्र रहेका खानीजन्य उद्योगको सम्भाव्यता अध्ययन, उत्पादन र विक्री वितरणमा आवश्यक सहयोग गरी आमदानी बढाउने नीति लिइने छ ।
६. विगत देखीका काममा तोकिएको समयमा योजना सम्पन्न गरि गुणस्तरीय कार्य गर्ने उपभोक्ता समितिलाई उचित सम्मान गरिने छ ।
८. लेखापरीक्षण कार्यलाई व्यवस्थित गर्न आन्तरिक लेखा परिक्षण शाखा मार्फत नियमित लेखापरीक्षण गरी वित्तीय शुसासन कायम गरिनेछ ।
९. जन सहभागितामूलक ढंगबाट योजना तर्जुमा र कार्यान्वयन प्रक्रियालाई प्रभावकारी बनाउन जोड दिईने छ ।
१०. राजश्व वृद्धिका लागि धार्मिक, पुरातात्विक, साँस्कृतिक र पर्यटकीय स्थलहरुको पहिचान, प्रवर्द्धन र विकासमा जोड दिईनेछ ।
११. राजस्वका दरहरुलाई समयानुकुल परिमार्जन गर्दै र जनताहरुलाई राजश्व तिर्न उत्प्रेरित गरिने छ । साथै वडा स्तरमा वढी राजस्व संकलनमा अपेक्षित लक्ष्य पुरा गर्ने कर्मचारीलाई प्रोत्सहान स्वरुप सम्मान गरिने छ ।
१२. सेवा तथा विकासका कार्यक्रमहरु सरकारी निकाय, गैर सरकारी निकाय र वित्तीय संस्थाले वार्षिक रुपमा कार्यक्रम पेश गर्न अनिवार्य गरिने छ र पारदर्शीताको लागि गाउँपालिकाद्वारा एकद्वार नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
१३. सवै वडामा नागरिक बडापत्र र निर्माणाधिन योजना स्थलमा होडिङ्गबोर्डको स्थापनालाई अनिवार्य गरिने छ ।
१४. सवै विद्यालय, स्वास्थ्य संस्था, सहकारी संस्थाहरुको अनिवार्य सार्वजनिक परिक्षण र नियमित लेखापरीक्षण गरी लेखा प्रतिवेदन प्रथम चौमासिक भित्र गाउँपालिकामा अनिवार्य पेश गर्नु पर्ने नीति लिइनेछ ।
१५. राष्ट्रसेवक कर्मचारीहरुको क्षमता विकासका लागि आवश्यक व्यवस्था मिलाइने छ । कर्मचारी कल्याणकारी कोषको स्थापना गरिनेछ। गाउँपालिका तथा वडा कार्यालयका एक वर्ष सेवा अवधि पुगेका अस्थायी तथा करारका कर्मचारीहरुलाई सेवानिवृत्त जिवनलाई सुखमय बनाउनका लागि ६ प्रतिशत योगदान गाउँपालिकाको र ६ प्रतिशत योगदान संचयकर्ताको हुने गरी नागरिक लगानी कोषमा आवद्ध गरिने छ ।
१६. सूचना प्रविधिलाई व्यवस्थित गरि वडा र समुदायतहमा विद्युतिय सूचना प्रविधीको प्रयोग विस्तार गरिनेछ ।
१७. सवै विद्यालय र कार्यालयमा विद्युतिय हाजिरीलाई क्रमशः नियमित गर्दै लगिने छ ।
१८. गाउँपालिका र वडाहरुको मासिक प्रगति विवरण नियमित सार्वजनिक गर्ने व्यवस्था मिलाइने छ ।
१९. स्थानीय तहको सवै खाले कार्य सम्पादन गर्न आवश्यकता अनुरूप समिति उपसमिति बनाई काम गरिनेछ ।
२०. गाउँ सभा, कार्यपालिका र वडा तहको निर्णयहरुलाई विभिन्न संचारका माध्यमबाट सार्वजनिक गर्ने कामलाई निरन्तरता दिईने छ ।
२१. स्थानीय तहको क्षेत्र भित्रका सम्पूर्ण संघ संस्था, व्यवसायहरुको दर्ता तथा नविकरण सम्वन्धमा नियमनको प्रबन्ध मिलाइने छ । साथै पालिकाबाट अनुदान सहायता उपलब्ध गराउँदा दर्ता वा नविकरण भएका संघ संस्थालाई मात्र ग्राह्यता दिने नीति लिइनेछ ।

२२. गाउँपालिकाका सवै खरिद प्रक्रिया सार्वजनिक खरिद ऐन बमोजिम विद्युतिय माध्यमबाट व्यवस्थित गर्दै विद्युतिय सरकारको अवधारणा अनुरूप अगाडि लैजाने नीति लिइने छ ।
२३. गाउँपालिकामा स्थापित संघ प्रदेशस्तरका सरकारी कार्यालय र सुरक्षा निकाय विच समन्वय र सहकार्य गरिनेछ ।
२४. आगामी आर्थिक वर्ष ०८०/८१ सार्वजनिक आय र खर्च व्यवस्थापनलाई पारदर्शी, जवाफदेही र परिणामुखी बनाईने छ ।
२५. आधुनिक लेखा प्रणाली सुत्र विधिका आधारमा प्रतिवेदन र लेखा परीक्षण पद्धति अवलम्बन गर्दै वित्तीय कारोवारमा स्वच्छता र पारदर्शिता वृद्धि गरिने छ ।

अव म संघ तथा प्रदेश सरकारसंगको सहयोग र साभेदारीमा कार्याव्यनमा ल्याइने लक्षित योजना तथा कार्यक्रमहरु प्रस्तुत गर्दछु ।

१. संघीय सरकार र प्रदेश सरकारसँग नीतिगत र कार्यगत समन्वय गरि गाउँपालिकाले आफ्नो नीति तथा कार्यक्रम तर्जुमा गरिनेछ ।
२. महाशिलाको शिला क्षेत्रको विकास, पैयूकोट क्षेत्र संरक्षण र चिसापानीको डिपिआर बमोजिमको पर्यटन विकासका लागि पूर्वाधार विकासमा संस्कृति तथा पर्यटन विकास मन्त्रालयमा बजेट विनियोजन गर्न माग गरिन्छ ।
३. दृश्यावलोकन, पिकनिक स्थल, उद्यान तथा धौलागिरी माछापुच्छ्रे भ्यूप्वाईन्ट, मनोरञ्जनपार्क निर्माण फलामखानीमा निर्माणकालागि संस्कृति तथा पर्यटन विकास मन्त्रालयमा पहल गरिने छ फलामखानीमा रहेको खानि संचालनका लागि संभाव्यता अध्ययन गरी उत्खननका लागि आवश्यक गर्दै कामको थालनी र बजेट व्यवस्थापनका लागि माग गरिन्छ ।
४. अगाहाखोला, अघेरीखोला, फेदीखोला, भरुवाखोलामा मभौला सिंचाई आयोजना संचालनमा सिंचाई मन्त्रालयमा बजेटकालागि माग गरि पठाउने काम गरिने छ ।
५. महाशिला वडा नं. ५ लुंखुमा वतासेडाँडा भोर्ले डाँडा आकासे पुल करिव ३५० मिटर हस्पिटल जानकालागि एवं सेल्फीपुलकालागि धौलागिरी माछापुच्छ्रे भ्यूप्वाईन्ट, महाशिला वडा नं ४ को ठूलाडाँडा दमसिङ्ग सम्म अग्लो आकासे पुल करिव ३५० मिटरको आवागमन र वनपैदावारको उपयोगकालागि र महाशिला ५ चनौटे देखी महाशिला ३ दियालीडाँडा जोड्ने पुल, पचभैया भोलुङ्गे पुल निर्माणका लागि टिबिएएसएसपीमा संभाव्यता अध्ययनका लागि संघिय सरकार संग समन्वय गरिनेछ ।
६. गुरुङ्गहरुको संस्कृति संरक्षण संग्रहालय निर्माण भोगसिङ्गको धनसिङ्ग दरवार पुरातत्व विभागमा, पाखापानीमा प्योधिं निर्माण र लामेको वौद्ध गुम्बा र अर्घाउदीको बजुमण्डलीको लागि पर्यटन तथा संस्कृती मन्त्रालयमा बजेट विनियोजनका लागि योजना माग गरिनेछ ।
७. लघुउद्यम कार्यक्रम संचालनका लागि बजेट वृद्धि गरी पठाउनका लागि केन्द्र सरकारसंग माग गरि पठाईनेछ ।
८. व्यवसायिक मौरी पालन, बाखा पालन, कागती, सुन्तला, कफि, चिया, अलैची र तरकारी खेती ब्लक संचालन कार्यक्रममा विशेष अनुदानका लागि कृषि तथा सहकारी मन्त्रालयमा माग गरि पठाईने छ ।
९. खाद्य वैक संचालनमा सहयोग कार्यक्रममा विशेष अनुदान कृषि तथा सहकारी मन्त्रालयमा माग गरि पठाईने छ ।
१०. भूमी वैक संचालनमा सहयोग कार्यक्रममा विशेष अनुदानका लागि भूमि व्यवस्था मन्त्रालयमा माग गरि पठाईने छ ।

११. पालिकास्तरमा एक व्यवस्थित खेल मैदानका कृष्ण गोपाल स्मृति खेल मैदानको सहयोगका लागि युवा तथा खेलकुद मन्त्रालयमा माग गरि पठाईने छ ।
१२. गाउँपालिकाले डिपिआर तयार गरेका सडकको कालोपत्रेका लागि विशेष र समपुरक अनुदान माग गरिनेछ ।
१३. विद्यालय पूर्वाधार भवन निर्माणमा चन्द्रनगर प्रा.वि., चन्द्रोदय प्रावि, जनविकास मा.वि. पैयूँ गुर्धुम प्रावि लगायतका विद्यालयहरुका लागि शिक्षा मन्त्रालयमा विषेश माग तथा पहल गरिनेछ ।

प्रदेश सरकारसंगको सहयोग सहकार्य

१. प्राविधिक शिक्षा, ढुंगा गिट्टि क्रसर उद्देग सञ्चालन, सिँचाइ, उद्योगग्राम, विभिन्न पर्यटकीय पुर्वाधार निर्माण, विभिन्न स्थानमा तरकारी खेति विकास कार्यक्रम लगायतका कार्यहरु प्रदेश सरकार सँगको सहयोग र सहकार्यमा सम्पन्न गर्न पहल गरिनेछ।
२. इन्भेसीगेसन डिप ट्यूवेल् सिँचाई प्रणालीमा महाशिला वडा नं. ५ काउरावोट सिँचाईको शुरुवात, अन्य स्थानको संभाव्यता अध्ययन परिक्षणका लागि पोखराखेत, लामे, वडा नं ४ पूर्णागाउँ, धारलुङ्ग सेरा, अर्तमास, वडा नं ३ को न्याली, हिरुखर्क, वडा नं. १ अगाहा र जमपुरमा प्रदेश सरकार भौतिक पूर्वाधार मन्त्रालयमा माग गरिनेछ ।
३. १ घर १ धारा महाशिला गाँउपालिका भरी यस वर्ष भित्रमा सम्पन्न गर्न प्रदेश सरकार भौतिक पूर्वाधार मन्त्रालयमा थप माग गरिनेछ ।
४. महाशिला, पैयूकोट र चिसापानीमा पर्यटन पूर्वाधारमा सहयोग डिपिआर अनुसार र गंगाधार गुफा, गोरल्याङ्ग क्षेत्र, धुँवाकोट फलामखानी, वालारानी क्षेत्र, छहराखोला क्यानोनिङ्ग, गोरल्याङ्ग र धुँवाकोट र मुसुरवारी चौरमा प्याराग्लाईडिङ्ग, लागि आवश्यक सहयोगका लागि माग गरिनेछ ।
५. कृषि तथा पशुपालन फर्म संचालनमा सहयोग प्रदेश सरकारसंग होश्राङ्गदी, लुंखु फलामखानी पाडापाडी पालन फर्म, होश्राङ्गदी र वालाकोटमा कफी खेती, भोगसिङ्गमा आलु, अलैची, फलामखानी र लुंखुमा चिया खेतीको फर्म, पाखापानी, लुंखु, वालाकोट, होश्राङ्गदी, भोगसिङ्गमा सुन्तला तथा फलमाखी सहित तरकारी ब्लाक, होश्राङ्गदी, पाखापानी, वालाकोट, भोगसिङ्ग, होश्राङ्गदी, लुंखुमा वाखापालन फर्म, फलामखानीमा भेडापालन फर्म, गाईपालन फर्म दुधकालागि होश्राङ्गदी, लुंखु र पाखापानी, वंगुरपालन फर्म पाखापानी र लुंखु, लोकल कुखुरापालन फर्म सवै वार्ड, मौरीपालन फर्म लुंखु, पाखापानी, वालाकोट होश्राङ्गदी गर्ने गरी प्राथमिकता तय गरी प्रदेश सरकारको संबन्धित मन्त्रालयमा माग गरि पठाईने छ ।
६. स्थानीय जातको विउ विजनको संरक्षणमा विउ बैंक र स्थानिय जातको पशुको संरक्षणका लागि श्रोत केन्द्र विकासका लागि प्रदेश सरकारसंग माग गरिनेछ । सवै वार्डमा कार्यक्रम संचालन गर्ने गरी माग गरिनेछ ।

अन्तमा, सम्पूर्ण सभा सदस्य ज्युहरु,

प्रस्तुत निति तथा कार्यक्रम माथि यहाँहरुको अमूल्य सुभाब तथा टिप्पणी रहने नै छ । विषयगत तथा दफावार छलफलमा रचनात्मक सुभाबहरुको अपेक्षा सहित मेरो मन्तव्य यही अन्त्य गर्दछु

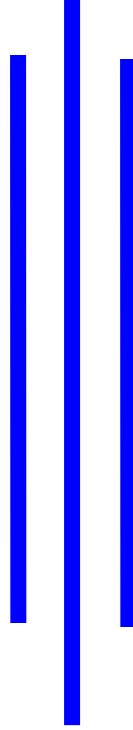
हार्दिक अभिभादन सहित ।

धन्यवाद !

इश्वरी प्रसाद भुसाल
अध्यक्ष

आर्थिक वर्ष २०८१/८२ बै के:ते: प्येताँ
(नीति निबै कार्यक्रम)

महाशिला नाँसपालिका

नाँस कार्यपालिकाए कार्यालय

वालाकोट, पर्वत

गण्डकी प्रदेश

नेपाल

२०८१ असार १०

महाशिला नाँसपालिका नाँस छोजरी थेंबा आ.व. २०८१/०८२ बै के:ते:प्येताँ (नीति निबै कार्यक्रम)

छोजए म्हिंथेबमे,

नेपालरबै संविधान २०७२ रै किंखबा संघीय शासन खबा होनों तियाँचहोरो नाँसपालिका नो नगरपालिकादे नाँसटहो सरकार बिमु । नाँसटहो सरकार बिबा नाँस टहो, यु, पटरबे सरकार गो । छतै चुए क, मे, तहो, तोइँ बिलेन यु, पट, धींधी, प्रांगेप्रांगे ड्योल सरकारी के लखबा (सरकारी सेवा पिंखबा) सरकार गो । संविधानरी फ़िवधोलेन त्हाँनदे व्हाररै बालोबालोन् फ़ै प्रबा के लबा (सहकार्य, सहअस्तित्व र समन्वयलाई आत्मसात गर्ने) महाशिला नाँसपालिकाए केइन गो । चु ताँदे सैन्होर कीं चु पालिकाजी लबा बेल्ले छयाँबाछयाँबा केभगो ड्यो त्हाँनैन मोईन मु । मुइ आतबै लमाँ विबध्वँ मैबध्वँ आयोबा आख्युबा तबा याँ चु सट्युल त्हाँन ट्युलरबै याँन गो । चु याँ नेपाल केन्द्रे मो । प्रदेशरे मो । पालिकार तबन तै । पालिकारी मुइ खबा क्याँ आतबा । केन्द्र नो प्रदेशक्याले अनुदान मुइ थोइ खबा । छतमाइले चु पालिकाजी किंवा लक्ष्य संयुक्त राष्ट्र संघे किंवा दिगो विकास लक्ष्य धोबम् आतलै । बिलेसुदे च्युकुते मुइयाइले लें म्हिमे के छयाँब ललखाँबा क्याँ खले लबा चु ताँ सैरी कीं दिगो विकास लक्ष्य योजना कीं ओसो बुइह्याबा के:ते: प्येताँ पालिकाजीइ किंवा ताँ ड चु छोजरी थेंद इहाँसुँइमु । चु के:ते: प्येताँफिर बेल्ले छयाँबा लोबसैँ पिंबा म्हिंथेबभगोदे ओछें पिमु । चु के:ते: प्येताँ तेमदर ओसोओसोँबे अनुभव, लोबसैँ पिंबा म्हिंथेब जनप्रतिनिधि नों राष्ट्रसेवक कर्मचारीमें दिगो विकासए लक्ष्यभगो चु पालिकाए समितिमेदे बनि ताँ किंसुमाइमु । त्हाँनदै डैडर सैन्होइलेन लेंलें ओछें बिमु ।

छोजए म्हिंथेबमे,

संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्र नेपाल चुब बि ने:बा त्हाँन मुक्ति आन्दोलन लबा म्हिंभगोदे फ्योबा च्हुवा लमु । ड्यो म्हिंभन्दा ट्युल थेवा बि थेवा सैँ कीं सहिद तबा सहिदमेदे फ्योमु । घाइते अपाङ्ग म्हिमे युन्न सब तलखाँन तदिगे बि सिल्दोनाल्दो डोत्तें लमु । तियाँबे दिगो विकास बिबन समृद्ध नेपाल सुखी नेपाली राष्ट्रिय लक्ष्य योल खाँबा के लल खाँबन गो । स्याङ्ग मोबा सुशासन, भ्रष्टाचार आलबा छोज थाबा लागिरी राजनीति लबा म्हिमे नो ट्युलए योफ़सैँ (संयन्त्र) ट्हाँ स्यालबा तियाँबे खँलसे ललत्हुवा के गो । संघीयता पोंबा लबा लागि नाँसटहो सरकार पोंबा तल त्हुमु । तलेबिसाँयाँ चु नाँसटहो सरकार संघीय सरकारए योफ़लोजगात्तो गो । चुलै बालोबालोन त्वारै के आलसाँयाँ संघीयता पोंबा तल आखाँ । केन्द्र नो प्रदेश सरकारै चुलै पोंबाले लबा क्याँइले सैँ पिल त्हुमु । मानव अधिकारए प्रत्याभूति, (स्याङ्ग मोबा) पारदर्शी जवाफदेही सुशासन संघीयताए ऐना गो ।

छोजए म्हिंथेबमे,

संघीय शासन प्रणाली क्याँले नेपालीमें त्हाँनसे चेदोबे सब नबए आगु थु (सारथी) तबा क्याँ नाँसटहो सरकारजीइ योंबा गो । तियाँचहोरो म्हिमे नो राजनीति पार्टी केमे इह्योब बिसाँयाँ फ़ैकाचैकाले यो हिंगो लबा मोमु । म्हीं निबै पार्टीमे छतब आछयाँबा सैँ खले छयाँबा लल खाँबा । चु छले आतबा आछयाँबा के लबमी तो सैरीसुदे किंल आता । चुइन चुर लै लल आँखन तबा (चुनौती) के मो । चुत्तिरी चु छोज टिबा केभगो थाबा होनोन् तियाँसम चु छोज टिबा केरी ल्होमिबा हजेम्हजे कथेम्हिंथे छोजए म्हिमे राजनीतिक पार्टीमे आप अहाम आताआली राष्ट्रसेवक कर्मचारीमे, लोबारेमे, क्रियाशील पत्रकारमे एवं विभिन्न कार्यालय, संघ, संस्था त्हाँनदे बेलेबेले ओछें मु । चु नाँस छोजजीइ नाँसपालिका छयाँब लब बि आ.व. २०८१/०८२ त्वे वार्षिक के:ते: प्येताँरी “शिक्षा, कृषि, रोजगार, स्वास्थ्य नेरो पुर्वधार: सुन्दर-समृद्ध महाशिला छयाँलबा आधार” बिब ताँ किं खसुँमु । चु थेवा छोजरी चु तितीँबै के:ते: प्येताँ थेंल योंमा सैँ बेले थेवा तसुँ मु । चु छोजजी चु के:ते: प्येताँ त्हाँनैन सैँकी लजी टोमिलै बिबा सैँ कीं चु छोजरी थेंबा क्याँ ह्मिमु । लु दी ड चु आ.व. २०८१/०८२ के:ते: प्येताँ थेंम औ ।

छोजए म्हिंथेबमे,

ताँनक्याँले नाँसपालिका छ्याँलबा वि पालिकाजीइ चु आ.व. २०८१/०८२ के:ते: प्येताँ तेबा त्हिरी चु न्होरी फ्हिबा ताँमेदे आधार किंवा ताँ ड चु छोंजरी थेंद इहासुँइमु ।

- ✓ नेपाल संविधान २०७२,
- ✓ नाँसटहो सरकार संचालन ऐन, २०७४,
- ✓ संघ निबै प्रदेशरबै नीति नियम, ऐन कानुन भाटो महाशिला नाँसपालिका छोंजजी टोंबा (पारित लबा) विभिन्न कानुन भाटो नियम भाटो नीतिमे,
- ✓ के:ते: भाटो बजेट तर्जुमा सम्बन्धी मार्गदर्शन,
- ✓ योजनाए आधारपत्ररी मोबा व्यवस्थामे,
- ✓ नेपाल सरकार, प्रदेश सरकार निबै विभिन्न स्योंलेल मार्गदर्शन भाटो निर्देशन निबै लुबा सैमें,
- ✓ विभिन्न राष्ट्रिय भाटो अन्तरराष्ट्रिय सन्धी संभौता निबै प्रतिवद्धतामे,
- ✓ दिगो विकास लक्ष्यरी आधारित तई नेपाल सरकार निबै गण्डकी प्रदेश सरकारदे प्राथमिकीकरण लबा योजनामे,
- ✓ महाशिला नाँसपालिकारबै डदी आवाधिक योजनारी आधारित योजनाए आधार,
- ✓ वस्तुगत, टोल विकास संस्था नेरो वडास्तर, विषयगत समिति, योजना तर्जुमा समिति ततै सहभागितामूलक योजना तेबा प्रक्रियाइले प्राथमिकीकरण क्याँले फेंखबा आयोजना, के:ते: प्येताँ भाटो क्ल्योक्ल्योर न इत्योजीइच्योजी म्हिंमेयाइले खबा लोबासै लोसैमे ताँकीं चु के:ते: प्येताँ तेबा गो।

छोंजए म्हिंथेबमे,

चु तार खबा आ.व.ल के:ते: प्येताँ कार्यान्वयन लबाली चुन्होरी फ्हिबा उद्देश्यमे योल खाँबा सैं किस्सुँइमु ।

क. इयो म्हिंमे जीवनस्तर कोडोबैकैरुबै क्याँरी बुम्दैभोभोइ महाशिलाए आर्थिक, सामाजिक, सांस्कृतिक छ्याँलबा ताँदे योल्लबा लागिरी **“शिक्षा, कृषि, रोजगार, स्वास्थ्य नेरो पुर्वधार: सुन्दर-समृद्ध महाशिला छ्याँलबा आधार”** बिब ताँ कि लीलीयाइबै ताँची छ्याँलबा योजना किं ओसों बुइहयावा ।

ख. पर्यटन विकासरी पूर्वाधार निर्माण, विकास स्वयंसेवक परिचालन, कृषि निबै गैर-कृषि क्षेत्र, उद्यम विकासए क्ल्योरी पों पिंबा, नाँसनाँसरी नाँनु रोलबा ताँरी पों पिं ह्योसे फ्लेरन रालबा के लौलसी छोंलबा केर केन्द्र नेरो प्रदेश सरकारनी बालो किहबा अउने दातृसंस्था नेरो गैससरकारी संस्थामेनी बालो सहलगानीरी के:ते: लबा,

ग. खीबमै, रीमे, च्योच्योम्मे, योफ्ले आतबा म्हिंमेदे वडारैं सामाजिक सुरक्षा भत्ता, सामाजिक सुविधा आयोंबा समुदायदे स्रोत नेरो साधनरी फेलल्लबा नेरो बजारहुइले नाँस खबा, आगु ह्युलहुइले ऐइखबा, के तोए आयोंबा फ्रेंसीमेदे के योल्लबा के लबा मुई तोबा के पीं छ्याँललबा राँरों तेल्लबा केरी पों पिंबा ।

घ. सामाजिक ओलेबाक्याँइले विकास संस्था गठन लबा ओलेबा, रीमे समूह ओलेबा क्लब नेरो संघ संस्था सहकारीनी बालो क्ली केलबा सामाज ओलेबादे संस्थागत रुपरी ओसों बुई खोप त्हानन, शून्य होमडेलिभरी, कोलोफ्सेँ खोबा, योफ्ले आतबमै खोबा, स्याङ्ग छ्याँलबा नाँसपालिकाजीले आछ्याँबा सैभग क्होइपा, फ्हा, जुवा, तासदें तबा विभिन्न थुँबा डहाँबा, म्हीं फ्हास्याँफ्सेँ रीमे डहयाँत्हुयुं लबा विरुद्धबै अभियान नेरो सामाजिक सुरक्षाए के:ते: निबै म्हिंमे द्दहफेफेंरी आधारित योजनादे विशेष: प्राथमिकता पिंबा,

ड. सामुदायिक खेबधीं शिक्षाए गुणस्तर ओबाक्याँलै आधारभूततहरी खेबा कोलोफ्सेमेदे पालिकान्होबै खेबधींरी खेलबा लब्डा आपअहामल सैखल्लबा नेरो नाँसपालिकाए साभेदारीरी की

वडा की आवासीय खेबधीं के:ते:दे क्रमिक रुपरी लोबारेजी मुइ तोमदै खेमदै (पढदै कमाउदै) लबा खेबधीरी छयाँबा ललै ह्याबा नेरो लें खेबा धै उच्च मा.वि. खेब्दा सहयोग के:ते:दे ओसो बुइह्याबा धै प्राविधिक जनशक्ति तयार लबा, नाँसपालिका न्होवै त्हाँन स्वास्थ्य संस्था, वडा कार्यालय नेरो सामुदायिक खेबधींमे डह्योमे लबरी प्रविधि: के च्छोलबा,

च. भौतिक पूर्वाधार विकासरी दिगो विकासए अवधारणादे सुदे डह्योसी नाँसपालिकाए सेवा क्षेत्रन्होरी मोबा सामुदायिक विद्युतदे विद्युत प्राधिकरणदे पिंबा के लबा, धीं क्री धरु क्री टोलसम्म फेल्लबा त्हाँ कयाँ तिदी सदोन प्रल्लबादे तबा के:ते:धगै म्हिमे जीवनस्तर च्छैनतबा तब नो छयाँल्लबा केरी म्हिमेदे स्याल्लबा के ओसों तबा, वडा कार्यालयमेल धीं संघ नेरो प्रदेश सरकारनी बालो सदोन समन्वय लबा के लबा,

छ. पालिका न्होवै मुइ तोबा, करए कयाँ लें लबा राजस्व त्हुँबरी निजी क्षेत्रदी बालो सहकार्य लबा, खेखेमे कर फोल्लबा कयाँ लसी करवाइले त्हुँबा मुइ म्हिमे प्रत्यक्ष छयाँल्लबा आवश्यक प्रबन्ध किहल्लबा,

ज. त्हाँनदे छयाँबा लींबा थुंबा क्यु योलबरी लिफ्ट खानेपानी योजनामे विद्युत महशुल फोल आपरी लबा त्हाँन योजनामे ओलेबा डह्योमे लबा लागि नाँसपालिकाजी क्री / क्री रूँबा म्हीं थेंबा ।

झ. यो द्विड्यो आलबा म्हिमे छोंज लबरी पों पिंबा, उत्तरदायी नेरो जवाफदेही के लें लसी सार्वजनिक सुनुवाईदे चौमासिक रुपरी अनिवार्य लबा प्येताँ किंबा ।

छोंजए म्हिंथेबमे,

चु महाशिला नाँसपालिकाल विद्यमान भौगोलिक क्षेत्र धै जातजाति, सम्प्रदाय, खेमेल मौलिक प्येताँ ल्हुताँ क्युई, छ्याछ्युलु, इतिहास, कला, प्राकृतिक स्रोत साधनए सर्वेक्षण, संरक्षण नेरो व्यावसायिक के तेबरी विशेष पों पिल पर्दिबा मो । चु नाँसछोंजरी थेंबा के:ते: प्येताँदे चु क्त्थ्यो छयाँल्लबा सकारात्मक नेरो महत्वपूर्ण योगदान ललै बिब थेंबासैं किंसुँ डजी । तार चुरी तिव्हीम्बै बर्षरी लबा छयाँबा कमे ताँ थेंम औ डजी औ ।

आर्थिक विकास क्षेत्र

➤ महाशिला छयाँल्लबा लागिरी धींक्री म्हींक्री रोजगार के:ते: न्होरी विपन्न २५१ (डिह प्रसे डच्युती) भन्दा बढी म्हिमे शिक्षा, स्वास्थ्य, खानेपानी, विद्युत, कृषि, पर्यटकीय स्थल, निर्माण नेरो उत्पादनए केरी के च्छोइनमु । प्रधानमन्त्री रोजगार के:ते: न्होरी ६७ (टुच्युसे डी) म्हिमे प्ररों (१००) के लसुँ । लैमु। धीक्री टनेल क्री के:ते: चु महाशिला नाँसपालिका न्होरी लागु तसुँ ।

➤ आन्तरिक पर्यटक छयाँल्लबा लागि नाँसपालिकाए डिउलो (७) क्त्थ्योरी होम स्टे सुरु लसुँ । चुजी आन्तरिक नेरो बाह्य पर्यटक खबा कयाँ लें तसुँ ।

➤ चु महाशिलाए डिउलो (७) प्वाईन्ट महाशिलाए शिलाक्षेत्र, बालारानी गंगाधर गुफा क्षेत्र, पैयूकोट, गोर्ल्याङ्ग क्षेत्र, चिसापानी क्षेत्र, दुक्तान वसाह क्षेत्र, फलामखानी धुँवाकोट गो । चु (७) प्वाईन्टदे छयाँल्लबा केरी नाँसट्हो सरकार ओसोंओसोई न मु । महाशिला क्षेत्र नेपालबै १०० (प्र) गन्तव्यरी सुचिकृत तसी गणेश मन्दिर, शिला क्षेत्रए घेराबार धै आश्रम भवन निर्माण, शिला परिक्रमापथदे तबा केमे तल खासुँ बिसँ चिसापानीरी भ्यूटावर पैयूकोरी पर्यटककयाँ परिक्रमा कयाँ धै चमे पूर्वाधार निर्माण तइनमु ।

➤ प्हुदा महाअभियानजी खसी, बोकारी किलो क्री रु. २५ नेरो ट्हाट्हुरी किलो क्री रु. ५ को दरजी अनुदान पिइन मु । महिला सहकारीक्याले होश्राङ्गदीरी र पाखापानीरी सहकारी छोंदा समेत ओलेबा के लइनमु । हेफरदे बालो साभेदारीरी होश्राङ्गदी नेरो पाखापानीरी डहेउलों सहकारी लागि बोलेरो जीप योसुँ । महाशिला नाँसपालिकारी कार्यक्षेत्र मुबा जम्मा २२ (डिहच्यु ड्हीं) सहकारी मध्ये ९ (कुलो) वटा सहकारी संस्थादे कोपोमिसए प्रयोगकर्ता मी नेरो पासवर्ड पिसुँ ।

- होश्राङ्गदी नेरो वालकोटरी सामुहिक कफि फर्म भाइटो फलामखानीरी चिया विकासए के तइ न मु । छलेन भोक्सिड, होश्राङ्गदी, बालाकोट, पाखापानी नेरो दुक्तानरी सुन्तला, भोग्सींगरी अलैची फर्म नेरो त्हाँन वडालुबै विभिन्न क्ल्थोरी आलु, फलामखानीरी किवी नानुल पकेट क्षेत्र तसुं । वडा नं. १ (क्री) सेरो ५ (डा) सम्म सुन्तला रोबा क्षेत्रए रुपरी छ्याँबा लसुं । द्हाटुह फर्ममे बनि छ्याँबा तसुं । सुन्तला चुरी योसी अउने जिल्ला ह्यालखाँबा सुरु तसुं ।
- पालिकाए त्हाँन वडामेरी र पकेट क्षेत्र, नक, वंगुर (तिली), कोए न्हावे छों लबा पारीले ओलेबा के लइन मु । कोए न्हावेमेदे कोए न्हावा क्षमता विकास तालिम ओलेबा के लसुं ।
- इहाँदुमेदे छ्याँलबा लागि लगु उद्यम विकास के:ते: क्याइले रुंठेरुंठे सीप विकास तालिम पिंसी ११५ (प्रक्रीए च्युडा) छार उमीमे सिर्जना लसुं ।
- मुख्यमन्त्री नवप्रवर्तन के:ते: न्होरी म्हिमेदे नाँस पि याबा सैं आखादे बि महाशिलारी ह्योसेमीरी मुवा क्ल्थो छल्यैं वार्थीविसँ चरी मुइ खवा क्याँ च्हेलबा लागि ओलेबा बाँभो जमिन सदुपयोग परियोजना अनुसार सिँचाइ पाइप र मल्लिचड प्लाष्टिक सुदे किसानमेदे १०००० दाँते ओखरण कलमी लबा दुँफ्हेसँ बाँभो जमिनरी रिसुं ।
- तिक्किम रिंवा तेमे नेरो राँकोटे । भुस्याउइस्या छ्याँबा रोसी वजार निकासी सुरु तसुं । छले छ्याँबा तसी किसानमे चइन लबा सैं किं तितीए बनि चमे दुँफ्हेसँ प्लु पाँमीसुं ।
- नानु लबा छ्याँबा प्लुरी ५०% अनुदान (गहुँ ५५० केजी) पाँमिसुं ।
- किसानी बालो महाशिला कृषि के:ते: न्होरी महाशिला नाँसपालिका नेरो हेपर नेपाल इन्टरनेशनलए साभेदारीरी नाँसपालिका न्होबैं विपन्न किसानमेदे ७६ वटा रआमा २२ ह्वाल्बो पामिसुं धै र प्लो १०० वटा नेरो भकारो सुधार ५० ओटा तयार तइन मु । छ्याँबा लींबा सबा द्हाटुह रोलबा लागि त्हाँन वडावे कृषकमेदे प्लाष्टिक टनेल निर्माण सुदे सम्बन्धी तालिम ओलेबा के लसी बेमौसमी द्हाटुह प्लु निवै दुँफ्हेसँ पाँमिबा के लसुं ।
- कोए न्हावा छों ललखाँसँ बेले छ्याँबा तलखाँबा किसानमे ताँ सैरी कीं ५५ जना कृषकमेदे कोए च्हाँ पाँमिसुं ।
- कृषि औजार ल्होवा के:ते: क्याइले च्याम्सो, मिल नेरो पामिसुं ।
- प्लों प्लोरी ख्योतो स्वास्थ्य प्राविधिक के:ते: न्होरी त्हाँन धीधीरन दुजी त्हाँन ख्योतोदे फो नबा क्होत्ले मै प्राविधिक के फेलसुं । लिमि पाराकोटे मगी फ्हेसँ सो:लबा के:ते:दे बुइन ह्यासुं ।
- अउने क्ल्थोवाइले प्ला पि नाँसपालिका न्होवाइलेन नाँस द्हावे कच्चा पदार्थरी आधारित प्ला ब्रान्डिड लबा के अनुसन्धान नेरो न्हेँबा मै किंबा के क्याँ फैबा योजना लसुं ।

सामाजिक विकास क्षेत्र :

शिक्षा

- महाशिला नाँसपालिकाए समग्र लापारे उपलब्धि शैक्षिक सत्र २०७९ इह्योसी शैक्षिक सत्र २०८० मा १४.९ प्रतिशतै सिकाई उपलब्धि लें तसुं । खेबधीं तहरी ओलेबा विभिन्न तहरवै परीक्षादे छ्याव लसी बुम्दै पालिका स्तरीय कक्षा क्रि, सौलो, डाउलो र प्रेउलोए शैक्षिक उपलब्धि क्होएबा परिक्षा ओलेसी शैक्षिक समीक्षा लसुं ।
- खेबधींए शैक्षिक स्तर कैराकोडो धै कोलो फ्हेसँ आपअहामए शै किं प्रारम्भिक कोलो फ्हेसँ छ्याँलबा क्याइले कक्षा डिउलो (७०) सम्म अंग्रेजी क्युइक्याँले खेसुं ।
- माध्यमिक नेरो आधारभूत तहहुवाइले सुरु लबा क्रि लब्डा क्रि ल्यापटप, क्रि कक्षा क्रि प्रोजेक्टर के:ते:क्याँले प्रविधिमेत्री शिक्षण सुरु तसुं । नाँसपालिका न्होरी ओलेबा खेबधींए त्हाँन लब्डामेदे प्रविधिमेत्री लब्डा विकास तालिम न्होरी कम्प्यूटर सम्बन्धि आधारभूत तालिम पिसुं ।

- नाँस ट्होरन दक्ष जनशक्ति तेबा धै मुइ आतवैलमा लें खेल आखँबा प्रेउलो लोबारेभगोदे उच्च शिक्षा धै उच्च माध्यमिक शिक्षा ल्होबा के:ते: क्याँले प्लिउलो लोबारेभगोदे खेवरी पाँ पिसुँ ।
- शैक्षिक गुणस्तर कैरु कोंडो लबा धै खेबा कोलोभगोरी छोंज, लहु, सैता, सैछ्याँलबा क्याँ निवै अउने प्रतिभाए डोसेदा त्होनलवारी श्री महेन्दज्योति मा.वि. लुंखु, स्वधर्म मावि पाखापानी दिवा आवासीय नेरो श्री गोर्ल्याङ्ग धाम आ.वि. होश्राङ्गदीरी पुर्ण आवासीय के:ते: पालिकाए आर्थिक निवै खेबा कोलोभगोए आपअहामादे किह ओलेबा के लसुँ ।
- लब्डामेदे ह्वा के ताँ नेरो क्षमतारी पुनर्ताजगी तालिम पिं लोलुबा केभगो सोकोथेबा नेरो लेंसम थेंलवरी प्रारम्भिक बालविकास केन्द्रए लब्डामेदे शैक्षिक सामाग्री निर्माण तालिम धै अउने तहमे लब्डादे पाठ्यक्रम प्रबोधिकरण नेरो विषयगत तालिम ओलेसुँ ।
- त्हाँनन् खेबधीबै खेबा कोलोभगोदे होमवर्क डायरी नेरो लब्डामेदे लब्डा डायरी पिसुँ ।
- खेबा कोलोभगोदे सैछ्याँबा म्हिंछ्याँबा केछ्याँबा के लबा चीब तन्लबा खेतन्तबा कठिन परिस्थिति तलेन छ्याँबा जिवनयापन ललखाँबा तरिगे बिबा उद्देश्यजी प्रेउलो (८ वटा) माध्यमिक खेबधीं नेरो प्लिउलो (४ वटा) आधारभूत खेबधीबै लब्डामेदे डिरो (७ दिने) क्ल्याँदाक्योदा नेरो योग प्रलब्डा तालिम पिसुँ ।
- आवासीय के:ते: ओलेबा खेबधीमेरी मुइ तोम्दै खेम्दै (पढ्दै कमाउदै) के:ते: न्होरी श्री स्वधर्म माध्यमिक खेबधीं नेरो श्री गोर्ल्याङ्ग धाम आधारभूत खेबधींमा आलु दे च्याँबो नाँनु रोल्लबा लसी खबा मुइ खाखु लजी खेबा कोलोभगोदे तिखेरन पाँमिसुँ ।
- अस्थायी करार लब्डा निवै कर्मचारी नियुक्ति लमरे फोल त्हुबा त्हाँनन् मुइ पालिकाजी फोइन खसुँ ।
- विषयगत लब्डा समुह गठन लसी चमेदे के:ते: बिबध्वँले ओलेसुँ ।
- पालिकाए शैक्षिक कार्यपात्रोक्याँले पालिकान्होरी क्रिखे किसिमल शैक्षिक अभ्यास धै विभिन्न खेबधींए असल अभ्यास इत्थोबा नेरो प्रत्यक्ष अनुभवदे आदानप्रदान लबा उद्देश्यजी पालिकाए आयोजना नेरो खेबधींए व्यवस्थापनरी अउने लेंले के:ते:दे विकेन्द्रिकरण लसुँ ।

स्वास्थ्य

- त्हाँन वडारी वर्थिङ्गसेण्टर ओलेसी आहमा नेरो ओलाँटो फहसें सिब दरदे शुन्य लसुँ ।
- अध्यक्ष सुत्केरी भेटघाट के:ते: न्होरी सुत्केरी मीमेदे सोप्ले (३ पटक) सुत्केरी जाँच लसी चमें पोषण अवस्थादे छ्याँलबा लागि डिहहजार (रु २००००/-) स्याबा रुकु नक, नकफुँ निवै छ्युकु पाँसुँ ।
- भोक्सिड नेरो पाखापानीरी स्वास्थ्य चौकी धीं बनी खाँसुँ । बालाकोट नेरो फलामखानी स्वास्थ्य चौकीए बनि खाँबाचिहंवा केरी फेखाँसुँ । १५ शैयाए आधारभूत अस्पताल बनेबा लागि स्वस्थ निवै जनसंख्या स्योलेहुइले डि.पि.आर.स्वीकृति तजे के थाबा के तइन मु ।
- ७० वर्ष क्होवाइवे खीब निवै दीर्घ याँदेमेदे सोसों क्हुन्दोरी धीं धीरन स्वास्थ्य परीक्षण लसी प्रेसर, सुगर च्हाँसी मुइ आकिँले मै पाँसुमु ।
- चु पालिका न्होरी मुबा च्युडा (१५) क्हुन्दासम्म त्हाँनन् बालबालिकामेदे नियमरी फ्लिबध्वलेंन योंबा लागि त्हाँन पूर्ण खोपमुक्त पालिका घोषणा लसुँ ।
- पालिकारी मुँबा त्हाँन माध्यमिक तहरबै खेबधींमे किशोरी शिक्षा खेबधीं न्होरी खेबा धींन्हुरी किशोरी शिक्षा के:ते: ओलेसुँ ।
- चु पालिका न्होरी मुँबा फहसें नोबा मीमेदे क्यालिसियम पाँमिसुँ । छेनाल्ले फहसें योंल खानतरिगे वि (सुरक्षित सुत्केरि तबा लागि) स्वास्थ्य संस्थासम्म ह्यावाखबा एम्बुलेन्स व्यवस्था लसुँ ।

छेनाल्ले फसे फिल आखाँसँ मान्यता प्राप्त स्वास्थ्य संस्थासम ह्याबा लागि बनि एम्बुलेन्सए व्यवस्था लसुँ । क्याल्सियम निबै एम्बुलेन्स मुइ फोल आपरी ।

- चु पालिका न्होरी मुँबा फसेँ नोबा मीमे लागि वडावडारी सोसौलो कहुन्दारी ग्रामीण अल्ट्रासाउण्ड भिडियो एक्सरे) सेवा पिसुँ । चुले मुइ फोल आपरी ।
- ह्याबा डिहदीहुइले फसे नोबा मिमेदे धिरी फसेँ योंबा शुन्य लसुँ ।
- महाशिला आधाभूत अस्पतालरी वैकल्पिक उर्जा जेनेरेटरए व्यवस्था लसुँ ।
- स्वास्थ्य सेवा योंल आखँबा क्लियो डोसेमिसे लसी त्हाँन च क्लियोरी सामुदायिक स्वास्थ्य इकाई क्याँले स्वास्थ्य सेवा पिंबा के सदोन लइन मुँ ।
- महाशिला टिबा म्हिमे स्वास्थ्य ताँ की बिबाअनुसार विभिन्न स्वास्थ्य शिविरमे आयोजना लसी विशेषज्ञ सेवा पिइन मु ।

सामाजिक न्याय

- जुवा, तास क्ल्योंबा नेरो न्हेबा सैभगो किंवा थुंवा फैबा के:ते: ओलेसी न्हेबा सैभगो किंवा थुंवा नेरो धिरी तबा डहयाँतुहुँ आतरिगे । आलदिगे बिब के लसुँ ।

थुँबा क्यु

- थुँबा क्युरी धिं क्री धरु क्री पालिकाए टुलो वडारी लइन खसुँ । तकोसम नाँसपालिका न्होरी १३६८ धिंधुरी थुँबा क्यु धरु दुलसुँ । त्होरे ४९८ धिंधुरी धरु क्यु आदुसुँ । लिफ्ट थुँबाक्यु ओलेबा योजनामेल विधुत महशुल फोल आपरीबा लसी योजना ओलेबा लागि पालिकाजी क्री/क्री फोमी स्वयंसेवक उपलब्ध लमिसुँ ।
- उर्जा, जलस्रोत निबै थुँबाक्यु स्योले, गण्डकी प्रदेश सरकारनी बालो सम्भौता लसी थुँबाक्यु, सरसफाइ निबै छयाँबा (वास) योजना बिबध्वँले त्हाँन वडाल थुँबाक्यु, सरसफाइ निबै छयाँबा सम्बन्धी खेबधीं, स्वास्थ्य संस्था नेरो धिंधुरी सर्वेक्षणए लागि म्हिं डट्यौँलो गणक नियुक्ति लसी डाटा त्हुँबा के ओसों बुइह्याबा के लसुँ ।

भौतिक पूर्वाधार क्षेत्र :

- त्हाँन सैरी मुबा महाशिला चक्रपथए ट्रयाक ओपन तबा केरी चलै छयाँलबा के ओसों बुइह्याबा के तसुँ ।
- नाँसपालिकाजी डिपिआर लबा डा (५) कि.मी. गानावाङ्ग लुंखु क्याँ नाँसपालिकाजी खिएँ पिच लल खाँसुँ । दुक्तान सिम्ले क्याँए पिच सुरु तसुँ विसँ लुंखु बालाकोट पिच लबा के ओसों बुइह्याबा के तइन मु । डिपिआर तलखाँबा डडाउलो (५ वटा) क्याँल छयाँलबा के तइन मु ।
- चु तितीवे आ.व. २०८०।०८१ री २,४२५ मिटर क्याँ ढलान लबा के तल खाँसुँ धै २,६६५ मिटर क्याँए छार ट्रयाक ओबा के बनि तल खाँसुँ ।
- चु पालिकाए भोक्सिङ्ग, पाखापानी नेरो फलामखानीरी स्वास्थ्य चौकी धिँ बनेबा के तल खाँसुँ ।
- पैयुँकोटरी १९० मिटर फ्ल्याट स्टोन नेरो रेलिड सुदे स्युरबा क्याँ बनेबा के तल खाँसुँ ।
- प्रमुख प्रशासकीय धिँ बनेबा के च्हिंबा त्हीरन दुखसुँ नेरो महाशिला क्लोरी आश्रम धिँ बनेबा के बनि तल खाँसुँ ।
- नाँस ट्होर मुबमेदे चु नाँस ट्होरन के पिंबा उद्देश्यजी सुरु तबा प्रधानमन्त्री रोजगार के:ते: नेरो महाशिला विकास स्वयंसेवक के:ते: क्याँले धन्नेँ सों किलोमिटर क्याँ सोलिड लबा के तल खाँसुँ ।

विपत निबै वातावरण संरक्षण क्षेत्र :

- महाशिला नाँसपालिकारी विपत व्यवस्थापन कोष बनेसी विपदरी परिबा म्हिमेदे तिस्यादेरी मुइ ल्होबा के लल खाँसुँ ।

- नाँस दहोरी मुबा क्युखाँदु इह्यो सोलबा केदे सदोनध्वँले लइन मु ।

संस्थागत सेवा प्रवाह र शुसासन क्षेत्र:

- त्हाँन वडा कार्यालय, विषयगत कार्यालय नेरो नाँसपालिकाए आलदेआतबा के लबा के खिए धियाले लबा के तसुँ ।
- महाशिला नाँसपालिकाल O&M तयार तसुँ ।
- लै.स.सा.स. योजना, मध्यकालीन खर्च संरचना नेरो राजश्व सुधार योजना बनेल खाँसुँ ।
- आवश्यक ऐन, नियम नेरो कानुन बनेल खाँसुँ ।
- तिदी प्येताँ निबै योजना नेरो बजेट किताब सदोन तेबा रोस टिसुँ ।
- त्हाँन फेते सार्वजनिक लबा नेरो नाँसपालिकाए वेबसाइडरी तेबा रोस टिसुँ ।
- वित्तीय सुशासन जोखिम मुल्याङ्कन FRA री डिच्यु (७०) अंक योंबा पर्वतबै नाँसदहो तहमेरी दोस्रो निबै नाँसदहो तह क्षमता स्वमूल्याङ्कन (LISA) री ७५.७५ अंक योंसी तेस्रो क्ल्थ्योरी चु पालिका खसुँ ।
- न्होबै लेखापरीक्षण निबै त्हाँनसे ली लबा लेखापरीक्षणक्याँले त्हाँखबा बेरुजु मध्ये फोलपरिबा बेरुजु २,९३,८४६ मुइ फोल खाँसुँ । महालेखा परिक्षकै २०८१ प्रतिवेदनरी बेरुजु (.....प्रतिसत) मुबै लमा पर्वत जिल्लारी त्हाँनभन्दा च्युकुते बेरुजु मुबा नाँसपालिका निबै गण्डकी प्रदेश त्योकोरै तेस्रो च्युकुते बेरुजु मुबा पालिका चुइन गो । न्होनों मुइ तोबरी तितीरबै जेठ ३२ समबे तथ्याङ्कदे इह्योइ बिसँ याबा टुदील्बे टुदीर तोबा औषत मुइ भन्दा ले मुइ त्हुँल खाँसुँ ।
- तिक्हिम्बे आ.व. सम जम्मा २६१ वटा व्यवसाय निबै कृषि फर्ममे ओलेब मुलो बिसँ तितीं सोंच्युती (थप ३१ वटा) व्यवसाय निबै फर्म दर्ता तसी जम्मा इहप्रए प्रेच्युइह्यौउलो (२८२ वटा) ओलेइन मु ।
- बैकरी दुल आखँबा खीब म्हि, योफ्ले तोतोइहेले आतै फरक क्षमता मुबा धै अउने लाभग्राहीमे केमे ताँमे कीं बैक नेरो नाँसपालिका किह घुम्ती शिविर ओलेसी वडा नं क्रि निबै टु वडा वडाहुइलेन सामाजिक सुरक्षा भत्ता पाँमिसुँ ।
- समाजिक सुरक्षा भत्ता EFT System क्याँले भुक्तानी पिसुँ ।

आ.व. २०८१।०८२ लागि विषयगत के:ते: प्येताँमे चु छले मो:

क्षेत्रगत प्येताँमे

क). आर्थिक विकास क्षेत्र (मुइदा छ्याँलबा क्याँ)

१. कृषि (नाँनु) निबै ख्योतो छ्याँलबा लागि रोल्लबरी आधारित अनुदान, नाँनु राँरोमे छोल्लबा, च्हेनलबा निबै उद्यमीमेदे पौ पिंबा लागि छ्याँबा प्रवन्ध किहलस्यो । लबमु । किहलबमु । टोल क्रि राँरो क्रि के:ते:दे साभेदारी के:ते:क्याँले सदोन ध्वँले ओसों बुइह्यास्यो । बुइह्याबमु ह्याबमु ।
२. महाशिला विकास स्वयंसेवक के:ते:दे सदोनध्वँले बुइह्यामदै डप्र (५००) भन्दा बढी म्हिदे रोजगार पिंबा प्येताँ किंस्यो । किंबमु । किंबमु ।
३. लिमे, पाराकोटे क्युल्बे मगी नेरो मगी फहसेमे सोल्लबरी त्हाँन वडारी त्हाँन मगी फहसें फिबा मगी सोल्लबा के:ते:दे सदोन ध्वँले ओसों बुइह्यास्यो । बुइह्याबमु बुइह्याबमु
४. नाँसदहोबै म्या, मगी, र, नक, तिलीमे सोल्लब निबै नश्लसुधारए के:ते: ओलेस्यो ।
५. महाशिलाए पर्यटकीय क्ल्थ्योए विस्तृत परियोजना प्रतिवेदन तयार लसी श्रोत ओलेबरी लें पौ पिस्यो । पिबमु ।
६. धियाइ ऐदो छ्याँबा फहसेमे के:ते: न्होरी महाशिलारी क्ल्थ्यो धिं वाथीं ह्याबा म्हिमे धबै ऐसी ह्योसें क्ल्थ्योर्न नाँनु ट्हाटु लल्ले खै बिसँ फ्होह्याबा धिं बनेबा लागि लाख क्री मुइ धै

च परेमेरेदे टुलो क्हुन्दोसम चबाथुंवा योल्ले धिं क्रीदे डिह हजार मुइ अनुदान पिंवा प्येतां किंस्यो । किंबमु । चु छतवा परेमेरे धै च विदेश निबै बजारक्याँले ऐवा नेरो अउने फ्रेसीजी रोल्लल खाँवा छों लद इहाँसँ बैकनी बालो किह च्यु (१०) लाखसमवे छे व्याज डिहदीसम नाँसपालिकाक्याँले फोमिबा प्येतां किंस्यो बिसँ च छोंदे छ्याँबा लबरी आलदे आतबा तालिम नेरो नियमित प्राविधिक के मुइ आकिल्लेन पिंस्यो ।

७. नाँनुं ट्हाट्हु निबै ख्योतेमे विमा अभियान ओलेबा प्येतां किंस्यो । किंबमु ।
८. लघु उद्यम के:ते: नाँसट्हुो स्तरमावाट वजेट विनियोजन गरी शुरु गरिने छ । लघु उद्यम के:ते: मार्फत अनिवार्य रुपमा **एक घर एक व्यवसाय** भन्ने नाराका साथ विशेषत दलित, महिला, विपन्न निबै बेरोजगार युवाहरुलाई विशेष प्राथमिकता दिने नीति लिइनेछ । जसका लागि आवश्यक तालिम निबै औजार उपकरणमा अनुदानको व्यवस्था गरिनेछ ।
१०. पालिकाए के क्षेत्रन्होरी ख्योतेमे स्वास्थ्यदे ताँदी सैरी किंसी प्लिक्हुन्दा रुपरी क्हुल्ले फोनबा निबै बर्खरी खबा ख्योतो सोमै स्यावा प्युँवा याँभगोल मै प्राविधिकक्याँले मुइ आकिल्ले फ्लोरन चमिस्यो।लमिस्यो । लमिबमु । भ्याक्सिन चोँबा निबै फ्लों छ्याँलबा लागि अनुदानए व्यवस्था किहलसी **छ्याँब ख्योतो: सोल्लब फ्लों के:ते:** ओलेस्यो । धै कानुनी रुपरी दर्ता नेरो नवीकरण तबा नाँनुं निबै निबै च्याच्यु ख्योतोमे फर्ममे मुइ आकिल्ले क्हुन्दाक्हुन्दा रुपरी प्राविधिक के पिंवा धै च फर्मरेन ह्यासी तालिम पिंवा प्येतां किंस्यो । किंबमु ।
११. नाँसपालिका न्होबै नाँनुं ट्हाट्हु राँरोमे समर्थन क्हाँ लबा वडावडारन क्हाँ लबा समिति गठन लबा प्येतां किंस्यो । किंबमु । भाटो सामुहिक नाँनुं प्रणाली नेरो क्हुत्यो चक्लावन्दी के:ते:दे चुइन आर्थिक वर्षहुइले ओसों बुइह्यास्यो । बुइह्याबमु बुइह्याबमु
१३. नाँसट्हुो रुपरी वडावडारी वडा कार्यालय समन्वयरी क्री/क्री सहकारी क्हाँ किहल्ले योंबा छोंदा (पसल) ओलेबा लागि प्रत्यक सहकारीदे लाख क्री मुइ अनुदान पिंवा प्येतां किंस्यो । किंबमु ।
१४. क्हुते क्हुत्योरी खिएँ नाँनुं लस्याँ या अउने क्हुत्योरी नाँनु लस्याँ रोपनी क्रीदे हजार क्री मुइ क्हुत्यो ताबा क्ल्योबा लागि नाँसपालिकाजी अनुदान पिंवा निबै दुँ राँरो नाँनुं उने नाँनुं लबा अभियान ओलेबा प्येतां किंस्यो । किंबमु ।
१५. कोए न्हा के छ्याँलबा लागि निबै कोए लें तेबा लागि कोए च्हाँरी ५०% अनुदान पिंस्यो ।
१६. नाँनुं केरी यान्त्रिकीकरण लबा लागि छोंदा (व्यवसायिक) कृषक नेरो कृषक समूहदे लेरी ५०% सम अनुदान पिंवा व्यवस्था लस्यो । लबमु ।
१७. चु पालिका न्होबै मुइतोबा छ्याँलबा योजना निबै अउने पूर्वाधार क्षेत्रवे के:ते:मेरी केन्द्र, प्रदेश सरकार नेरो अउने साभेदार सरकारी निबै गैरसरकारी संस्थामेनी बालो साभेदारी लसी के:ते: ओलेबा लागि आरेदेआतबा समपुरक कोषए लागि मुइ व्यवस्था लस्यो । लबमु ।
१८. नाँसट्हुोरन तबा रोमेदे पों पिसी नाँसबै मुइतोबा के छ्याँलबा लागि वडा वडार न छोंदा लबा (वजार) नेरो पर्व विशेष या बेलाअनुसार मेला धै महोत्सवमे ओलेबा प्येतां किंस्यो । किंबमु । भाटो नाँनुं रोमेल बजारीकरण लबा लागि सहकारी निबै म्हिदे कार्यविधि बनेइ म्हि क्रीदे मुइ लाख क्रीसम अनुदानए प्रवन्ध किहलस्यो । लबमु ।
१९. स्योमसेरे लम्दै खबा नाँनु प्रणालीरी परिवर्तन लबा लागि नाँसट्हुोबै नाँनु छोंदादे आधुनिकीकरणरी पों पिंवरी **नाँस क्री रोदा क्री के:ते:** ओलेबा के लागि संस्थागत ल्होबा प्येतां ओसों बुइह्यास्यो । बुइह्याबमु बुइह्याबमु चुए लागि के इह्योसी अनुदान व्यावस्था लस्यो । लबमु ।
२०. उद्योगग्राम चुवा लागि प्रदेश सरकारनी बालो समन्वय लसी उद्योग क्षेत्र छ्याँब लबरी उद्योगग्रामए क्हुत्यो त्हाँबा वडा नं. ड ५, सों ३, डिह २ री परीबा सिस्नेखाल्टाहोनों

अर्खभज्याङ्ग सम क्ल्प्यो व्यवस्था लबा लागि लल त्हुवा के ओसो बुइत्यास्यो । बुइत्याबमु
बुइत्याबमु

२१. फ्रेंसीमेदे स्वरोजगार लबा लागि **फ्रेंसी क्री के (उद्यम) क्री के:ते:** ओलेस्यो ।
२२. स्वयंसेवकमेदे केलब लबरी **स्वयंसेवक सहकारी चुब** के लस्यो । लबमु । निर्माण स्वयंसेवकमेदे **के बिबानुसारबे मुइ** मोडलरी केरी चोमिस्यो । चु निर्माण स्वयं सेवकमेदे क्हुन्दा क्रीरी च्यु हजार (१००००) मुइ के पिमिस्यो । च च्करी हजार क्री खएँलसे सोल्लबा कार्यविधि बनिमिस्यो ।
२३. रोंदा महाअभियान के:ते: न्होरी रांदादे पों पिंबरी ड्हे लिटर क्रि मुइ च्यु, र ह्वाल्बो किलो क्री डिहच्यु डड २५ मुइ पीइ खलो चुदे छएन लसी तितीहोनों ट्हाटहु, सुन्तला, कागती, अलैंची चुँबा किसानदे मुइ डाउलो ५ अनुदान सहकारीक्याँले पिमिस्यो ।
२३. छोंदा फर्म ओलेबा कृषकमेदे तिखेर न अनुदान व्यवस्था लमिस्यो । लमिबमु । नाँसट्होर न रोबा नाँनुँदे पों पिमिस्यो । नाँसट्होर न तबा मःलः तेबा के:ते:दे सदोन ध्वँले ओसों बुइत्यास्यो । बुइत्याबमु बुइत्याबमु
२४. नाँसपालिकारी क्री श्रम वैक चुसी त्हाँने किसिमवै दक्ष, अर्धदक्ष नेरो अदक्ष जनशक्ति रोजगार शाखाए संयोजनरी छ्याँबा संयोजन लस्यो । लबमु ।
२५. महाशिला नाँसपालिका न्होरवै खानी निवै खनिज पदार्थ, विभिन्न धातु, युमाँ, गिटी, बालुवा, लगायतए चुसैमे लें तलखाँबा ताँमे मै ।ची नाँसमेदे अग्राधिकार पिम्दै बिबध्वँले खानी दर्ता नेरो चुँबा पाँबापिंब लागि बिबध्वँ सम्भव्यता अध्ययन लस्यो । लबमु ।
२६. पालिकान्होरवै निजी, सामुदायिक, त्हेन, सरकारी, पर्ति क्ल्प्योए विवरण तयार लसी नाँसट्होर न के च्छोलबा कार्यविधि वनेसी के लस्यो । लबमु ।
२७. चु छतबा क्ल्प्योरी लें क्ल्प्युल छिछ्याँलबा नेरो नाँसट्होरवै छिनी चबासै उद्योग ओलेबा लागि केन्द्र नेरो प्रदेश सरकारनी बालो सहकार्य लस्यो । लबमु ।
२८. नाँसपालिका स्तरवै सहकारी समन्वय समिति चुरी चक्याँले सहकारी संस्थामेदे अभ् व्यवहारिक सरलीकरण निवै प्रभावकारी बनेइ ओलेबा के लस्यो । लबमु ।
२९. नाँसट्हो कच्चासैमेरी आधारित लघु निवै घरेलु उद्यमीमे प्रवृद्धन लबरी सीपमुलक तालिमए व्यवस्था लसी तेबा सैमेल बजारीकरणए सुनिश्चिता प्रदान लमिस्यो । लमिबमु ।
३०. म्हायाम्हेँबा नाँसट्हो सीपमे म्हेँसी चदे संरक्षण निवै प्रवृद्धनए लागि सिप छ्याँलब (विकास) तालिममे ओलेबा के लस्यो । लबमु ।
३१. वडा वडारवै फ्रेंसीमे डट्योसी ।मेसी। चिसी **वडा क्री लघु उद्योग क्री के:ते:** ओलेबा के लस्यो । लबमु । चए लागि रोजगारी तेबा अवस्थादे कार्यविधि वनी लें बिबा ड लाख (रु ५०००००) सम मुइ अनुदान पिस्यो । पिबमु । चु छलमरे रोजगारी नेरो रोदरी ले लबा के लमु ।
३२. गरिबी निवारणए लागि लघु उद्यम के:ते: क्याँले निवै अउने सीप विकास सम्बन्धी तालिम लसी काजु।केदा। (उद्यमी) तबा केदामेजी (उद्यमीहरुले) वडामेरी डाउलो (५ जना) भन्दा लें म्हिदे रोजगारी पिंल खाँबा के लसी लघु केदा (उद्योग) ओलेबा के लसँ अनुदानए व्यवस्था लमिस्यो । लमिबमु । धि क्री टनेल क्री के:ते:दे छ्याँबा लसी ओसों बुइत्यास्यो । बुइत्याबमु
३३. गाँजा नाँनुँ अनुसन्धानए लागि प्रदेश नेरो संघ सरकारनी बालो समन्वय लस्यो । लबमु ।
३४. नाँसट्होरवै फ्हा सम्भाव्यताए अनुसन्धानए ल्याव परीक्षण लबा रिपोर्टए आधारारी संघ नेरो प्रदेश सरकारए समन्वयरी गुणस्तरयुक्त नाँसट्हो फ्हादे ब्रान्डीङ्गए प्रकृया ओसों बुइत्यास्यो । बुइत्याबमु

ख) सामाजिक विकास क्षेत्र

शिक्षा

१. शिक्षा क्याँए छयाँलबाक्याँले बेले छयाँलब्दा महाशिलाए आधार बनेबा छयाँबा शिक्षा महाशिला छयाँलबा आधार, प्रविधिखोबा खेबाकल्ह्यो निबै कोलोहसंखोबा छयाँबाकल्ह्योए प्येताँदे ओसों बुइह्यावाले छयाँबा प्रबन्ध किहलमिस्यो । लमिबमु । किहलबमु ।
२. शैक्षिक गुणस्तर सुदृढीकरणए लागि नमुना आधारभूत कक्षा व्यवस्थापन निबै वडा क्री आवसीय खेबधीं क्री के:ते: तको मुबा प्लिउलो खेबधींरी ओलेसुं तितीहोनों चुफिर इह्यौलो सामुदायिक मा.वि.दे ओलेबा व्यवस्था किहलमिस्यो । लमिबमु । किहलबमु ।
३. शैक्षिक जनशक्ति क्षमता विकासए लागि शैक्षिक तालिम निबै कार्यशालाए लागि बिबध्वं छयाँबा व्यवस्था लमिस्यो । लमिबमु । शैक्षिक सामग्री केहोबा नेरो बनेबा लागि पों पिंबा प्येताँ किंबा रोस लमिस्यो । लमिबमु ।
४. शैक्षिक संस्थामे शैक्षिक गुणस्तर कहोँदा निबै सिकाइ उपलब्धि कहोँदा लसी चए नतिजादे लब्दा प्रोत्साहननी बालो किहलनलबा प्येताँ किंस्यो । किंबमु ।
५. तको अंग्रेजी माध्यमाइले कक्षा डिउलो ७ सम ओलेरिबा खेबधींए खेमिबा केदे व्यवस्थित लम्दै आधारभूत तहसम चैसी बुइह्यास्यो । बुइह्याबमु नमुना शिक्षण केदे बालोबालोन बुइ ह्याबा प्येता किंस्यो । किंबमु ।
६. खेबधीं सुशासन छयाँनलबा (प्रवर्द्धन गर्ने) प्येताँ कीं खेबधींरी ई-हाजिरी निबै वैज्ञानिक लेखा प्रणालीरी पोंले फेबा प्येताँ किंस्यो । किंबमु ।
७. खेबधींरी खेबा बालोबालोन नाँसट्होए पाठ्यक्रम क्याँले खेबा कोलोदे विभिन्न सिप नेरो प्रविधियुक्त शिक्षणए व्यवस्था किहलस्यो । लबमु ।
७. लोबारेजी खेबधींरी खि लुसीलोसी खबा केहोइले खबातोबा मुइ सम्बन्धित लोबारेए मिरी बैकरी थेमिबा व्यवस्था किहलसी लोबारेजी खेबधींक्याँले खेबाली खेबधीं पि ह्यामाइहेरे बैकरी थेंबा मुइ किं ह्याबा **खेम्दै मुइ तोम्दै लोबारेजी पेवा** के:ते: ओलेबा के लस्यो । लबमु ।
८. समाजिक परीक्षण, खेबधीं सुधार योजना नेरो चए कार्यान्वयन निबै खेबधींए शैक्षिक वातवरणए आधारदे प्र.अ. निबै लब्दाए मूल्याङ्कनए आधार बनि पुरस्कार नेरो सचेतनाए प्येताँ किंबा के लस्यो । लबमु ।
९. त्हाँन शैक्षिक क्षेत्रदे प्लाष्टिक निबै जंक फूड निषेधित लबा के लस्यो । लबमु । धै खेबधींर न बनेबा नाँसट्होरी रोदा चबासै कोँसीचोँसी त्हाँरो प्रोकै चमिबा प्येताँ किंस्यो । किंबमु ।
१०. प्रधानाध्यापकनी बालो कार्यसम्पादन करार लसी खेबधीं प्रशासनदे चुस्त, दुरुस्त नेरो व्यवस्थित लसी भाटो छयाँबा प्रोत्साहनस्वरूप नाँसपालिकाए न्होरबै स्रोतक्याँले प्रधानाध्याकामैदे आधारभूत तह क्रीहोनो सौलो (१-३) दे डप्र मुइ (रु ५००/-) क्री होने डा (१-५) दे डिप्र मुइ (रु ७००/-) क्रीहोनो प्रे (१-८) दे हजार क्री मुइ (रु १०००/-) नेरो मा.वि. तह क्रीहोनो च्युडही (१-१२) दे च्युडा प्र (रु १५००/-) मुइ कहुन्दाकहुन्दा प्र.अ. प्रोत्साहन भत्ता मुइ पिस्यो । पिबमु ।
११. शैक्षिक क्षेत्रदे छोंदा नेरो प्रविधि खोबा बनेबारी लब्दा क्री ल्यापटप क्री नेरो कक्षा क्री प्रोजेक्टर क्री के:ते:दे सदोनध्वँले बुइह्यास्यो । बुइह्याबमु
१२. महाशिला नाँसपालिकाहुइले नाँनुं (कृषि), ख्योतो (पशु), इन्जिनियर निबै डाक्टरदे तबा जस्ता प्राविधिक विषयरी स्नातक खेबा कोलोभ्रगोदे शैक्षिक प्रोत्सहान निबै ल्होबालुबा लागि तिदीरी प्लिउलो (वार्षिक ४ जना) गरिब निबै जेहेन्दार लोबारेदे त्हाँन खेबदा त्हीसम क्रिदे लाख प्लिउलो छात्रवृत्ति पिंबा के:ते:दे सदोनध्वँले बुइह्यास्यो । बुइह्याबमु

१३. खेबधीरी गणित नेरो विज्ञानए लब्डा आयोंबा ताँ कींचीं इत्योसी महाशिला न्होरवै सामुदायिक खेबधीं क्याँले एस.ई.ई. पास लसी गणित नेरो विज्ञान विषयरी कक्षा च्युती (११) खेबा गरिव निवै जेहेन्दार टुलो (६ जना) लोबारेदे तिदीरी क्रिदे डप्रहजार (रु ५००००) ए दरजी स्नातकसम खेबा पों पिंबा छात्रवृत्ति पिंबा के:ते:दे सदोनध्वँले बुइत्यास्यो । बुइत्याबमु
१३. खेबधीरी अतिरिक्त क्रियाकलाप ओलेबा केदे पों पिंबा नेरो रेडक्रस सर्कल, स्काउट, बाल क्लव गठन लबा निवै सामुहिक क्रियाकलापरी लोबारेभगोदे ह्वारलबा (परिचालन गर्ने) केदे ओसो बुइत्याबा व्यवस्था किहलस्यो । लबमु । तितीं त्हाँन मा.वि.खेबधीरी स्काउट गठन लस्यो । लबमु ।
१४. पालिकाए संयोजन नेरो खेबधींए व्यवस्थापनरी अतिरिक्त कृयाकलापदे सक्रिय रुपरी कि ह्याबा प्येताँ किंस्यो । किंबमु ।
१५. खेबधीरी के लरिबा कोलोफसें इत्योबा कार्यकर्ता निवै खेबधीं कर्मचारीभगोदे नेपाल सरकारजी पिंबा मुइफिर पाकिजी पिंबा के:ते:दे सदोनध्वँले बुइत्यास्यो । बुइत्याबमु
१६. स्वास्थ्य शाखाए समन्वयरी खेबधीरी कहुन्दा रुपरी तिके स्वास्थ्य शिक्षा कक्षा ओलेबा **एक खेबधीं क्री स्वास्थ्यकर्मी क्री** के:ते: ओलेबा के लस्यो । लबमु ।
१७. महाशिला नाँसपालिकारवै असाहय निवै आपअहामा आरेबा कोलोफसेभगो निवै तोए आरेजी खेल आयोंबा कोलोफसेभगोदे खेबधीं शिक्षा सुनिश्चित लबरी **‘तोए आरेबा लोबारेनी बालो अध्यक्ष’** के:ते: क्याँले आवासीय खेबधीरी मुइ आफोल्लेन टिबा चबा थुँबा व्यवस्था लस्यो । लबमु ।
१८. खेबधीरी तिदीरी ओलेबा परीक्षा नेरो करार लब्डा नियुक्तिदे अभल व्यवस्थित लबा लागि पालिका खिएँ दायित्व किइ परीक्षा ओलेबा, व्यवस्थापन निवै निर्देशन समिति गठन लसी त्हाँन परीक्षामेदे व्यवस्थित लस्यो । लबमु ।
३१. आधारभूत तहरी नाँसट्हाए पाठ्यक्रम निर्माण लसी खेबा के लस्यो । लबमु ।
३२. निजामती सेवा नेरो लब्डा सेवा आयोगलवै परीक्षारी लें दुलबा लागि चरी ह्याब सैं मुबा म्हिमेदे लब्डा सेवा नेरो लोक सेवा आयोगभगोए कक्षामे मुइ आकिल्लेन प्रतक्ष्य ओलेस्यो ।
३३. शिक्षाको गुणस्तर वृद्धीको लागि अभिभावक शिक्षा संचालन गरिने छ ।
३४. **"सुसाशनदे शैरी किंबा, प्रविधियुक्त इत्योमे लबा"** ताँकीं त्हाँन खेबधीरी सिसि क्यामरा थेंसी पालिकाए कन्टोल रुमक्याँले इत्योमे लबा रोस चुबा के लस्यो । लबमु ।
३५. नाँसपालिकाए सीमित स्रोत साधनदे योलबरी सार्वजनिक निजी साभेदारी मोडलरी लल खाँबा शीतभण्डार, गोदाम धीं, सार्वजनिक सभागृह, खनिजजन्य सैल ओसीतेबा (उत्खनन्) नेरो निकासी, सौर्य ऊर्जा, नाँनुं, थुँबा क्यु, फोहोरमैला प्रशोधन, खेबधीं धीं धै अउने त्हाँबा छ्याँबा आयोजनाभगोल सम्भाव्यता अध्ययन लसी नाँसपालिकाजी बिबध्वँले के:ते: ओसों बुइ ह्यास्यो ।

म्रीमे र छोंज समावेशीकरण न्याय

१. साभेदारी के:ते: नेरो सहकारी क्याँले म्रीमेभगोजी बिब ताँरी उद्यम निवै क्षमता छ्याँलबाय के:ते: ओलेसी लें मुइ तोबा केरी पों पिंस्यो ।
२. छोंजरी मुबा रीमयुं हिंसा निवै फ्रेब्दा (विभेद) च्हिलबा (अन्त्य गर्न) वडावडारी मेलमिलाप केन्द्र नेरो सहजकर्तादे हवारबा के लस्यो । लबमु ।
३. सुरक्षित मातृ शिशु सेवा के:ते: प्रभावकारी रुपरी सञ्चालन लसी अहामा नेरो प्हसैं सोल्लबा के लस्यो । लबमु ।

४. महाशिला नाँसपालिका न्होरी अवैध रुपरी ओलेबा न्हँबासै चुँबा म्हिमेदे करए दायरारी बुइ खस्यो । भाटो छले न्हँबासैभग थुँबाकिंवा केजी लमाँ म्हीं फहस्याँफहसें निबै खीब समुदायरी परिबा असर कारण डोसेमिसे लसी चु छतबा के फेबा लागि “कहोइपा, फा, जुवा तासजी लमु चुजी सर्वनाश” बिब नारा कीं त्हाँनदे सचेत लम्दै चु छता केभगो फेबा लागि टोल विकास समिति, म्हीमे समुह, अहामा समुह नेरो कोलोफहसे क्लवजी सचेतना के:ते: ओलेसी बिबा त्हिरी नेरो बिबा उमेरबै म्हिमेदे मात्र चुँबा व्यवस्था किहलस्यो । लबमु ।
५. अध्यक्ष सुत्केरी भेटघाट के:ते: री डिह हजार मुइ (रु २०००) पिरिसुँ । तितींहोनो डिह हजार डप्र (रु. २५००) पिस्यो । कुनाहोनो कोरासम के:ते:दे सदोनध्वँले बुइह्यास्यो । बुइह्याबमु
६. त्हाँन किसिमबै छोंज फ्रेब्दा न्युनिकरण लबा लागि जागरणमूलक अभियान ओलेबा के लस्यो । लबमु । चु तारी कार्ययोजना सुदे तयार लसी बुइ ह्यास्यो ।
७. छोंज समावेशीकरण ताँ नाँसट्हो के:ते: प्येताँ तर्जुमा लसी बुइ ह्यास्यो ।

बालबालिका

१. खेबधींस्तररी कोलोफहसे क्लव नेरो वडावडारी कोलोफहसे सञ्जाल पुर्नगठन लसी कोलोफहसे खोवा वडा बनेबा के लस्यो । लबमु ।
२. कोलोफहसे डेबुक्रवा । फोले, कोलोफहसेशोषणदेँ तबा गैरकानुनी के क्हीन्ल्लवरी खेबधींरी सचेतना के:ते: खेबधीं स्तरर न ओली बुइ ह्यास्यो ।
३. त्हाँन तहलबै कोलोफहसमेदे शिक्षाए मुल धाररी बुइ खबा केरी पो पिस्यो । पिबमु ।

खीब म्हिमे निबै छोंजए सुरक्षा

१. सार्वजनिक क्लह्यो निबै त्हाँन भौतिक संरचनाभगो निर्माण लमड्हेरे अनिवार्य रुपरी योफहले आतबा म्हिमे खोवा बनेल पर्दिबा प्येताँ किंस्यो । किंबमु ।
२. योफहले आतबा म्हिमे वर्ग डोसेमिसे लसी माग नेरो क्षमता बिबध्वँ छोंदारी ल्होमिस्यो । ल्होमिबमु । ल्होमिबमु ।
३. योफहले आतबा म्हिमे लह्याबाखबा च्हेल्लबा लागि सहायक सामग्री पिंबा के लस्यो । लबमु ।
४. बैकनी बालो समन्वय लसी छोंजए सुरक्षा भत्तादे वडावडारी पाँमिबा प्रबन्ध किहलस्यो । किहलबमु ।
५. त्हाँन वडाबै स्वास्थ्य संस्थाभगोल समन्वयरी डहेडह्यौलो क्हुन्दारी तिप्ले खीब म्हिमे, दीर्घ रोगी निबै योफहले आतबा म्हिभगोल धीरन स्वास्थ्य परीक्षण धै मुइ आकिल्ले सुगर परीक्षण लस्यो । लबमु ।
७. खीब म्हिमे अनुभवदे पुस्तान्तरण लबा लागि बेलोबेलारी अन्तरपुस्तेनी ताँम्ही लबा क्लह्यो अवधारणादे कार्यान्वयनरी बुइ ह्यास्यो ।

स्वास्थ्य सेवा

१. पालिकारबै त्हाँन म्हिभगोल परेमेरे स्वास्थ्य प्रोफाइल तयार लस्यो । लबमु । त्हाँन वडारी वर्थिङ्गसेण्टर चुलखाँबै लमाँ फोरी फहसे मुबा म्हिमेदे धिरी फहसें योंबा शुन्य लबा के सदोनध्वँले ओसों बुइ ह्यास्यो । चुए लागि फोरी फहसे मुबा म्हिमेदे फहसे नोवा म्हिमेदे अस्पतालसम बुइह्याबा एम्बुलेन्स प्रबन्ध लस्यो । लबमु । चुए लागि मुइ फोल आपरी ।
३. फोरी फहसे मुबा म्हीमेदे स्वास्थ्य संस्थाक्याँले क्याल्सियम मुइ आकिल्लेन पाँमिस्यो ।
२. त्हाँन स्वास्थ्य संस्थाभगो क्याँले मुइ आकिल्ले सुगर च्हाँमीस्यो ।
२. पालिका न्होरी वाईकाठ, गढी, दुक्तान, हिरुखर्क, अर्घाउँदी निबै धुवाकोटरी ओलेबा टुलो (६ वटै) सामुदायिक स्वास्थ्य इकाइदे सदोनध्वँले बुइह्यास्यो । बुइह्याबमु

३. विभिन्न खेबधींभगोरी स्वास्थ्य, शिक्षा, सुरक्षित मातृत्व, पोषण नेरो खोपदे तबा विषयभगोरी खेबधीं नेरो समुदायभगोरी स्वास्थ्य शिक्षा सचेतना के:ते: स्वास्थ्यकर्मीक्याँले ओलेस्यो ।
४. त्हाँनन् स्वास्थ्य संस्थाभगोरी मुइ आकिल्लेन मै पाँमिबा के प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्रक्याँले सदोनध्वँले बुइह्यास्यो । बुइह्याबमु
५. नाँसपालिकारबै स्वास्थ्यकर्मी निबै विबध्वँले विशेषज्ञ डाक्टरभगो हवारबा के लसी घुम्ती शिविर ओलेबा के लस्यो । लबमु ।
६. नाँसपालिकाए लुंखुदेउरालीरी च्युडा क्ल्यो (१५ सैया) ए अस्पताल बनेबा केदे सदोनध्वँले बुइह्यास्यो । बुइह्याबमु
७. नाँसपालिका न्होरबै म्हिभगोदे कडा याँ जस्तै क्यान्सर, हेपटाइटिस बी, मृगौला मुटुरोग निबै अउने थेबा याँ मै लबा लागि नबा म्हिं डडह्योजी लेंरी डच्युहजार (रु ५००००/-) सम मुइ ल्हुमिबा के:ते:दे सदोनध्वँले बुइह्यास्यो । बुइह्याबमु
८. त्हाँन म्हिमेदे स्वास्थ्य विमा दुलबा लागि लल ल्हुबा के लस्यो । लबमु ।
८. महाशिला न्होरबै त्हाँन दलित परेमेरेबै ख्योतोए मुइ आफोल्लेन विमा लबा के:ते:दे सदोनध्वँले बुइह्यास्यो । बुइह्याबमु
९. आयुर्वेदिक केन्द्र आरोग्य संस्थाए केदे अझ व्यवस्थित लबरी ल्हुबा के लमिस्यो । लमिवमु ।
११. त्हाँन वडाभगोरी फोरी फसे मुबा म्हीभगोए लागि वडावडार न भिडियो एक्सरे के लमिस्यो । लमिवमु ।

थुँबाक्यु

१. केन्द्र नेरो प्रदेश सरकार धै अउने निकायभगोबालो सुदे सहलगानी लसी त्हाँनन् धिंरी धिं क्री धरु क्री के:ते: डिहदी न्होरी योलस्यो । लबमु । लिफ्ट थुँबाक्यु ओलेबा योजनामेल विधुत महशुल फोल आपरीबा लसी डाउलो लिफ्ट योजना ओलेबा लागि पालिकाजी क्री/क्री स्वयंसेवक कुलामिस्यो । थुँबाक्यु, सरसफाइ निबै छयाँबा (वास) योजना विबध्वँले त्हाँन वडाल थुँबाक्यु, सरसफाइ निबै छयाँबा सम्बन्धी खेबधीं, स्वास्थ्य संस्था नेरो धिंधुरी सर्वेक्षणए लागि गणक नियुक्ति लसी डाटा ल्हुबा के ओसों बुइह्याबा के सदोनध्वँले बुइ ह्यास्यो ।
२. चु पालिका न्होरबै वडाभगोदे सोंदीरी त्हाँनन् सरसफाई युक्त वडा घोषणा लस्यो । लबमु ।
३. स्योमस्योमबै क्युमुल नेरो क्यु डडह्योभगो सोल्लबा के लस्यो । लबमु ।

कल्योदाक्योदा निबै सैतौंदा

१. कल्योदाक्याँले फ्रेंसीभगोदे छयाँबा लबरी नाँसपालिका स्तररबै कृष्णगोपाल स्मृति कल्योबा प्लाँदालबै प्रदेश सरकारए ल्हुबरी तालखाँबा ताँ मैसीचिसी पालिका क्री कल्योबा प्लाँदा क्री अवधारणाअनुरूप नमुना कल्योबा प्लाँदा बनेबा ताँरी पों लस्यो । लबमु ।
२. त्हाँन मा.वि. निबै आधारभूत तहरबै खेबधींभगोरी फैंकाचैका लबा राष्ट्रपति रनिङ्गशिल्ड के:ते:दे सदोनध्वँले ओसो बुइ ह्यास्यो ।
३. वडा नेरो पालिकास्तररी कल्योदाक्योदा विकास समिति गठन लसी किसिमकिसिमबै कल्योदाक्योदाभगो ओलेबा के लस्यो । लबमु ।
४. नाँसपालिकारी दर्ता तबा विभिन्न क्लव निबै समुहरबै के:ते: दे ल्हुबाल्हुोबा के लमिस्यो । लमिवमु ।

ल्हु

१. तमु, मगर, नेवार, ठकुरी, दलित, म्हाएण्डु धै अउने समुदायभगोए ल्हु म्रोंखाँन लसी वडा स्तररी समुदायजी ओलेबा के:ते: दे ल्हुबाल्हुोबा के लमिस्यो । लमिवमु ।

२. धार्मिक पर्यटन छयाँबा लबा लागि लगानी खोबा वातावरण बनेसी धुवाँकोट, गोर्ल्याङ्गम, पय घा तेबा हुन्दु निबै धुवाकोट गढी क्षेत्रल अध्ययन लस्यो । लबमु ।
४. समुदाय विशेषण स्योम्स्योम्बे म्हाम्हएँबा सैमै, सीप, पेशा, छयाँदोमाँदो, सैमै, कोए, सेदा, छया, ल्हु सोल्लबा केरी पो पिस्यो ।

ग) पूर्वाधार विकास क्षेत्र

१. “समृद्धि: आधार, पिङ्ग्या क्याँ ड्योए पूर्वाधारा” बिब ताँदे किम्दै गर्दै महाशिला नाँसपालिका न्होरवै ग्रामीण क्याँभगो नेरो महाशिलान्होरवै मुख्य क्याँ च्युडही क्हुन्दा मटरमे प्रल खाँबा तल्लबा व्यवस्था लमिस्यो । लमिबमु । क्याँ गुरुयोजना तयार लसी क वर्गए त्हाँन क्याँभग छयाँलबा ग्राभेल नेरो कालोपत्रे लबरी प्रदेश नेरो संघनी बालो समन्वय लस्यो । लबमु । त्हाँनै टोलसम क्याँ च्युडही क्हुन्दा मटरमे प्रल खाँबा तल्लबरी क्याँ चएँबा निबै स्तरउन्नति प्येताँ किस्यो ।
२. महाशिला नाँसपालिका न्होरी बनेबा त्हाँन धीँभग नक्सा पास लसी बिबा मापदण्ड ध्वँले भू-कम्प प्रतिरोधात्मक बनेबा प्येताँ किस्यो । किंबमु ।
३. नाँसट्हो स्तररी क्ल्योए लगत तयार लसी नाँसट्हो भू-उपयोग प्येताँ तय लसी चए ताँ किक्रिले किम्दै ह्यास्यो ।
४. ‘ड्यो त्हाँनै सैं, वाँवाँलेलुँबा नाँस बनेबा’ ड्योए सैं बिब ताँदे बिबध्वँ के लबरी त्हाँनै सार्वजनिक क्ल्यो, छोंदा, चोकभगो त्हाँनै न्हप्पी धै वैकल्पिक उर्जा क्याँले वाँवाँलुँबा महाशिला के:ते: दे सदोनध्वँले ओसो बुइह्यास्यो । बुइह्याबमु
६. त्हाँन सरकारी निकाय निबै छोंदा निबै मिह मुबा क्ल्योरी इन्टरनेट दुलबा क्याँ लमिस्यो । लमिबमु । सूचना निबै सञ्चार क्षेत्रदे त्हाँन जनताडरी दुलबा प्येताँ किस्यो । किंबमु ।
७. खावैं खतवैं क्याँ निबै भौतिक पूर्वाधार बनेबा के लमड्हेरे मरिबा आन्होंलल्ले के लबा खएँलसे न्होंलसँ खावासु योजनाजी न्होलसुँ चइन मर्मत सम्भार लल पर्दिबा प्येताँ किस्यो । किंबमु ।
९. सार्वजनिक निर्माण क्ल्योभगोदे पूर्ण रुपरी कोलोभगोजी खोबा निबै योफ्लेआतबा मिहमेजी खोबा पूर्वाधार विकासए प्येताँ किं ह्याबा प्येताँ किस्यो । किंबमु ।
१०. नाँनु लबा छयाँबा क्ल्योरी क्यु आयोँबा लमरे क्यु योब लबरी लिफ्ट निबै बोरिङ्ग सिँचाई धै वैकल्पिक सिँचाई प्रणाली त्हाँन सुविधाभगो चएँबा प्येताँ किस्यो । किंबमु ।
११. धीँ आरेबा इहाँदु परेमेरेदे छयाँबा टिबा क्ल्यो व्यवस्थापनए लागि मुइ लाख क्रीसम अनुदान पिस्यो ।
१२. पूर्वाधार निर्माणरी वातवरणीय प्रभाव मूल्याङ्कन निबै डिपिआर तयार लबए लागि च्हाँबा व्यवस्था लमिस्यो । लमिबमु ।
१३. केलबमै लबा लेदे के के ध्वँबा मुइ मुइ ध्वँबा के बिबध्वँ स्वयंसेवक के:ते: क्याँले लबा प्येताँ किस्यो । किंबमु ।
१४. कन्टेनजेन्सीए प्लिउलो प्रतिसत मुइ मध्ये क्री प्रतिसत विपत कोषरी नेरो चरी ह्हेबा सौलो प्रतिसत मुइ कार्यविधि बनेसी खर्च लस्यो । लबमु ।

घ) वन वातावरण विपत व्यवस्थापन क्षेत्र

१. क्होते मुबा क्ल्योरी दुँभगो रींसी सरकारी निबै सामुदायिक त्हेनरी मुबा मैडो डोसेबा रोल्लबा चुँबपाँबा निबै सीं आतबा रोदारी आधारित उद्यम ओलेबा प्येताँ किस्यो । किंबमु । मैडो नाँनुए लागि सामुदायिक त्हेन नेरो निजी क्षेत्रए बनि कोंजी सहकारी नेरो निजी फर्मदे सुदे लिजरी पिंबा किंबा प्येताँ अख्तियारी लसी मिहमे त्हेन के:ते: सुरु लस्यो । लबमु ।

२. मुख्य क्याँ नेरो शाखा क्याँभगोल छ्योकछ्योक दुंमे रींसी पिंग्याँ क्याँ बनेबा प्येताँ किंस्यो । किंबमु ।
३. नाँसट्हो जलवायु अनुकुलन योजना तयार लसी चजी विबध्वँलेन के:ते: किंस्यो । किंबमु ।
४. आपतकालीन बाढी टुईक्याँले जोखिमरी मुबा नाँसभगोदे छ्याँबा क्ल्ह्योरी बुइ ह्याबरी ल्हुबा के लस्यो । लबमु ।
५. महाशिला नाँसपालिका बेल्ले स्याङ्गले छ्याँलबा लागि स्याङ्गदा के:ते: ओसो बुइह्यास्यो । बुइह्याबमु
६. कसेर आरेबा पालिका बनेबा अभियानदे विबध्वँ लबा लागि टोल विकास संस्था, आमा समुह, नाँसट्हो कलब नेरो अउने समुहभगोदे ह्वारबा के लस्यो । लबमु ।
६. प्लाष्टिक भ्योला आरेबा पालिका बनेबरी महाशिला न्होरबै त्हाँन धींधीं महाशिला न्होरबेन उधमी तेबा सौलो भ्योला मुइ आकिल्लेन पाँमिसी वातावाणरी सुधार नेरो नाँसट्हो उधमीदे प्रोत्साहन तबा के:ते: ओलेबा के लस्यो । लबमु ।
७. जिल्ला वन कार्यालयभगोनी बालो किह के लसी सामुदायिक त्हेन क्ल्ह्योरी नेरो अउने क्ल्ह्योरी दिगो त्हेन व्यवस्थापन के:ते: ओलेबा के लस्यो । लबमु । सामुदायिक त्हेनदे अभ व्यवस्थित लबरी पालिकास्तरबै वन ऐन विबध्वँ दर्ता नेरो व्यवस्थापन धै खयौलसेन इत्थोमे लस्यो । लबमु ।
८. जलवायु परिवर्तनए लागि पालिकास्तररी नेरो वन समुहरी मुबा समुदाय अनुकुलन योजना कार्यन्वयनरी प्राथमिकता पिंबा नेरो जीविकोपार्जनए लागि अउने ल्हुबा संस्था, गैसस नेरो प्रदेश धै केन्द्र सरकारनी बालो के:ते: लागि सहकार्य लस्यो । लबमु ।
९. विपत व्यवस्थापन ओसोन तयारी लबा लागि विपत व्यवस्थापन कोष ह्वारबा महाशिला विकास स्वयं सेवक नगर प्रहरी, नेपाल प्रहरी नेरो रेडक्रस धै संस्थाभगो ह्वारस्यो । धै वडा वडारी च्हाँबा राहत सामग्री छ्याँबा प्रवन्ध लस्यो । लबमु ।
१०. टुइ, च्यो-च्योबा गल्ली निबै स्योभगोल टुइ केंबा सोल्लबा के:ते:भगोरी छी निबै दुँ नेरो तारजाली व्यवस्थापनरी मुइ चोँबा के लस्यो । लबमु ।
११. मिहं निबै त्हेन ख्योतो न्होरबै द्वन्द व्यवस्थापन नेरो खाद्य सुरक्षा के:ते:दे नाँनु तबा क्ल्ह्यो नेरो धीं क्याइछुइ च्युडा मिटर दुँ वाबा अभियान ओलेबा के लस्यो । लबमु ।
१२. मेन लाईन विजुली नेरो शाखा लाईनबै विजुली क्याइछुइवे दुँभग च्यु मिटर क्याइछुइवे दुँभग थोसी विद्युत सेवादे सुचारु लबा प्येताँ किंस्यो । किंबमु ।
१३. त्हाँन टोल विकास संस्थाभगो दे तिदीरी च्यु हजार मुइ मसलन्द खर्च पिंबा के लस्यो । लबमु ।
१४. सिमसार सोल्लबा लागि चु महाशिला नाँसपालिकारबै च्युइही क्हुन्दा क्यु टिबा इत्तें सोल्लबा लागि प्रदेश सरकारनी बालो सहलगानीरी के:ते: लस्यो । लबमु ।

ड) वित्तीय श्रोत व्यवस्थापन निबै संस्थागत सेवा प्रवाह निबै शुसासन क्षेत्र

१. आवधिक योजना अनुसारबै प्राथमिकताए क्ल्ह्यो टोँसी तिदीतिदी योजना लस्यो । लबमु । संयुक्त राष्ट्र संघजी २०१६-३० समए लागि जारी घोषणा दिगो विकासए लक्ष्यभगोल क्रिकिले आन्तरीकीकरण लस्यो । लबमु । भाटो SDG Linkage सुदेबै छ्याँबाले आवधिक नेरो तिदीतिदी बजेट निबै के:ते: दस्तावेज तयार लसी बुइ ह्यास्यो ।
२. नाँसपालिकाए लागि तेल पर्दिबा ऐन, कानून र प्येताँ के:ते: बनेबा, छ्याँलबा लसी समय अनुकुल लमिस्यो । लमिबमु ।
३. महाशिला नाँसपालिकाए विभिन्न सिमाना निबै क्याँचोरी ह्यावाखबादे च्हेलब बनेबरी पालिकाए डोसेदा म्रोंखाल्ले नक्साङ्कन सुदे फेते बोर्ड थेमिस्यो ।

४. कल्योए किसिम, प्रकृति नेरो भौगोलिक क्षेत्रअनुसार करए दायरा च्हेबाअनुसार छ्याँबा लस्यो । लबमु ।
५. चु नाँसपालिका न्होरी मुबा खानीजन्य उद्योगए सम्भाव्यता अध्ययन, तेदा नेरो चुँबापाँबारी च्हेमा ल्हुबा केलसी ले मुइ तोबा प्येताँ किंस्यो । किंबमु ।
६. ओसोंहोनो के लबा बिबा त्हिरी खालबा बिबध्वँ छ्याँबा लबा उपभोक्ता समितिदे छ्याँबा मान लस्यो । लबमु ।
८. लेखापरीक्षण केदे व्यवस्थित लबरी आन्तरिक लेखापरीक्षण शाखा क्याँले सदोनध्वँले लेखापरीक्षण लसी वितीय सुशासन कायम लस्यो । लबमु ।
९. म्हिमे बालोबालोन प्रबा हवारबा पारीले योजना तर्जुमा नेरो कार्यान्वयन प्रक्रियादे प्रभावकारी लबरी पों पिंस्यो ।
१०. राजश्व लें लबा लागि धार्मिक, पुरातात्विक, साँस्कृतिक नेरो पर्यटकीय कल्योभगो डोसेमिसेदा, प्रवर्द्धन नेरो छ्याँलबरी पों पिंस्यो । पिबमु ।
११. राजस्वए दरभगोदे समयानुकुल परिमार्जन लम्दै नेरो राजश्व फोबरी म्हिमेदे सैं खबा के लस्यो । लबमु । भाटो वडा स्तररी राजस्व लें त्हुँबरी मैबााचीबा लक्ष्य योलबरी कर्मचारीदे प्रोत्साहन स्वरूप छ्याँबा मान लस्यो । लबमु ।
१२. सेवा निबै छ्याँलबा के:ते:भगो सरकारी निकाय, गैर सरकारी निकाय नेरो वितीय संस्थाल तिदीतिदीरी खएँ लसी के:ते: पेश लल पर्दिबा प्येताँ किंस्यो । किंबमु । भाटो पारदर्शीताए लागि नाँसपालिकाक्याँले एकद्वार प्येताँ किं ओसो बुइ ह्यास्यो ।
१३. त्हाँन वडारी नागरिक वडापत्र नेरो निर्माणाधीन योजना कल्योरी होडिङ्गबोर्ड थेंबा केदे आरेदे आतबा लस्यो । लबमु ।
१४. त्हाँन खेबधीं, स्वास्थ्य संस्था, सहकारी संस्थाभगोजी खएँ लसी सार्वजनिक परीक्षण नेरो सदोनध्वँले लेखापरीक्षण लसी लेखा प्रतिवेदन खएँ लसी प्रथम चौमासिक न्होरी नाँसपालिकारी पेश लल पर्दिबा प्येताँ किंस्यो । किंबमु ।
१५. राष्ट्रसेवक कर्मचारीभगोल क्षमता विकासए लागि छ्याँबा व्यवस्था किहलस्यो । लबमु । कर्मचारी कल्याणकारी कोष चुस्यो । नाँसपालिका निबै वडा कार्यालयरबै तिदी सेवा अवधि योबा अस्थायी निबै करारबै कर्मचारीभगोदे सेवा निवृत जीवनदे छ्याँलबा लागि टुलो प्रतिशत योगदान नाँसपालिकाल नेरो टुलो प्रतिशत योगदान संचयकर्ताल तबा लसी नागरिक लगानी कोषरी आवद्ध लमिस्यो । लमिबमु ।
- १६.. सूचना प्रविधिदे व्यवस्थित लसी वडा नेरो समुदायतहरी विद्युतीय सूचना प्रविधि के चएँस्यो ।
- १७.. त्हाँन खेबधीं नेरो कार्यालयरी विद्युतीय हाजिरीदे सदोनध्वँले ओसों बुइह्यास्यो । बुइह्याबमु
१८. नाँसपालिका नेरो वडाभगोल कहुन्दो प्रगति विवरण सदोनध्वँले सार्वजनिक लबा व्यवस्था किहलस्यो । लबमु ।
१९. नाँसट्हो तहलबै त्हाँन किसिमबै कार्य सम्पादन लबरी बिबध्वँले समिति उपसमिति बनेसी के लस्यो । लबमु ।
२०. नाँस छोंज, कार्यपालिका नेरो वडा तहए निर्णयभगोदे विभिन्न संचार माध्यमक्याँले सार्वजनिक लबा केदे सदोनध्वँले ओसो बुइह्यास्यो । बुइह्याबमु
२१. नाँसट्हो तह क्षेत्र न्होरबै त्हाँन सम्पूर्ण संघसंस्था, छोंदाभागोल दर्ता निबै नवीकरण ताँरी नियमन प्रवन्ध किहलस्यो । लबमु । भाटो पालिकाक्याँले अनुदान सहायता पिंमरे दर्ता या नवीकरण लबा संघसंस्थादे मात्र ओसों पिंबा प्येताँ किंस्यो । किंबमु ।

२२. नाँसपालिकालबै त्हाँन खरिद प्रक्रिया सार्वजनिक खरिद ऐनै बिबध्वँलेन विद्युतीय माद्यमक्याँले व्यवस्थित लम्दै विद्युतीय सरकार बिबध्वँलेन ओसो बुइह्यावा प्येता किंस्यो । किंवमु ।
२३. नाँसपालिकारी चुबा संघ प्रदेश स्तररबै सरकारी कार्यालय नेरो सुरक्षा निकायनी बालोबालो किह के लस्यो । लबमु ।
२४. खबा आर्थिक वर्ष ०८१/८२ सार्वजनिक आय नेरो खर्च व्यवस्थापनदे पारदर्शी, जवाफदेही नेरो परीणाममुखी लमिस्यो । लमिवमु ।
२५. आधुनिक लेखा प्रणाली सुत्र विधि आधारारी प्रतिवेदन नेरो लेखा परीक्षण पद्धति किंमदै वित्तीय कारोवाररी स्वच्छता नेरो पारदर्शिता ले ओसों लस्यो । लबमु ।

तोरे ड संघ निबै प्रदेश सरकारनीबालो सहयोग नेरो साभेदारीरी कार्याव्यनरी लनिबा लक्षित योजना निबै के:ते:भगो थेंमु ।

१. संघीय सरकार नेर प्रदेश सरकारनी बालो प्येताँ ताँदे नेरो के:ते: ताँदे समन्वय लसी नाँसपालिकाजी खिए प्येताँ निबै के:ते: तर्जुमा लस्यो । लबमु ।
२. महाशिलाए शिला क्षेत्रए विकास, पैयूकोट क्षेत्र सोल्लबा नेरो चिसापानी डिपिआर बिबधवाले पर्यटन विकासए लागि पूर्वाधार विकासरी ल्हु निबै पर्यटन विकास स्योलेरी वजेट विनियोजन लमिदे बिबा ताँ थेंमु ।
३. क्ल्ह्यो डह्योबा, ओरा चबा क्ल्ह्यो, उद्यान निबै धौलागिरी, माछापुच्छ्रे, भ्यूप्वाईन्ट, सैंतोंनतबापार्क बनेबा फलामखानीरी बनेबा लागि ल्हु निबै पर्यटन विकास स्योलेरी पों लस्यो । लबमु । फलामखानीरी मुबा खानी ओलेबा लागि संभाव्यता अध्ययन लसी पै तेबा लागि बिबध्वँ के सुरु लबा नेरो वजेट व्यवस्थापनए लागि ताँ थेंमु ।
४. अगाहाखोला, अघेरीखोला, फेदीखोला, भरुवाखोलारी मभौला सिंचाई आयोजना ओलेबरी सिंचाई स्योलेरी मुइ लागि ताँ थेंबा के लस्यो । लबमु ।
५. महाशिला वडा नं. डा लुंखुरी वतासेडाँडा भोर्ले डाँडा आकासे पुल धन्ने सोंप्रसेडच्यु मिटर हस्पिटल ह्याबा लागि धै सेल्फीपुलए लागि धौलागिरी माछापुच्छ्रे, भ्यूप्वाईन्ट, महाशिला वडा नं ४ बै ठूलाडाँडा दमसिङ्गसम नु:बा आकासे पुल धन्ने सोंप्रसेडच्यु मिटरबै ह्याबाखबा निबै त्हेनाइले त्हाँबा सैमे के लागि नेरो महाशिला डा चनौटेहोनो महाशिला सों दियालीडाँडा ह्याबा चाँसु, पचभैया भोलुङ्गे चाँसु बनेबा लागि टिविएएसएसपीरी सम्भाव्यता अध्ययनए लागि संघीय सरकारनी बालो समन्वय लस्यो
६. तमुमे ल्हु सोल्लबा संग्रहालय बनेबा भोगसिङ्गरबै धनसिंग दरबार पुरातत्व विभागरी, पाखापानीरी प्योधिबनेबा नेरो लामेरबै बौद्ध गुम्बा नेरो अर्घाउदीरबै बजुमण्डली लागि पर्यटन निबै ल्हु स्योलेरी मुइ चोमिबा लागि योजना ह्विबा के लस्यो । लबमु ।
७. लघुउद्यम के:ते: ओलेबा लागि मुइ लें लसी कुलामिबा लागि केन्द्र सरकारनी बालो ताँ कुलामिस्यो ।
८. छोंदा कोएन्हदा, र न्हदा, कागती, सुन्तला, कफि, चिया, अलैची नेरो ट्हाट्हु नाँनुं ब्लक ओलेबा के:ते:री विशेष अनुदानए लागि नाँनुं निबै सहकारी स्योलेरी ताँ कुलामिस्यो ।
९. खाद्य वैक ओलेबरी ल्हुबा के:ते:री विशेष अनुदानए लागि नाँनुं निबै सहकारी स्योलेरी ताँ कुलामिस्यो ।
१०. भूमी वैक ओलेबरी ल्हुबा के:ते:री विशेष अनुदानए लागि नाँनुं निबै सहकारी स्योलेरी ताँ कुलामिस्यो ।
११. पालिकास्तररी क्री व्यवस्थित क्ल्योबा प्लाँदाए कृष्ण गोपाल स्मृति क्ल्योबा प्लाँदा ल्हुबा लागि युवा निबै क्ल्योदा क्ल्योदा स्योलेरी ताँ ह्वि कुलामिस्यो ।

१२. नाँसपालिकाजी डिपिआर तयार लबा क्याँल कालोपत्रे लागि विशेष नेरो समपुरक अनुदानए ताँ ह्वि कुलामिस्यो ।

१३. खेबधीं पूर्वाधार धीं बनेबरी चन्द्रनगर प्रा.वि., चन्द्रोदय प्रावि, जनविकास मा.वि. पैयूँ गुर्धुम प्रावि धै अउने खेबधींभगोए लागि शिक्षा स्योलेरी विषेश माग निबै पहल लस्यो । लबमु ।

प्रदेश सरकारसंगको सहयोग सहकार्य

१. प्राविधिक शिक्षा, युँमा गिट्टि क्रसर उद्योग ओलेबा, सिँचाइ, उद्योगग्राम, विभिन्न पर्यटकीय पूर्वाधार बनेबा, विभिन्न क्लबोरी टहाटहु नाँनुँ छयाँलबा के:ते: धै अउने केभगो प्रदेश सरकार नीबै लहुवा नेरो क्लबलबा के खाँलबरी पौँ लस्यो । लबमु ।
२. इन्भेसीगेसन डिप ट्यूबेल सिँचाई प्रणालीरी महाशिला वडा नं. डा काउरावोट सिँचाई सुरु लसुँ, अउने क्लबोरबै संभाव्यता अध्ययन परीक्षणए लागि पोखराखेत, लामे, वडा नं. प्लि पूर्णानाँस, धारलुङ्ग सेरा, अर्तमास, वडा नं. सोरबै न्याली, हिरुखर्क, वडा नं. क्री अगाहा नेरो जमपुररी प्रदेश सरकार भौतिक पूर्वाधार स्योलेरी ताँ ह्वि कुलामिस्यो ।
३. धीं क्री धरु क्री महाशिला नाँसपालिका न्होरी चु तिदी न्होरी के लबा खाँलबा प्रदेश सरकार भौतिक पूर्वाधार स्योलेरी धबै ह्विवा ह्विची ह्वि कुलामिस्यो ।
४. महाशिला, पैयूकोट नेरो चिसापानीरी पर्यटन पूर्वाधाररी लहुवा डिपिआर अनुसार नेरो गंगाधार गुफा, गोरल्याङ्ग क्षेत्र, धुँवाकोट फलामखानी, बालारानी क्षेत्र, छहराखोला क्यानोनिङ्ग, गोरल्याङ्ग नेरो धुँवाकोट र मुसुरबारी चौररी प्याराग्लाईडिङ्ग, लागि लल पर्दिबा लहुवा लागि ह्वि कुलामिस्यो ।
५. नाँनुँ निबै ख्योतोन्हदा फर्म ओलेबरी लहुवा प्रदेश सरकारनी बालो होश्राङ्गदी, लुंखु फलामखानी पाडापाडी न्हदा फर्म, होश्राङ्गदी नेरो बालाकोटरी कफीनाँनुँ, भोगसिङ्गरी आलु, अलैची, फलामखानी नेरो लुंखुरी चियानाँनुँए फर्म, पाखापानी, लुंखु, बालाकोट, होश्राङ्गदी, भोगसिङ्गरी सुन्तला निबै फलामखानी सुदे टहाटहु ब्लक, होश्राङ्गदी, पाखापानी, बालाकोट, भोगसिङ्ग, होश्राङ्गदी, लुंखुरी रन्हदा फर्म, फलामखानीरी क्युन्हदा फर्म, म्यान्हदा फर्म इत्याए लागि होश्राङ्गदी, लुंखु नेरो पाखापानी, तिलीन्हदा फर्म पाखापानी नेरो लुंखु, नाँसटहोरी तबा नक न्हदा फर्म त्हाँन वडा, कोएन्हदा फर्म लुंखु, पाखापानी, बालाकोट होश्राङ्गदी लबा लल्ले प्राथमिकता तय लसी प्रदेश सरकारल संबन्धित स्योलेरी ह्वि कुलामिस्यो ।
६. नाँसटहो क्लबुए प्लुए सोल्लबरी प्लु वैक नेरो नाँसटहो क्लबुए ख्योतो सोल्लबरी श्रोत केन्द्र छयाँलबा लागि प्रदेश सरकारनी ह्वि कुलामिस्यो । कुलबमु । त्हाँन वडारी के:ते: ओलेबा लन लसी ह्वि कुलामिस्यो । कुलबमु ।

त्हाँनसे लिसौं, त्हाँन छौँज म्हिथेबभगो,

चु थेंबा के:ते: प्येताँ फिरी ड्योमेदे अमुल्य लुबालोबा सैं निबै टिप्पणी खएँलसे तलै । विषयगत निबै दफावार ताँम्ही लबारी रचनात्मक लुबालोबा सैं खलै इहाँवा सैं सुदे थेम्दै चु डल सैंबैताँ चुर न न्हमु ।

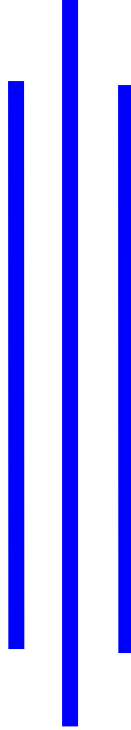
छयाजालो ।

लें लें ज्ञासाजे !

इश्वरी प्रसाद भुसाल
अध्यक्ष

ગૅસ્ટ ંક ંસ/ંક ંં ંસ ંસકૂ

ગૅસ્ટ ંસકૂ
ંસ ંસકૂકૂ ંસકૂ
ંસકૂ, ંસ
ંસકૂ ંસકૂ
ંસ

ંસંસ ં

ગૅસ્ટ ંસકૂ ંસકૂ ંસ ંસ ંસ/ંક ંં
ંં ંસ ંસકૂ

ਜਿਹੜਿਆਂ ਤੁਥੀ ਤੁਸ਼ਾਤੁ ਫ਼ਿਜ਼ੀਕਲ ਪੜ੍ਹ ਬੈਠੇ ਚਿਠੀਕੇਂ ਤੁਹਾ ਚੰਕਤੁ ਚਕਾਯ ਫ਼ਿਜ਼ੀ ਬੰਬਿ ਭਬਯ
 ਭ.ਬ.ਓਨ/ਓਨ ਚੰ ਬੈਠਿਠੀਕੇਂ ਚੰ ਚਕਾ ਚੰਕਤੁ ਚੰਕਾਯ ਬੰਬਿ ਫ਼ਿਜ਼ੀਕਲ ਭਬਾਯ ਚੰਕਾਯ
 ਚੰਕਾਯ ਚੰਕੇਂ ਫ਼ਿਜ਼ੀਕਲ ਚੰ ਪੜ੍ਹ ਤੁਹਾ ਚੰਕਾ ਚੰਕਾਯ ਬੰਬਿ ਫ਼ਿਜ਼ੀਕਲ ।

- [illegible]

(((((

[illegible]

का. चस्पदा चंकुयु चैवज्ञार इत्यु,चंकर इवपयइवक चंवाया, कंइ रती चंर-कंइ
 चंर,जोह्य चंकुचं चंरयु चंद चंज जेय इत्यार ररा जेयैका चंर एवइचंकयक इती

[illegible]

जसं संक संक संक

- [illegible]

[illegible]

- [illegible]

- [illegible]

- ਬੈਥ, ਟੇਬਲ ਯਥੇਰੇਂ ਪਿਛਲਾ ਕਰਕੇ ਡੁਬਕਾਯੋ ਯਥੇਰੇਂ ਡੈਬਾ ਰ ਬਾਰੇਂਯੋ ਅੰਤੁ ਕੰਯਾ
ਫੁੰਕਾਯਾ ਥਾਯੋਂਕੋਂ ਬਾ।

- [illegible]

- [illegible]

ਭੰਗਲ ਨਾਲੋਂ ਭੰਗਲੇਵਾਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਗ੍ਰਾਂਟ :

- [illegible]

ਉੱਤਰਾਖੰਡ ਉੱਥੇ ਚਲੇਕ ਰ ਉੱਤਰਾ ਗਾਂਗ

- [illegible]

ଜି.ଏ. CON/ONC କି ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସ୍ୱତ୍ୱସ୍ୱତ୍ୱ ଉପରେ ନିଜର କର୍ତ୍ତବ୍ୟତା ପୂର୍ଣ୍ଣ ପୂର୍ଣ୍ଣ ରଖିବା ପାଇଁ:

ब्राह्मण इन्द्र

ક) જસૂંક થંકડુ ચાંડ

- [illegible]

- [illegible]

- [illegible]

- [illegible]

[illegible][illegible][illegible]

૧. જાણાણા ડ્રોકરં ષાંદઘાદ કર્પકુપ્પ રે ૮૦૦૦ ઇંઘિં ઝંઝંકંપ્પ પદ્ધ ષર્પ્દ ઇંકાં ૮૦૦૦ ઇંઝંટિ
 ઘા । કૈપ ઇંકાં કૈરે ડ્રુપ્પ કર્પકુપ્પ ઘ્ઘં ઇંપ્પુપ્પરે ઇંઝંટિ ઘા ।

[illegible]

୧. ଶାସ୍ତ୍ରାୟତ୍ତଃ ସ୍ମରଣେ କ୍ଷମା ଓ ଶୃଙ୍ଖଳିତ ବ୍ୟବହାର ଶାସ୍ତ୍ରାୟତ୍ତଃ ସ୍ମରଣେ କ୍ଷମା ଓ ଶୃଙ୍ଖଳିତ ବ୍ୟବହାର ଶାସ୍ତ୍ରାୟତ୍ତଃ ସ୍ମରଣେ କ୍ଷମା ଓ ଶୃଙ୍ଖଳିତ ବ୍ୟବହାର

୨. ଛୁଣିଁ ମଳକ ବାଘବାଘକଲ୍ଲେଇଁ ଛୁଆଁକିଁ ମୈଘ ସ୍କାରମ୍ବ ଲୁଗେର ଶୁଦ୍ଧ ଶୁଭଙ୍ଗି ବା ।

[illegible]

୨. ଅଟିହାଲମୟିକିଂ ହୁଲସ୍ତ ଅଟିହାଲ ସ୍ତାୟିକିଂ ଘଣ୍ଟା ହୁଲମକ ହୁଅଂ ଶାଂତାଂ ବା ।

[illegible]

- ॐ नमो भगवते वासुदेवाय

- 3300

- ॐ नमो भगवते वासुदेवाय

- [illegible]

[illegible]

[illegible][illegible][illegible][illegible][illegible][illegible]

॥ अथ भुक्त्यांश्चैव निन्दन् वाच्यं तदपि न कर्तव्यम् । भुक्त्यांश्चैव निन्दन् वाच्यं तदपि न कर्तव्यम् ।

[illegible]

- जय १ इहवा सती रुद्रा इरुकर इवकं इलपंथ र इव्वाइरंय कर्पपुपुपु एवतं ज्वांर पंथ
सती कर्पकय नरै रुद्रैर बरुवा ।

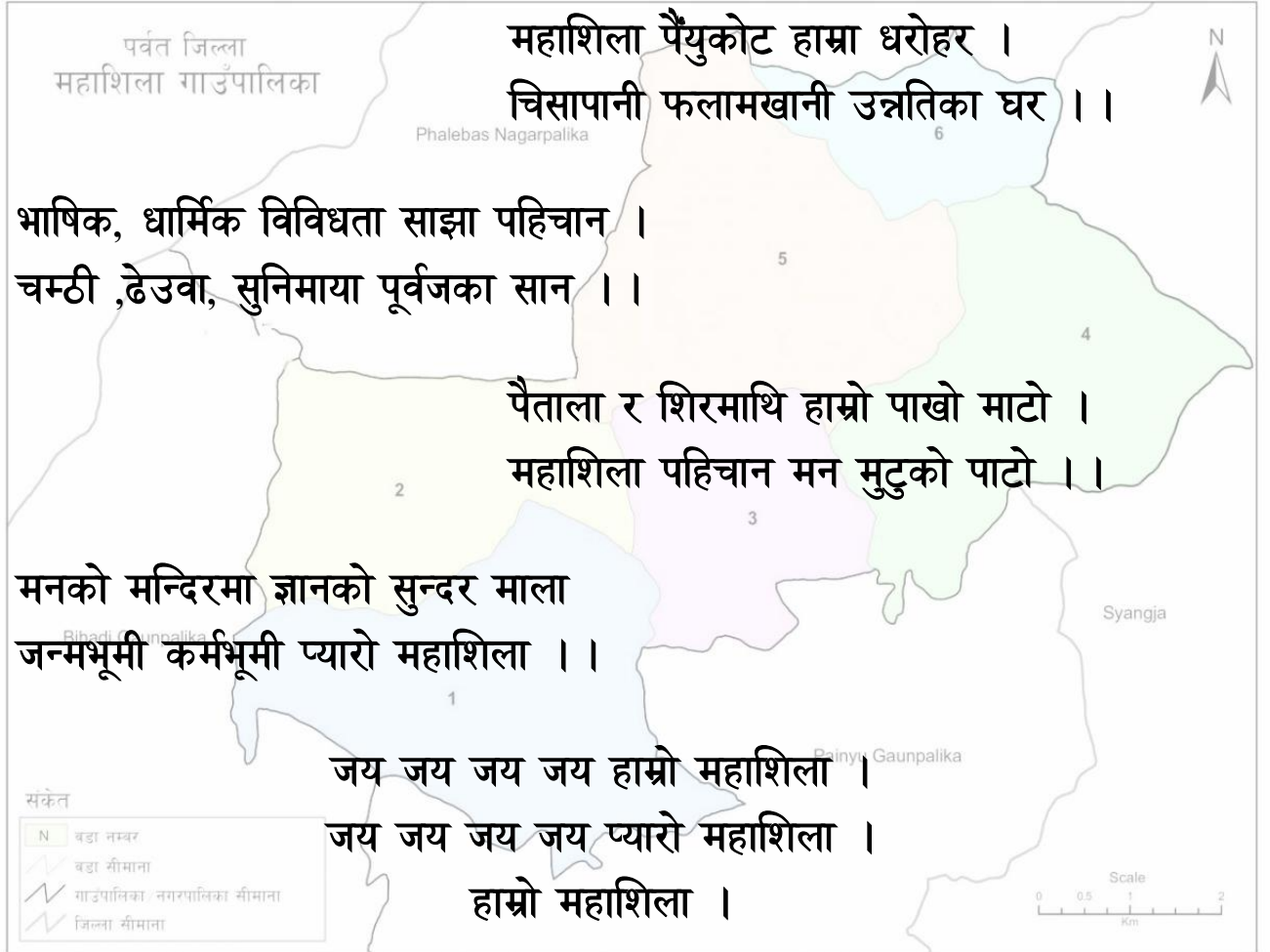
- ८३३ ३२८२ ३३८ ३२३३ ३२८२३

ଅଞ୍ଜନ ଚୂଡ଼ିଆ ଶାଞ୍ଜୁ
 ଆହାନ୍ତା

पालिका गान

जन मन अनि रुपको प्रकृतिको धनी ।

बहुल जाति संस्कृतिमा गर्व गर्छौं हामी ।।

स्रोत: स्थलरूप नक्सा (स्केल 1:25,000/1:50,000), माथि विभाग र जनगणना २०६८, केन्द्रिय तथ्यांक विभाग
नगर पानी, गाउँपालिका, नगरपालिका तथा विशेष, सरसञ्चल वा स्वायत्त क्षेत्रको मक्या तथा सीमाना निर्धारण आयोग

शब्द: नारायण प्रसाद गौतम

लय: राजेन्द्र पाण्डेय

स्वर: राजेन्द्र पाण्डेय र रचना रिमाल

गाउँपालिकाका जननिर्वाचित जनप्रतिनिधिहरुको विवरण

क्र.सं.	पद	नाम थर	सम्पर्क नं.	कैफियत
१	अध्यक्ष	इश्वरी प्रसाद भुसाल	९८५७६३०५३२	
२	उपाध्यक्ष	धनसुवा वि.क.	९८४३८८६२०८	
३	वाध्यक्ष, वडा नं०श्राङ्गदी १ .	तिलबहादुर मल्ल	९८४७०४६३८६	
४	वडाध्यक्ष, वडा नं०भोक्सिङ्ग २ .	दिपक गुरुङ्ग	९८४९२५४५५८	
५	वडाध्यक्ष, वडा नं३ ., बालाकोट	कर्ण प्रताप गुरुङ्ग	९८५६०११६२९	
६	वडाध्यक्ष, वडा नं४., पाखापानी	पुर्ण बहादुर मल्ल	९८५७६६६०८७	
७	वडाध्यक्ष, वडा नं५ ., लुंखुदेउराली	चन्द्रबहादुर मल्ल	९८४७६४७७६८	
८	वडाध्यक्ष, वडा नं६ ., फलामखानी	गोविन्द बहादुर वि.क.	९८४६१३७३७२	
९	कार्यपालिका सदस्य	जयकली मल्ल	९८११८६६१५२	
१०	कार्यपालिका सदस्य	निरुमाया नेपाली	९८४७९३३११८	
११	कार्यपालिका सदस्य	हुमकुमारी पौडेल क्षेत्री	९८४६७९५५४९	
१२	कार्यपालिका सदस्य	गिता कुमारी वि.क.	९८४७६८१२९५	
१३	कार्यपालिका सदस्य	झलक नेपाली	९८४६९९२४८१	
१४	सदस्य, वडा नं०श्राङ्गदी १ .	कृष्ण प्रसाद गुरुङ्ग	९८०५११०२५०	
१५	सदस्य, वडा नं०श्राङ्गदी १ .	रमेश बहादुर राना	९८६४६९९४५६	
१६	सदस्य, वडा नं०श्राङ्गदी १ .	ववि थापा	९८४७७९५२९५	
१७	सदस्य, वडा नं०श्राङ्गदी १ .	मनमाया वि.क.	९८१५४७३००१	
१८	सदस्य, वडा नं०भोक्सिङ्ग २ .	छिरिग सागर गुरुङ्ग	९८४६९३५७९३	
१९	सदस्य, वडा नं०भोक्सिङ्ग २ .	भिम बहादुर वि.क.	९८०५१४४४५०	
२०	सदस्य, वडा नं०भोक्सिङ्ग २ .	तारा विश्वकर्मा	९८०५२६५८७०	
२१	सदस्य, वडा नं३ ., बालाकोट	टेक बहादुर राना	९८०४१३३५३५	
२२	सदस्य, वडा नं३ ., बालाकोट	टिका प्रसाद शर्मा	९८४६९१३२८२	
२३	सदस्य, वडा नं३ ., बालाकोट	पानु गुरुङ्ग	९८६०३९२६२३	
२४	सदस्य, वडा नं४ ., पाखापानी	भोजबहादुर क्षेत्री	९८०६६८४५००	
२५	सदस्य, वडा नं४ ., पाखापानी	देवी प्रसाद शर्मा	९८०६५६१२१९	
२६	सदस्य, वडा नं४ ., पाखापानी	सुकमाया दर्जि	९८१९४३०२४९	
२७	सदस्य, वडा नं५ ., लुंखुदेउराली	सुर्यबहादुर गुरुङ्ग	९८४७७७१९२४	
२८	सदस्य, वडा नं५ ., लुंखुदेउराली	तिलक जैसी	९८५६०३७१६४	
२९	सदस्य, वडा नं५ ., लुंखुदेउराली	राधा पाध्या	९८४७७२४८४७	
३०	सदस्य, वडा नं५ ., लुंखुदेउराली	कमला कुशमेली नेपाली	९८६४३८४४१९	
३१	सदस्य, वडा नं६., फलामखानी	प्रेम बहादुर सुनार	९८४१९६२०७०	
३२	सदस्य, वडा नं६., फलामखानी	टेकबहादुर सुनार	९८१९१५०५८३	
३३	सदस्य, वडा नं६., फलामखानी	चन्द्रकला सुनार	९८६७६८०२८७	

महाशिला गाउँपालिकामा कार्यरत कर्मचारी विवरण-२०८२

क्र.सं.	नाम, थर	पद	कार्यालय	सेवा	सम्पर्क नं.
१	देवेन्द्र पाण्डेय	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	महाशिला गा.पा.	स्थायी	९८५७६७५१११
२	सन्तोष वि.क.	लेखा अधिकृत	महाशिला गा.पा.	स्थायी	९८५७६७५२१२
३	सविता कु.के.सी.पौडेल	शिक्षा अधिकृत	महाशिला गा.पा.	स्थायी	९८४७६४५०३३
४	रामचन्द्र पौडेल	पशु विकास अधिकृत	महाशिला गा.पा.	स्थायी	९८५६०३४४१३
५	नर बहादुर बराल क्षेत्री	जनस्वास्थ्य अधिकृत	महाशिला गा.पा.	स्थायी	९८५७६४४१११
६	हिमाल शर्मा भुषाल	प्रशासकीय अधिकृत	महाशिला गा.पा.	स्थायी	९८५७८७८८१८
७	नविन के.सी.	कृषि अधिकृत सातौ	महाशिला गा.पा.	करार	९८०६५५५८५८
८	बुलेट सिग्देल	सु.प्र.अ.	महाशिला गा.पा.	करार	९८५५०१३१०४
९	कृष्ण बहादुर राना	सि.अ.हे.व. छैठौ	महाशिला गा.पा.	स्थायी	९८५६०५५८५५
१०	रामचन्द्र पौडेल	सहायक लेखा अधिकृत	महाशिला गा.पा.	स्थायी	९८४३९१०१३७
११	नारायण प्रसाद गौतम	प्रा.स. शिक्षा	महाशिला गा.पा.	स्थायी	९८४९६५३०००
१२	रमाकान्त पौडेल	सव इन्जिनियर	महाशिला गा.पा.	करार	९८५७६४५१४७
१३	रमेश प्रसाद शर्मा	कम्प्युटर अपरेटर	महाशिला गा.पा.	करार	९८४११६६४४३
१४	बन्दना भुसाल	एमआइएस अपरेटर	महाशिला गा.पा.	करार	९८२६११२७४७
१५	सन्तोष उच्चै	रोजगार संयोजक	महाशिला गा.पा.	करार	९८६६३२९१४३
१६	याम प्रसाद भुसाल	स.रोजगार संयोजक	महाशिला गा.पा.	करार	९८४६५२१८०५
१७	अशिम न्यौपाने	कृषि प्राविधिक पाँचौ	महाशिला गा.पा.	करार	९८६६८७६०४९
१८	नविन शर्मा	सव इन्जिनियर	महाशिला गा.पा.	करार	९८६४४३४२१८
१९	बेल बहादुर परियार	बाल कल्याण अधिकारी	महाशिला गा.पा.	करार	९८४६३२६९३४
२०	सरस्वती डोटेल	कृषि सहायक	महाशिला गा.पा.	स्थायी	९८६१९८८५४१
२१	छवि नेपाली	फिल्ड सहायक	महाशिला गा.पा.	करार	९८४७६८०१५६
२२	दिनेश कुमार गुरुङ्ग	ना.प.से.प्रा. (पशुसेवा)	महाशिला गा.पा.	करार	९८४०३१०५११
२३	मोहन विक्रम पौडेल	स्वकीय सचिव	महाशिला गा.पा.	करार	९८५७६३१०५६
२४	लक्ष्मी सुनार	इ.डी.एफ. (मेड्पा)	महाशिला गा.पा.	करार	९८६८४२०८६०
२५	आरती साउद	इ.डी.एफ. (मेड्पा)	महाशिला गा.पा.	करार	९८६५६९४४८०
२६	मिन बहादुर क्षेत्री	ह.स.चा.	महाशिला गा.पा.	करार	९८४६१२१४८७
२७	गनेश दर्जि	ह.स.चा.	महाशिला गा.पा.	करार	९८६०१९८०००
२८	दुर्गा बहादुर गुरुङ	एम्बेलेन्स चालक	महाशिला गा.पा.	करार	९८४६१७३९१०
२९	भक्त बहादुर हमाल	ह.स.चा.	महाशिला गा.पा.	करार	९८०३७९७३३६

३०	अमृत गुरुङ्ग	कार्यालय सहयोगी	महाशिला गा.पा.	करार	९८४३३३१४२८
३१	शान्ति गुरुङ्ग	कार्यालय सहयोगी	महाशिला गा.पा.	करार	९८२०६१००२२
३२	राजेश सापकोटा	कृषि स्नातक (छैठौँ)	महाशिला १	करार	९७४९४९६१७५
३३	हुमकान्त पौडेल	अ.सब ई.	महाशिला १	करार	९८५७०४०८३५
३४	चमेली के.सी.	ना.प.से.प्रा. (पशुसेवा)	महाशिला १	करार	९८६१३९८९९६
३५	पविन सुनार	अ.सब-इन्जिनियर	महाशिला १	स्थायी	९८४५२०९४६५
३६	नर बहादुर थापा	कार्यालय सहयोगी	महाशिला १	करार	९८६३२०३३३४
३७	याम नेपाली	ना.प.से.प्रा. (पशुसेवा)	महाशिला गा.पा.	करार	९८४७१४८३८७
३८	सरस्वती पौडेल	कार्यालय सहयोगी	महाशिला २	करार	९८६३७९७८५६
३९	हर्क प्रसाद शर्मा	वडा सहायक	महाशिला ३	करार	९८४६५८६८२०
४०	पासाङ गुरुङ्ग	ना.प.से.प्रा. (पशुसेवा)	महाशिला ३	करार	९७६२३३४४१९
४१	लक्ष्मी राना	कार्यालय सहयोगी	महाशिला ३	करार	९८४७७०१७४४
४२	प्रकाश थापा मगर	अ.सब-इन्जिनियर	महाशिला ४	स्थायी	९८४४४४१९४७
४३	चन्द्रकान्त अधिकारी	पशु सेवा प्राविधिक	महाशिला ४	करार	९८६५२५६९८८
४४	सन्देश पौडेल	कृषि सेवा प्राविधिक	महाशिला ४	करार	९८६४४३५८०३
४५	डिल बहादुर दर्जी	कार्यालय सहयोगी	महाशिला ४	करार	९८४७६२६४९७
४६	आशा दहाल	अ.सब-इन्जिनियर	महाशिला ५	स्थायी	९८४३९५३३७३
४७	भगवती पन्त	कार्यालय सहायक	महाशिला ५	करार	९८४७६७३१७६
४८	लेविस्का मल्ल	ना.प्रा.स. (कृषि सेवा)	महाशिला ५	करार	९८०२५९९२१८
४९	बोल प्रसाद अधिकारी	पशु सेवा प्राविधिक	महाशिला ५	करार	९८६३६३६२६३
५०	रन बहादुर उच्चै	कार्यालय सहयोगी	महाशिला ५	करार	९८४७६४८०७८
५१	शिवप्रसाद सापकोटा	खापासटे	महाशिला ६	करार	९८४७६६५४४०
५२	प्रतिक्षा सापकोटा	नायव कृषि प्राविधिक	महाशिला ६	करार	९८६७६२७८२२
५३	सुनिल बहादुर परियार	पशु सेवा प्राविधिक	महाशिला ६	करार	९८०८४७४२०१
५४	सन्तु कुमारी रेग्मी	कार्यालय सहयोगी	महाशिला ६	करार	९८६७७७२८३९

गाउँपालिका भित्र सञ्चालित विद्यालयका प्रधानाध्यापकहरुको विवरण

क्र.स	विद्यालयको नाम	वडा नं.	प्रधानाध्यापकको नाम, थर	सम्पर्क नं.	कै.
१	श्री महेन्द्रज्योती माध्यमिक विद्यालय	५	बाल कृष्ण उपाध्याय	९८५७६४४६६५	
२	श्री जनविकास माध्यमिक विद्यालय	४	उमाकान्त लम्साल	९८६२४०९४०२	
३	श्री स्वधर्म माध्यमिक विद्यालय	४	शेषकान्त शर्मा	९८५६०२२७७०	
४	श्री विश्वज्योती माध्यमिक विद्यालय	४	अर्जुन प्रसाद भूसाल	९८४१५६८०६४	
५	श्री मदन आश्रीत माध्यमिक विद्यालय	६	खड्क बहादुर क्षेत्री	९८४७६४१५५९	
६	श्री फलामखानी आधारभूत विद्यालय	६	सरस्वती थापा क्षेत्री	९८४४६३०१२९	
७	श्री सरस्वती आधारभूत विद्यालय	५	डोलराज शर्मा	९८४७६४७८२५	
८	श्री सगरमाथा आधारभूत विद्यालय	५	शेषकान्त शर्मा	९८४७६३६३२२	
९	श्री चनौटे आधारभूत विद्यालय	५			
१०	श्री बुद्ध आधारभूत विद्यालय	५	सरस्वती उच्चै	९८४७६४२२४२	
११	श्री महाशिला आधारभूत विद्यालय	५	तेज कुमारी शर्मा	९८६७६४२२४२	
१२	श्री चिसापानीदेवि आधारभूत विद्यालय	५	सिमा लामिछाने	९८४७७३९०७	
१३	श्री चन्द्रनगर आधारभूत विद्यालय	४	शेर बहादुर क्षेत्री	९८४०६८३६७८	
१४	श्री जयईश्वर आधारभूत विद्यालय	४			
१५	श्री सरस्वती आधारभूत विद्यालय	६	दुर्गा क्षेत्री	९८४७७०१३३१	
१६	श्री महेन्द्रोदय माध्यमिक विद्यालय	२	गोविन्द प्रसाद गुरुङ	९८६७७६७४५१	
१७	श्री सूर्य माध्यमिक विद्यालय	१	झपटसिंह गुरुङ	९८४६३९५३०३	
१८	श्री बालारानी माध्यमिक विद्यालय	३	केशव अधिकारी	९८४१५७२३१३	
१९	श्री गोर्ल्याङधाम आधारभूत विद्यालय	१	चेत बहादुर राना	९८५७६२३२३३	
२०	श्री लक्ष्मीदय आधारभूत विद्यालय	१	हर्क बहादुर गुरुङ	९८४७०६६५८७	
२१	श्री चन्द्रोदय आधारभूत विद्यालय	३	श्याम बहादुर क्षेत्री	९८४७६४७७५५	
२२	श्री कालिका आधारभूत विद्यालय	३	रूपामाया राना	९८६७६४२५५८	
२३	श्री त्रिभुवन आधारभूत विद्यालय	१			
२४	श्री पैयुगुर्धुम आधारभूत विद्यालय	१	हरी प्रसाद भूसाल	९८६७७७२५६७	
२५	श्री गोरादी आधारभूत विद्यालय	१	डिल कुमारी भूसाल	९८४७२८४७१७	
२६	श्री शिवालय आधारभूत विद्यालय	२	दुर्गी थापा	९८४०५४७६६०	

महाशिला गाउँपालिकामा रहेका विभिन्न कार्यालयहरूको विवरण		
क्र.सं.	कार्यालयको विवरण	सम्पर्क नं.
१	राष्ट्रिय वाणिज्य बैंक लि. लुखु शाखा	९८५७६२८४४४
२	इलाका प्रहरी कार्यालय, लुखु	९८५७६८१२८१
३	विद्युत सव्स्टेशन, लुखु	९८५७६८५१७७

गाउँपालिका भित्रका स्वास्थ्य संस्था प्रमुखहरूको विवरण

क्र.सं.	विद्यालयको नाम	वडा नं.	संस्था प्रमुखको नाम, थर	सम्पर्क नं.	कै.
१	महाशिला आधारभूत अस्पताल	५	डा. दिवस अधिकारी	९८४५४४३१३५	
२	होश्राङ्दी स्वास्थ्य चौकी	१	युवराज शाही	९८६७५६४८४४	
३	भोक्सिङ स्वास्थ्य चौकी	२	बसन्ति कुमारी गुरुङ	९८५७६३११३३	
४	बालाकोट स्वास्थ्य चौकी	३	सन्देश लामिछाने	९७४६४३५८३६	
५	पाखापानी स्वास्थ्य चौकी	४	पृथ्वी श्रेष्ठ	९८४००११०९३	
६	फलामखानी स्वास्थ्य चौकी	६	रामदिनेश राउत	९८४६०४२९०७	